

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

Aittoa elämää Aaltojen keskellä

Alajärven kaupunki

Talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2023–2024

Arkistokohta 02 02 00

1	YLEISET PERUSTEET JA KEHITYSNÄKYMÄT	9
1.1	Taloussuunnittelun 2022–2024 lähtökohdat	9
1.1.1	Yleinen talouskehitys	9
1.1.2	Kuntatalouden tilanne	13
1.1.2.1	Valtionosuuksien perusteet.....	18
1.1.3	Taloudellinen tilanne Alajärvellä 2022–2024.....	20
1.1.3.1	Väestö.....	20
1.1.3.2	Työllisyys.....	24
1.2	Alajärven kaupungin strategia 2017–2021.....	25
1.2.1	Slogan	25
1.2.2	Missio.....	25
1.2.3	Visio 2030	25
1.2.4	Alajärven kaupungin arvot.....	25
1.3	Talousarvion sitovuus	26
2	TALOUSARVIO 2022.....	27
2.1	Yleistä talousarviosta.....	27
2.2	Toimintatuotot	28
2.3	Toimintakulut	28
2.4	Toimintakate	30
2.5	Verotulot.....	30
2.6	Valtionosuudet.....	31
2.7	Rahoitustuotot ja -kulut.....	33
2.8	Vuosikate	33
2.9	Poistot.....	34
2.10	Satunnaiset erät.....	35
2.11	Tilikauden tulos	35

3	KÄYTTÖTALOUSOSA.....	36
3.1	Keskusvaalilautakunta	36
3.2	Tarkastuslautakunta	36
3.3	Kaupunginhallitus	36
3.3.1	Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet v. 2017–2021.....	36
3.3.2	Konsernitavoitteet vuodelle 2022.....	37
3.3.3	Perustelut v. 2022.....	37
3.3.3.1	Kaupunginvaltuusto.....	37
3.3.3.2	Kaupunginhallitus	38
3.3.3.3	Hallinto ja talous.....	38
3.3.3.4	Muu toiminta (Yhteistoimintaosuudet, jäsenmaksut, avustukset).....	38
3.3.3.5	Työllistäminen	39
3.3.3.6	Löytöeläinten säilytys	40
3.3.3.7	Viestintä.....	40
3.3.3.8	Projektit	40
3.3.3.9	Asuntotoimi	41
3.3.3.10	Henkilöstöhallinto.....	41
3.3.3.11	Kuntien yhteistoiminta	43
3.4	Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta.....	47
3.4.1	Lautakuntahallinto+projektit.....	55
3.4.2	Terveyspalvelut.....	58
3.4.2.1	Vastaanottopalvelut ja terveysneuvonta	58
3.4.2.2	Akuuttiosasto ja kotisairaala-toiminta.....	59
3.4.2.3	Kuntoutus	60
3.4.2.4	Erikoissairaanhoido	61
3.4.2.5	Suun terveydenhoito	61
3.4.2.6	Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuolto	62
3.4.3	Ikäihmisten palvelut.....	63
3.4.4	Sosiaalipalvelut.....	64
3.4.4.1	Perhepalvelut.....	64

3.4.4.2	Aikuisten palvelut	66
3.4.4.3	Vammaispalvelut	68
3.5	Alajärven sivistyslautakunta.....	71
3.5.1	Sivistystoimen hallinto	71
3.5.2	Varhaiskasvatus	72
3.5.3	Perusopetus	73
3.5.4	II-aste / lukiokoulutus	74
3.5.5	II-aste / ammattiopetus.....	76
3.5.6	Kansalaisopisto.....	77
3.5.7	Alajärven musiikkiopisto	78
3.5.8	Kirjastopalvelut	80
3.5.9	Museo- ja kulttuuripalvelut	82
3.5.10	Liikunta- ja nuorisopalvelut.....	85
3.5.11	Sivistyslautakunnan talousarviotaulukot	87
3.6	Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi	100
3.6.1	Maaseutupalvelut.....	100
3.6.1.1	Hallinto	100
3.6.1.2	Tuki- ja viranomaistehtävät.....	100
3.6.1.3	Kehittäminen	101
3.6.2	Maaseututoimen talousarviotaulukot.....	102
3.7	Alajärven tekninen lautakunta.....	106
3.7.1	Viranomaispalvelut.....	108
3.7.1.1	Yhdyskuntasuunnittelu.....	108
3.7.1.2	Yleiset alueet	109
3.7.1.3	Vesihuoltolaitos	112
3.7.1.4	Rakennusvalvonta ja ympäristöhuolto	113
3.7.2	Tukipalvelut.....	115
3.7.2.1	Tilapalvelut	115

3.7.2.2	Puhdistuspalvelut	117
3.7.2.3	Ravitsemispalvelut.....	117
4	INVESTOINTISUUNNITELMA.....	120
5	RAHOITUSSUUNNITELMA.....	125
5.1	Toiminnan ja investointien rahavirta.....	125
5.1.1	Toiminnan rahavirta.....	125
5.1.2	Investointien rahavirrat.....	127
5.2	Rahoituksen rahavirta	127
5.2.1	Antolainauksen muutokset	127
5.2.2	Lainakannan muutokset.....	127
5.2.3	Oman pääoman muutokset.....	128
5.2.4	Muut maksuvalmiuden muutokset	128
6	TALOUSSUUNNITELMA 2023–2024	129
6.1	Yleistä.....	129
6.2	Tasapainotus taloussuunnitelmassa.....	129
6.3	Alajärven kaupungin taloussuunnitelma 2023–2024.....	130
7	HENKILÖSTÖSUUNNITELMAT	133
7.1	Keskushallinto	133
7.2	Perusturvalautakunta.....	133
7.3	Sivistyslautakunta	143
7.4	Tekninen lautakunta	145
7.5	Maaseututoimi.....	147
8	LIITTEET.....	148
8.1	Tuloslaskelma, ulkoinen 2022.....	148
8.2	Tuloslaskelma, ulkoinen/sisäinen 2022.....	148
8.3	Käyttötalousosa hallintokunnittain 2022, ulkoinen/sisäinen	148
8.4	Rahoituslaskelma 2022–2024.....	148

8.5	Investoinnit 2022–2024	148
8.6	Vesihuoltolaitos, käyttötalous, ulkoinen/sisäinen	148

Taulukot:

Taulukko 1: Taloudellisen tilanteen tunnuslukuja Suomessa	13
Taulukko 2: Alajärven väkiluvun kehitys 2008–2021	21
Taulukko 3: Talousarvio 2021	29
Taulukko 4: Verotuloennuste 2019 - 2024	31
Taulukko 5: Valtionosuudet 2019–2022	32
Taulukko 6: Vuosikatteen kehitys verrattuna nettoinvestointeihin ja poistoihin.....	34
Taulukko 7: Vaalit, talousarvio 2022	36
Taulukko 8: Tilintarkastus, talousarvio 2022.....	36
Taulukko 9: Kaupunginvaltuusto, talousarvio 2022	37
Taulukko 10: Kaupunginhallitus, talousarvio 2022	38
Taulukko 11: Hallinto ja talous, talousarvio 2022	38
Taulukko 12: Muut yhteistoimintaosuudet ja jäsenmaksut 2022	39
Taulukko 13: Muu toiminta, talousarvio 2022	39
Taulukko 14: Työllistäminen, talousarvio 2022	39
Taulukko 15: Nuorten työllistäminen 2022	40
Taulukko 16: Löytöeläinten säilytys, talousarvio 2022	40
Taulukko 17: Viestintä, talousarvio 2022.....	40
Taulukko 18: Projektit, talousarvio 2022.....	40
Taulukko 19: Asuntotoimi, talousarvio 2022	41
Taulukko 20: Henkilöstöhallinto, talousarvio 2022	41
Taulukko 21: Elinkeinotoimi, talousarvio 2022.....	43
Taulukko 22: Palo- ja pelastustoiminta, talousarvio 2022	44

Taulukko 23: Velkaneuvonta, talousarvio 2022	45
Taulukko 24: Jätelautakunta, talousarvio 2022	45
Taulukko 25: Projektien kuntaosuudet, talousarvio 2022	45
Taulukko 26: Yleinen edunvalvonta, talousarvio 2022	46
Taulukko 27: Sisäinen tarkastus, talousarvio 2022	46
Taulukko 28: Sivistyslautakunta, yhteenveto Alajärvi	87
Taulukko 29: Sivistyslautakunta, yhteenveto Vimpeli	88
Taulukko 30: Perhepäivähoito.....	88
Taulukko 31: Päiväkotihoido.....	89
Taulukko 32: Erityisvarhaiskasvatus.....	89
Taulukko 33: Kotihoidontuki	90
Taulukko 34: Esi- ja perusopetus	90
Taulukko 35: Lukio-opetus	91
Taulukko 36: Kansalaisopisto	91
Taulukko 37: Musiikkiopisto	92
Taulukko 38: II-asteen ja ylemmän asteen koulutus	92
Taulukko 39: Kuraattoritoiminta.....	93
Taulukko 40: Liikuntatoimi.....	93
Taulukko 41: Nuorisotoimi	94
Taulukko 42: Kirjasto	94
Taulukko 43: Museo.....	95
Taulukko 44: Museon hankkeet	95
Taulukko 45: Kulttuuriavustukset	96
Taulukko 46: Tilaajan menot 2022	97
Taulukko 47: Sivistyksen hankkeet 2022.....	99
Taulukko 48: Maaseututoimi, yhteenveto.....	102

Taulukko 49: Maaseutupalvelut, hallinto	103
Taulukko 50: Tuki- ja viranomaistehtävät.....	104
Taulukko 51: Kehittäminen	105
Taulukko 52: Investointisuunnitelma 2022–2024.....	121
Taulukko 53: Rahoitussuunnitelma 2022–2024	126
Taulukko 54: Pitkäaikaisen lainakannan kehitys 2020–2024	127
Taulukko 55: Tulossuunnitelma/taloussuunnitelma	131
Taulukko 56: Taloussuunnitelma 2022–2024	132

1 YLEISET PERUSTEET JA KEHITYSNÄKYMÄT

1.1 Taloussuunnittelun 2022–2024 lähtökohdat

1.1.1 Yleinen talouskehitys

Yhteenveto

Viimeiset kaksi vuotta ovat olleet kuntataloudessa hyvin poikkeukselliset. Vuoden 2019 ennätyksellisen heikosta tilanteesta kuntatalous päätyi talouslukuilla mitattuna vuonna 2020 varsin hyvään tilanteeseen. Viime vuoden hyvään tulokseen vaikutti erityisesti valtion kunnille osoittama tuki, joka ylitti selvästi kuntataloudelle koronaepidemiasta vuonna 2020 aiheutuneet taloudelliset menetykset. Koronatilanne vaikuttaa kuntien toimintaan ja talouteen vielä tänä vuonna, ja myös valtion tukitoimet jatkuvat, tosin merkittävästi viime vuotta pienempinä.

Koronakriisin varjostaessa talouskehitystä kunnat ovat historiallisen suuren muutoksen edessä. Sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut sekä pelastustoimi siirtyvät vuoden 2023 alusta hyvinvointialueiden vastuulle. Muutoksella on suuria vaikutuksia kuntien tehtäviin ja talouteen.

Hallitus päätti puoliväliriihessä keväällä 2021 jatkaa valmistelua TE-palvelujen siirtämiseksi kunnille. Siirron yhteydessä luodaan rahoitusmalli, joka kannustaa kuntia kehittämään toimintaansa työllisyyttä edistäväksi siten, että uudistuksella saavutetaan 7 000–10 000 lisätyöllistä. Valmistelussa tähdätään siihen, että kunnan vastuuta työttömyysturvan perusosan kustannuksista laajennettaisiin. Lisäksi työttömyysturvan ja työttömän palveluun aktivoinnin välinen kytkös poistettaisiin. Tehtävien siirto on tarkoitus toteuttaa vuoden 2024 aikana.

Kuntatalouden suurin ongelma on ollut jo pitkään tulo- ja menokehityksen rakenteellinen epäsuhta. Sote-uudistuksen myötä kuntien menopaineet helpottuvat, kun väestön ikääntymisestä aiheutuvat menot siirtyvät kunnilta hyvinvointialueille. Toisaalta väestön ikärakenteen muutos ja keskipitkän aikavälin ennustettu hidas talouskasvu näkyvät jatkossakin myös kunnissa verotulojen vaimeana kasvuna. Lisäksi alueellisesti erilainen väestönkehitys ja muuttoliike eriyttävät edelleen kuntien talouskehitystä.

Vuonna 2020 valtion mittavat tukitoimet vahvistivat kuntataloutta

Syksyn kuntatalousohjelmassa kuntatalouden toteutunutta kehitystä tarkastellaan Tilastokeskuksen toukokuun lopussa julkaisemien ennakkollisten tilinpäätöstietojen perusteella. Muutokset helmikuussa julkaistuihin tilinpäätösarvioihin ja kevään kuntatalousohjelmassa esitettyyn tilannekuvaan ovat vähäisiä. Kuten kevään 2021 kuntatalousohjelmassa kuvattiin, vuosi 2020 oli hyvin poikkeuksellinen kuntataloudessa. Koronaepidemia vaikutti monin tavoin kuntien toimintaan ja talouteen. Valtio tuki kuntasektoria peruspalveluiden turvaamiseksi ja koronaepidemian vaikutusten tasaamiseksi mittavalla tukipaketilla, joka lopulta ylitti epidemian kuntataloudelle aiheutuneet taloudelliset kustannukset ja tulomenetykset selvästi.

Kuntatalouden yhteenlaskettu vuosikate kaksinkertaistui vuonna 2020 noin 4,7 mrd. euroon, jossa parannusta helmikuun arviotietoihin on noin 100 milj. euroa. Vuosikate riitti kattamaan selvästi poistot ja käytännössä myös nettoinvestoinnit, mikä on varsin poikkeuksellista. Nettoinvestointien taso säilyi edellisvuosien tapaan korkeana, mutta lainamäärän kasvu jäi selvästi edellisvuotta maltillisemmaksi. Sen sijaan rahavarojen kasvu oli vahvaa, mikä selittyy pitkälti vahvasti ylijäämäisellä tuloksella. Taloustilanne koheni kaikissa kuntakokoryhmissä. Negatiivisen vuosikatteen kuntien määrä oli koko 2000-luvun pienin vuosikatteen ollessa negatiivinen vain kahdessa kunnassa.

Kuntakonsernien tilinpäätökset olivat peruskuntien tapaan hyvin vahvat. Vuosikate vahvistui lähes 2,5 mrd. eurolla yhteensä noin 6,9 mrd. euroon ja riitti kattamaan poistot noin 2,2 mrd. eurolla. Vuosikate oli negatiivinen vain yhdellä kuntakonsernilla. Kuntakonsernien taseen kertynyt ylijäämä kasvoi yli 2 mrd. eurolla lähes 14,7 mrd. euroon. Kertynyttä alijäämää oli 35 kuntakonsernilla yhteensä 68 milj. euroa. Nämä konsernit olivat pääasiassa pieniä, alle 10 000 asukkaan konserneita.

Arviointimenettelyn kriteerit täyttyivät neljällä kuntakonsernilla, kahdella kunnalla ja kuudella kuntayhtymällä. Arviointimenettely käynnistetään vuosien 2019 ja 2020 konsernitalinpäätöstietojen perusteella Konneveden, Pertunmaan ja Rääkkylän kunnissa, ja taseen kertyneen alijäämän perusteella Haapajärven kunnassa.

Poimintoja valtion vuoden 2022 talousarvioesityksen kuntiin vaikuttavista toimista

Hallitusohjelman mukaisista kuntien tehtävien ja velvoitteiden laajenuksista suurin osa on toteutettu jo aikaisempina vuosina. Näistä aiheutuvat kustannukset ja valtionosuuslisäykset nousevat vuosittain. Osa tehtävälisäyksistä ja kustannuksista siirtyy kuitenkin hyvinvointialueille niiden aloittaessa vuonna 2023. Kun huomioidaan vuoden 2022 valtion

ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen neutralisointi, on valtion toimenpiteiden vaikutus noin 1,2 mrd. euroa kuntataloutta heikentävä vuonna 2022 verrattuna vuoteen 2021.

Varhaiskasvatukseen kehitetään kolmiportaisen tuen rakenne. Tätä koskevan lakimuutoksen on tarkoitus tulla voimaan elokuun alusta vuonna 2022. Varhaiskasvatuksen tukeen ehdotetaan vuonna 2022 yhteensä 15 milj. euroa, josta 6,25 milj. euroa on valtionosuuksien lisäystä ja 8,75 milj. euroa toimeenpanoa tukevia valtionavustuksia.

Vuonna 2022 ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden tarvitseman opetuksen ja ohjauksen varmistamiseksi opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen kohdennetaan 70 milj. euroa, mistä kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan noin 52 milj. euroa.

Vuosien 2022–2024 aikana toteutetaan oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksen määräytymisperusteiden uudistamisen kokeilu, jolla tuetaan nuorten kouluttautumista ja työllistymistä. Kokeiluun kohdennetaan 5 milj. euroa vuonna 2022 ja kuntatalouteen tästä arvioidaan kohdistuvan noin 3,7 milj. euroa.

Oppilas- ja opiskelijahuollon palveluja perusopetuksessa ja toisella asteella vahvistetaan säätämällä oppilashuollon sitovista mitoituksista. Vuonna 2022 toimenpiteeseen kohdennetaan 20 milj. euroa, josta peruspalvelujen valtionosuuksina 8,4 milj. euroa ja valtionavustuksina 11,6 milj. euroa. Mitoitus tulee voimaan asteittain siten, että kuraattorien osalta mitoitus tulisi voimaan tammikuussa 2022 ja psykologien osalta vuonna 2023. Vuodesta 2023 alkaen vastuu oppilas- ja opiskelijahuollon palvelujen järjestämisestä sekä sitä koskeva rahoitus siirretään hyvinvointialueille.

Vapaassa sivistystyössä maahanmuuttajien kotouttamiskoulutukseen ehdotetaan lisäystä 5 milj. euroa vuodesta 2022 alkaen. Lisäys maksetaan vapaan sivistystyön järjestäjille valtionosuutena, josta kuntiin kohdistuu arviolta 1,5 milj. euroa.

Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden henkilöstömitoitukseen osoitetaan 4,8 milj. euroa.

EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä kohdistuu kuntasektorille rahoitusta vuonna 2022 noin 134 milj. euroa, josta sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden saatavuuden vahvistamiseen osoitetaan 124 milj. euroa. Jatkuvan oppimisen uudistukseen ehdotetaan 4 milj. euroa, ohjaimotoiminnan monialaisuuden tukemiseen 3,2 milj. euroa ja avustuksiin kuntien kiinteistöjen öljylämmityksestä luopumiseen 2,5 milj. euroa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta koskevan lainsäädännön voimaantulo luo kunnille useita uusia velvoitteita sekä ennen järjestämis-

tehtävien siirtymistä hyvinvointialueille vuosina 2021–2022 että sen jälkeen vuodesta 2023 lukien. Uudistuksen voimaantulolaki velvoittaa kuntia muun muassa osallistumaan uudistuksen täytäntöönpanon valmisteluun ja tarvittavan virka-avun antamiseen. Velvoitteesta aiheutuvat kustannukset on huomioitu kuntien peruspalvelujen valtionosuudessa 2 milj. euron lisäyksellä vuonna 2022. Lisäksi hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän valmistelukustannusten korvauksiin on varattu 47 milj. euroa. Uudistuksesta aiheutuu kunnille myös ICT-muutuskustannuksia, mutta niiden korvauksista kunnille on tarkoitus päättää vuosia 2023–2026 koskevan julkisen talouden suunnitelman valmistelun yhteydessä keväällä 2022.

Ansiotuloveroperusteisiin tehdään vuonna 2022 indeksitarkistus ansiotasoindeksiin muutosta vastaavasti. Progressiivisen tuloveroasteikon euronääräisiä rajoja nostetaan, kunnallisverotuksen perusvähennyksen enimmäismäärä korotetaan ja työtulovähennystä kasvatetaan. Muutosten arvioidaan pienentävän kunnallisveron tuottoa yhteensä 209 milj. eurolla vuonna 2022.

Kotitalousvähennystä korotetaan vuosina 2022 ja 2023 kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön osalta. Lisäksi kotitalousvähennystä korotetaan vuosina 2022–2027 öljylämmityksestä luopumisen osalta lämmitystapamuutosten tukemiseksi. Kotitalousvähennyksen muutosten arvioidaan pienentävän kunnallisveron tuottoa 17 milj. eurolla vuonna 2022.

Valtion päättämistä veroperustemuutoksista kunnille aiheutuvat verotulomenetykset korvataan täysimääräisesti.

Maailmantalous jatkaa nopeaa kasvuaan

Maailmantalous on elpynyt koronaviruspandemian varjossa nopeasti finanssipoliittisen elvytyksen, patoutuneen kulutuskysynnän purkautumisen sekä rokotusten etenemisen ansiosta. Lähiaikojen talousnäkymiä ennakoivat indikaattorit ovat hieman laskeneet, mutta ovat edelleen korkealla kehittyneissä maissa. Maailmantalous kasvaa 6,1 % v. 2021 ja 4,7 % v. 2022.

Toisella vuosineljänneksellä alkanut nopea kasvu euroalueella jatkuu rajoitusten keventyessä sekä palveluiden kysynnän vahvistuessa. Myös EU:n elpymisväline NGEU tukee talouskasvua. Erittäin voimakas elvytyspolitiikka Yhdysvalloissa on johtanut yksityisen kulutuksen nopeaan kasvuun, mikä yhdessä tarjontarajoitteiden kanssa on kiihdyttänyt kulluttajahintainflaatiota. Kuluttajien näkemys nykytilanteesta on erittäin myönteinen, mutta odotukset tulevaisuudesta selvästi pessimistisempiä.

Kiinan talousnäkyminen kannalta avainkysymys on kulutuksen kehitys. Yli 60 % alkuvuoden 2021 talouskasvusta tuli kulutuksen kasvusta. Investointien ja nettoviennin kontribuutio talouskasvuun oli pienempi,

joskin kesällä ulkomaankauppa kasvoi voimakkaasti. Kulutus tulee kasvamaan voimakkaasti pandemian laantuessa.

Maailman tavarakauppa on elpynyt erittäin nopeaan kasvuun pitkälti viime vuoden matalan vertailutason ansiosta, mutta kauppaa haittaavat teollisuuden komponenttipula, konttiliikenteen logistiikkaan liittyvät ongelmat sekä suuren kiinalaisen sataman osittainen sulkeminen elokuussa. Kauppa kasvaa 8,3 % v. 2021 ja palaa pidemmän aikavälin kasvururalle. Vuonna 2022 kasvu hidastuu viiteen prosenttiin.

TAULUKKO 1: TALOUDELLISEN TILANTEEN TUNNUSLUKUJA SUOMESSA

Yleinen taloudellinen tilanne (**VM:n ennuste 2021)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020**	2021**	2022**	2023**
Bruttokansantuote, %	0,1	2,6	3,3	1,5	1,3	-2,9	3,3	2,9	1,4
Työttömyysaste, %	9,4	8,8	8,6	7,4	6,7	7,7	7,8	6,8	6,4
Ansiotasoindeksi, %	1,4	0,9	0,2	1,7	2,1	1,9	2,3	3,0	2,5
Kuluttajahintaindeksi, %	-0,2	0,4	0,7	1,1	1,0	0,3	1,8	1,6	1,7
Euribor 3 kk, %	0,0	-0,3	-0,3	-0,3	-0,4	-0,4	-0,5	-0,5	-0,4
Veroaste, % BKT:sta	43,9	43,8	42,9	42,4	42,2	42,1	43,2	42,1	42,0

1.1.2 Kuntatalouden tilanne

Kuntien valtionavut

Kuntien valtionavut ovat 13,1 mrd. euroa vuonna 2022, mikä on noin 900 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2021 varsinaisessa talousarviossa. Mikäli vuoden 2021 lisätalousarviot huomioidaan, ehdotetut valtionavut vuodelle 2022 ovat 1,1 mrd. euroa pienemmät kuin vuoden 2021 valtionavut. Alenema aiheutuu pääsääntöisesti siitä, ettei vuodelle 2022 ole budjetoitu vastaavia määräaikaista koronatukia kuin vuodelle 2021. Esimerkiksi terveydenhoidon koronavirustilanteesta aiheutuviin kustannuksiin on varattu 1,6 mrd. euroa vuodelle 2021. Laskennalliset valtionosuudet ovat yhteensä 9,1 mrd. euroa eli noin 0,3 mrd. euroa enemmän kuin vuoden 2021 varsinaisessa talousarviossa. Vertailussa ei ole otettu huomioon vuoden 2021 lisätalousarvioita.

Elpymis- ja palautumistukivälineen kuntatalouteen kohdistuvat toimet

EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä kohdistuu kuntatalouteen vuonna 2022 noin 134 milj. euroa. Vuodelle 2022 sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hallinnonalalle ehdotetaan 124 milj. euroa. Työkykyohjelman ja IPS-mallin laajentamiseen ehdotetaan 3 milj. euroa, mielenterveys- ja

työkykypalveluihin 2 milj. euroa ja hoitotakuun toteutumiseen sekä koronavirustilanteen aiheuttaman palveluvelan purkuun sosiaali- ja terveydenhuollossa 80 milj. euroa. Lisäksi ehdotetaan rahoitusta hoitotakuun toteutumiseen 15 milj. euroa, hoitotakuuta edistäviin digitaalisiin innovaatioihin 14 milj. euroa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta tukevaa tietopohjaa ja vaikuttavuusperusteista ohjausta varten 15 milj. euroa.

Osana elpymis- ja palautumistukivälineen tavoitteita jatkuvan oppimisen ja sen digitalisaatio-ohjelman rahoitusta kohdistetaan kuntatalouteen arviolta 4 milj. euroa vuonna 2022.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla kunnille tai kuntayhtymille myönnettävään ohjaamotoiminnan valtionavustukseen ehdotetaan 3,2 milj. euroa vuodelle 2022, mikä rahoitetaan EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä.

Ympäristöministeriön hallinnonalalla kuntien kiinteistöjen öljylämmityksestä luopumiseen ehdotetaan kohdennettavan 2,5 milj. euroa rahoitusta EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä vuonna 2022.

Valtion toimenpiteiden vaikutus kuntatalouteen

Valtion toimenpiteet lisäävät vuonna 2022 kuntien menoja nettomääräisesti noin 60,1 milj. eurolla verrattuna kuluvalle vuodelle budjetoituihin päätöksiin (varsinainen talousarvio ja lisätalousarviot 1–3 yhteensä). Kuntien tuloja valtion toimenpiteet vähentävät vuonna 2022 noin 0,6 mrd. eurolla, mikä johtuu suurelta osin yhteisöveron jako-osuuden korotuksen poistumisesta. Kun lisäksi otetaan huomioon kustannustenjaon tarkistuksen valtionosuusvaikutuksen neutralisointi (564 milj. euroa), vähentävät valtion toimenpiteet kuntien tuloja yhteensä noin 1,1 mrd. eurolla. Näin ollen valtion toimenpiteet heikentävät kuntataloutta vuonna 2022 arviolta noin 1,2 mrd. eurolla, missä on syytä huomioida, että vuoteen 2021 kohdistui poikkeuksellisia kertaluonteisia koronatuksia, jotka nyt päättyvät. Edellä mainituissa luvuissa ei ole otettu huomioon valtion vuoden 2021 avustuksia koronavirustilanteen terveysturvallisuuden menoihin.

Valtio on päätösperäisesti lisännyt kuntien menoja kaikkiaan noin 1,2 mrd. eurolla vuoden 2022 tasolla vaalikauden alusta laskien. Kuntien tuloja päätökset ovat lisänneet kaikkiaan noin 1,5 mrd. eurolla vuoden 2022 tasolla. Uusiin ja laajeneviin tehtäviin kunnat saavat 100 prosentin valtionrahoituksen.

Edellä mainitut luvut perustuvat taulukkoon 7 valtion toimenpiteiden vaikutuksista. Arvio on suuntaa antava ja sisältää merkittävimmät kuntatalouteen vaikuttavat toimenpiteet. Kuntatalouden menovaikutuksissa ei ole otettu huomioon valtionavustuksiin tyyppillisesti liittyviä kuntien omarahoitusosuuksia.

Vero- ja maksuperustemuutosten vaikutus kuntatalouteen

Kunnallisvero

Pääministeri Marinin hallituksen ohjelman mukaisesti ansiotuloveroperusteisiin ehdotetaan tehtäväksi ansiotasoindeksin muutosta vastaava indeksitarkistus.

Kotitalousvähennystä korotetaan vuosina 2022 ja 2023 kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön osalta. Lisäksi kotitalousvähennystä korotetaan öljylämmityksestä luopumisen osalta lämmitystapamuutosten tukemiseksi. Muutos on määräaikainen ja se on voimassa vuosina 2022–2027.

Vähäpäästöisten työsuhdeautojen verotusarvoa alennetaan 85 eurolla kuukaudessa vuosille 2022–2025. Lisäksi asuntolainan korkovähennys-oikeutta supistetaan hallitusohjelman mukaisesti. Vähennysoikeutta supistetaan vuosina 2021–2023 viisi prosenttiyksikköä vuodessa siten, että vuonna 2023 asuntolainan korkojen vähennyskelpoisuus poistuu kokonaan. Verotuksen maksujärjestelyjen huojentaminen vuosina 2020 ja 2021 siirtää kunnallisveron kertymää näiltä vuosilta yhteensä noin 49 milj. euroa vuodelle 2022.

Yhteisövero

Korkovähennysrajoitussäätelyä koskien tasevertailuun perustuvaa poikkeusta ja infrastruktuurihankkeita koskevaa poikkeusta ehdotetaan muutettavaksi. Tasevertailuun perustuvaan poikkeukseen liittyvä muutos kasvattaa valtion yhteisöveron kertymää vuonna 2022 noin 15 milj. eurolla ja maksuunpanoa vuositasolla noin 18 milj. eurolla. Infrastruktuurihankkeita koskevaan poikkeukseen liittyvä muutos pienentää valtion yhteisöveron kertymää vuonna 2022 noin 5 milj. eurolla ja maksuunpanoa vuositasolla noin 7 milj. eurolla.

Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi siirtohinnoitteluoikaisusäännöstä. Muutos kasvattaa valtion yhteisöveron kertymää vuonna 2022 noin 40 milj. eurolla ja maksuunpanoa vuositasolla noin 75 milj. eurolla. Lisäksi tutkimus- ja kehittämistoimintaan liittyvää lisävähennystä ehdotetaan nostettavaksi vuoden 2022 alusta 150 prosenttiin tutkimusyhteistyön menoista. Muutos pienentää valtion yhteisöveron kertymää vuonna 2022 noin 8 milj. eurolla ja maksuunpanoa vuositasolla noin 11 milj. eurolla. Muutos on määräaikainen ja se on voimassa vuosina 2022–2027.

Hallitusohjelman mukaisesti veroperustemuutoksen verotuottovaikutukset kompensoidaan nettomääräisesti kunnille. Kompensaatio toteutetaan muuttamalla yhteisöveron jako-osuuksia siten, että esityksen verotuotto kunnille on neutraali. Osana covid-19-epidemiaan liittyvää kuntien tukemisen toimenpiteiden kokonaisuutta kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta korotettiin 10 prosenttiyksiköllä verovuodelle 2021. Yh-

teisöverokertymän jaksotuksesta johtuen muutoksen arvioidaan kasvattavan kuntien yhteisöveron tilityksiä vuonna 2022 edelleen noin 40 milj. eurolla. Verotuksen maksujärjestelyjen huojentaminen vuosina 2020 ja 2021 siirtää kuntien yhteisöverokertymää näiltä vuosilta yhteensä noin 4 milj. euroa vuodelle 2022. Alustavan arvion mukaan kuntien yhteisövero-osuutta alennettaisiin 0,43 prosenttiyksikköä.

Kiinteistövero

Hallitusohjelman mukaisesti käynnissä olevaa kiinteistöverouudistusta jatketaan siten että uudistus tulee pääosaltaan voimaan vuoden 2023 verotuksessa. Uudistus siirtyi aiemmin suunnitellusta vuodelle. Verotuksen maksujärjestelyjen huojentaminen vuosina 2020 ja 2021 siirtää kiinteistöverotulojen kertymää arviolta 5 milj. euroa vuodelle 2022.

Miksi ja miten peruspalvelujen valtionosuusprosentti muuttuu?

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusprosentti on viime vuosina laskenut. Siirryttäessä vuonna 2010 valtiovarainministeriön hallinnoimaan ns. yhden putken järjestelmään valtionosuusprosentti oli 34,08. Vuoden 2022 talousarviossa valtionosuusprosentti on 23,59. Valtionosuusprosentti on laskenut siis reilussa kymmenessä vuodessa noin 10 prosenttiyksikköä. Nopeasti tulkittuna valtionosuusprosentin pienentymisestä saattaa saada käsityksen, että valtio on siirtänyt palveluiden rahoitusvastuita yhä enemmän kuntien harteille. Asia ei ole kuitenkaan näin mustavalkoinen, sillä valtionosuusprosentin muutokseen on vaikuttanut monet tekijät, eikä valtionosuusprosentin vuosikohtainen muutos kerro suoraan valtionosuuden tason muutoksesta.

Valtionosuusprosentista säädetään vuosittain kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetussa laissa. Lähtökohtana on edellisen vuoden prosentti. Tämän jälkeen huomioidaan ne tehtävämuutokset, joiden valtionosuusprosentti on säädetty muuksi kuin kulloinkin voimassa oleva prosentti. Kunnan peruspalvelujen valtionosuuslain mukaan uusien ja laajenevien valtionosuustehtävien valtionosuusprosentti on 100. Valtionosuusprosenttia siis nostetaan uusien ja laajenevien tehtävien osalta niin paljon, että prosentin muutos vastaa arvioitua tehtävän aiheuttamaa lisäkustannusta kunnille. Valtionosuusprosentissa huomioidaan myös kuntien ja valtion välisen kustannustenjaon tarkistuksen aiheuttama muutos. Mikäli uuden ja laajenevan tehtävän kustannus on ollut kunnille suurempi kuin alun perin on arvioitu, korjaantuu asia jälkikäteen kustannustenjaon tarkistuksen kautta.

Valtionosuusprosentissa huomioidaan myös pysyväisluonteiset valtionosuuden lisäykset ja vähennykset. Näin on toimittu myös vuoden 2022 talousarvioesityksessä, jossa valtionosuusprosentin tasoa laskevat muun muassa vuoden 2022 kustannustenjaon tarkistuksen vaikutusten neutralisointi ja kilpailukyky sopimukseen liittyvä vähennys. Kaikkia valtionosuuteen tehtäviä lisäyksiä ja vähennyksiä ei kuitenkaan huomioida

valtionosuusprosentissa, vaan määräaikaiset ja vuosittain vaihtuvat lisäykset näkyvät valtionosuusmomentilla erikseen. Esimerkkinä voidaan mainita vuosina 2020–2021 kuntien valtionosuuteen koronaepidemian vuoksi tehdyt kertaluonteiset lisäykset, jotka eivät vaikuttaneet valtionosuusprosenttiin, vaan vaikuttivat valtionosuuden tasoon erillisinä lisäyksinä. Vastaavasti esimerkiksi edellä mainittu kilpailukyky sopimukseen liittyvä vähennys on vaikuttanut valtionosuuden tasoon erillisenä vähennyksenä vuodesta 2017 saakka. Se, että kilpailukyky sopimukseen liittyvä vähennys huomioidaan vuonna 2022 valtionosuusprosentissa ja samalla poistetaan erillisistä vähennyksistä, ei siis vaikuta kuntien valtionosuuden määrään tai kunta-valtio-rahoitussuhteeseen, vaan kyseessä on momentin sisällä tapahtuva tekninen muutos tilanteessa, jossa vähennyksen voidaan katsoa olevan pysyväisluonteinen.

Edellä mainittujen tekijöiden lisäksi valtionosuusprosentin kautta tehdään erilaisia kuntien ja valtion välisiä luonteeltaan pysyviä rahoitussuhteiden tasaus- tai neutralisointieriä. Ne eivät siis heikennä tai vahvista kummankaan osapuolen rahoitusasemaa. Tällaisia ovat olleet muun muassa varhaiskasvatusmaksujen alentamisen kompensointi kunnille ja ammattikorkeakoulujen kuntien rahoitusosuuden poistoon liittyvä vähennys kunnilta. Valtionosuusprosenttiin ovat vaikuttaneet myös itse valtionosuusjärjestelmään tehdyt muutokset. Esimerkiksi vuoden 2015 uudistus, jossa valtionosuusjärjestelmän painopistettä siirrettiin kustannus-/tarve-erojen tasauksesta tulojen tasaukseen, alensi valtionosuusprosenttia 2,88 prosenttiyksikköä.

Valtionosuusprosenttiin vaikuttavat siis useat eri tekijät, eikä sen muutos kerro suoraan valtionosuuden tason muutoksesta tai peruspalveluiden kunta-valtio-rahoitussuhteen muutoksesta. Vuoden 2022 talousarvioesityksessä peruspalvelujen valtionosuusprosentti alenee 2,08 prosenttiyksiköllä. Tämä vaikuttaa isolta muutokselta, mutta yli puolet valtionosuusprosentin alenemisesta selittyy teknisillä muutoksilla, jotka eivät vähennä kuntien valtionosuutta edellisvuodesta. Lisäksi valtionosuusprosentin merkitystä pienentää se, että uusiin tai laajeneviin tehtäviin ja velvoitteisiin osoitetaan voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti 100 prosentin valtionosuus.

Verotulomenetysten korvaukset

Kunnille maksettiin veroperustemuutoksista aiheutuneita korvauksia vuosina 2010–2019 peruspalvelujen valtionosuusmomentin kautta. Vuodesta 2020 korvauksia on maksettu erilliseltä momentilta 28.90.35. Vuonna 2022 kompensatiot ovat yhteensä noin 2,6 mrd. euroa. Momentin taso on 292 milj. euroa korkeampi kuin vuoden 2021 varsinaisessa talousarviossa. Tästä vuoden 2022 osuus on noin 234 milj. euroa. Vuonna 2022 korvausten tasoon vaikuttaa edelleen vuonna 2020 verotuksen maksujärjestelyistä johtuvien muutosten vuoksi maksetun väliaikaisen kompensaaation takaisinperintä. Vuonna 2021 takaisinperintä oli

88 milj. euroa ja vuonna 2022 se on 27 milj. euroa. Näin ollen takaisinperinnän pieneneminen nostaa maksettavien kompensatioiden määrää 61 milj. eurolla suhteessa vuoden 2021 talousarvioon.

1.1.2.1 Valtionosuuksien perusteet

Kuntien rahoitusjärjestelmä koostuu kuntien omista tuloista ja valtion rahoituksesta. Tärkeimpiä tulolähteitä ovat verotulot ja valtionosuudet. Valtionosuuksien tarkoituksena on taata kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuus koko maassa. Valtionosuusjärjestelmä muodostuu kustannuserojen kompensatiosta ja tulopohjan tasauksesta.

Kunnan peruspalveluiden valtionosuus

Merkittävin osa valtionosuusjärjestelmää on kunnan peruspalvelujen valtionosuus, joka kokoaa yhteen kunnallisten peruspalvelujen rahoituksen. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on laskennallinen, ja se perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin. Toimiva rahoitusjärjestelmä on keskeinen lähtökohta, jotta kunta voi järjestää laadukkaita peruspalveluja.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus kattaa seuraavat tehtäväalueet: sosiaali- ja terveydenhuolto, varhaiskasvatus (päivähoito), esi- ja perusopetus, kirjastot, yleinen kulttuuritoimi (asukasperusteinen) ja taiteen perusopetus (asukasperusteinen).

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden perusteena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet.

Lisäksi kunnille myönnettävässä kunnan peruspalvelujen valtionosuudessa otetaan huomioon seuraavat tekijät:

- lisäosat; syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisten kotiseutualueen kunta
- valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset
- järjestelmämuutoksen tasaus
- verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus.

Verotulojen tasaus

Peruspalvelujen valtionosuuden osana otetaan huomioon myös **verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus**. Suomen valtionosuusjärjestelmässä tulopohjan tasaus toteutetaan verotuloihin perustuvalla valtionosuuden tasauksella, joka sisältyy kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen. Nimensä mukaisesti tasaus perustuu kunnan laskennalliseen verotuloon, ja se joko lisää tai vähentää kunnalle myönnettyä valtionosuutta.

Tasauksen perusteena olevaan laskennalliseen verotuloon sisältyvät kunnan laskennallinen kunnallisvero ja kunnan osuus yhteisöveron tuotosta. Verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta laskettaessa käytetään koko maan keskimääräistä kunnallisveroprosenttia, eikä yksittäisen kunnan veroprosentin muutoksella ole täten vaikutusta kunnan saaman tasauslisän tai maksaman tasausvähennyksen määrään.

Opetus ja kulttuuritoimen valtionosuus

Opetus- ja kulttuuritoimen järjestelmällä rahoitetaan koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa, osaa esi- ja perusopetuksesta, lukiokoulutusta, ammatillista peruskoulutusta, oppisopimuskoulutusta, ammatillista lisäkoulutusta sekä kansanopistoissa, kansalaisopistoissa, kesäyliopistoissa, liikunnan koulutuskeskuksissa ja opintokeskuksissa järjestettyä vapaan sivistystyön koulutusta.

Oppilaitosmuotoisen ammatillisen peruskoulutuksen tulosrahoitus on osa ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhinnan määräytymistä ja rahoitusta. Ammatillisen lisäkoulutuksen tulosrahoitus sisältyy oppilaitosmuotoisen ja oppisopimuskoulutuksena toteutettavan ammatillisen lisäkoulutuksen rahoitukseen.

Lisäksi järjestelmä kattaa ammatillisten erikoisoppilaitosten toiminnan ja opetustuntimäärän perusteella rahoitettavan taiteen perusopetuksen, kuntien liikuntatoimen ja nuorisotyön sekä museoiden, teattereiden ja orkestereiden toiminnan. Ahvenanmaalla järjestetty koulutus ei kuulu opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän piiriin.

Kotikuntakorvaus

Esi- ja perusopetuksen järjestäjällä on oikeus saada kotikuntakorvaus oppilaan kotikunnalta, kun oppilas suorittaa oppivelvollisuuttaan muualla kuin oman kuntansa esi- tai perusopetuksessa. Opetuksen järjestäjä voi tällöin olla toinen kunta, valtio, yliopiston harjoittelukoulu, yksityinen tai kuntayhtymä.

Valtionosuuden kunta saa kaikkien väestötietojärjestelmään merkittyjen kuntalaisten perusteella. Tähän ei vaikuta se, suorittavatko 6–15-vuotiaat kuntalaiset oppivelvollisuuttaan oman kunnan vai jonkun toisen opetuksen järjestäjän esi- ja perusopetuksessa.

Kotikuntakorvaus perustuu kunnan esi- ja perusopetuksen laskennallisiin kustannuksiin, ja sen määrä on eri 6-, 7–12- ja 13–15-vuotiaille. Kotikuntakorvauksen kunnittaisesta perusosasta säädetään vuosittain asetuksella. Kunnat ja opetuksen järjestäjät voivat sopia kotikuntakorvauksen määräytymisestä toisinkin kuin niistä säädetään.

(lähteet, s. 10–20: Kuntaliitto ja Valtiovarainministeriö).

1.1.3 Taloudellinen tilanne Alajärvellä 2022–2024

Vuoden 2021 talousarvio on budjetoitu 1.530.937 euroa ylijäämäiseksi. Välitinpäätöksessä (6/2021) tulos arvioitiin 73.834 euroa alijäämäiseksi. Välitilinpäätöksessä mm. perusturva arvioi lisämäärärahatarpeen olevan noin 3,8 M€.

Syyskuun lopun tuloslaskelman tasaustilanne näytti 1,320 M€ alijäämästä. Taloustoimiston arvion mukaan vuoden lopun tilanne korjaantuu osittain positiivisesti mm. koronatukien sekä eräiden tuloerien kotiutumisesta (mm. uuden paloaseman tilavuokra) ja Verotulot toteutuvat ennustekehikon mukaan positiivisesti. Verotulojen odotetaan kasvavan n. 1 M€ talousarvioon nähden.

Alajärven kaupungin lainakanta on vuoden 2020 tilinpäätöksen mukaan 27,7 M€ (2.940 eur/as). Rahoitussuunnitelman mukaan vuoden 2021 aikana talousarviolainoja nostettaisiin 4,0 M€ euroa. Rahoitussuunnitelman mukaan vuoden 2021 aikana talousarviolainoja nostettaisiin 4,0 M€ euroa. Vuoden 2022 aikana suunniteltujen investointien arvioidaan alitoteutuvan 0,5 M€.

Talousarviovuosien 2022–2024 investoinnit kohdistuvat kaupungin infran ylläpitämiseen eikä sisällä suuria yksittäisiä rakennushankkeita. Vuodelle 2022 on suunniteltu 3,8 miljoonan euron ja vuodelle 2023 2,5 miljoonan euron nettoinvestoinnit.

Rahoitussuunnitelman mukaan Alajärven velkataakka isojen uudisinvestointien jälkeen vakiintuu 2022 jälkeen suunnitelmavuosina noin 26.000 miljoonaan ja pysyy asukasta kohden selvästi alle 3.000 euron.

Talousarviossa vuoden 2022 vuosikate asettuu 5,0 miljoonaan euroon, jolloin se kattaa poistoista n. 175 prosenttia. Vuosien 2023 ja 2024 taloussuunnitelmassa vuosikate nousee 6.676 M€:oon ja laskee vuonna 2023 1.951 M€:oon.

1.1.3.1 Väestö

Väkiluvun kehitys

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen väkiluku oli elokuun lopussa 5 545 179. Maamme väkiluku kasvoi tammi-elokuun aikana 11 386 hengellä. Väestönkasvua ylläpiti muuttovoitto ulkomailta, sillä maahanmuuttoa oli 14 086 enemmän kuin maastamuuttoa. Syntyneitä oli 3 484 vähemmän kuin kuolleita. Tilastokeskuksen väestörakennetilaston mukaan Suomen virallinen väkiluku oli vuoden 2021 maaliskuun lopussa 5 537 116.

Vuoden 2018 aikana väkiluku kasvoi viidessä maakunnassa ja väheni 14 maakunnassa. Määrällisesti eniten väkiluku kasvoi Uudellamaalla, 18 701 henkilöllä, Pirkanmaalla, 2 571 henkilöllä ja Varsinais-Suomessa,

759:llä. Väkiluvun kasvu oli Manner-Suomessa myös suhteellisesti suurin Uudellamaalla, 1,1 prosenttia.

Väkiluku väheni määrällisesti eniten Etelä-Savossa, 2 280 henkilöllä ja Kymenlaaksossa, 2 221 henkilöllä. Myös suhteellisesti väkiluku väheni eniten Etelä-Savossa (1,6 %). Etelä-Pohjanmaan väkiluku väheni 1 030 henkilöllä (0,5 %) ollen vuoden vaihteessa 188 685. Etelä-Pohjanmaan maakunnassa kaupungin muuttotappio sijoittuu keskivaiheille.

Alajärven väkiluku oli 9 562 vähentyen 138 hengellä. Vastaava kehitys on ollut samansuuntaista kuin muidenkin pienten kuntien osalta, eli väestöä muuttaa enemmän suuremmille kaupunkiseuduille pienempien kuntien menettäessä väestöään. Väestön muutostappio koetteli Alajärveä erityisesti vuosina 2011 ja 2015. Myös vuodet 2018 ja 2019 ovat huolestuttavia ja vuosi 2020 lähestyy samaa tasoa.

TAULUKKO 2: ALAJÄRVEN VÄKILUVUN KEHITYS 2008–2021

Vuosi	Väkiluku 31.12.	Muutos henk.	Muutos %
2008	8 785	-16	-0,18
2009*	10 573	1 788	16,91
2010	10 487	-86	-0,82
2011	10 327	-160	-1,55
2012	10 268	-59	-0,57
2013	10 227	-41	-0,40
2014	10 171	-56	-0,55
2015	10 006	-165	-1,65
2016	9 899	-107	-1,08
2017	9 831	-68	-0,69
2018	9 700	-131	-1,35
2019	9 562	-138	-1,44
2020	9 419	-143	-1,52
2021/10**	9 331	-88	-0,94

* Kuntaliitos Alajärvi - Lehtimäki

** Ennuste

Etelä-Pohjanmaalla Alajärven kaupunki sijoittuu väestön ikäryhmissä kuntien keskivaiheille. Taulukossa kunnat ovat järjestetty seniori-ikäisten mukaiseen järjestykseen ikäihmisten määrän mukaiseen suuruusjärjestykseen. Alajärven sijainti taulukossa on 13. Vertailtaessa nuorten suhdetta seniori-ikäisiin kunnista tasapaino (lähelle saman suuruisia) on maakunnassa parhaiten Ilmajoella, Seinäjoella, Lapualla, Alajärvellä ja Alavudella.

TAULUKKO 3: ETELÄ-POHJANMAAN KUNTIEN VÄESTÖ IKÄRYHMITÄIN
31.12.2019

Etelä-Pohjanmaan kuntien väestö ikäryhmittäin 31.12.2019					Järj. n:o
Alue	Alueen väkiluk	-14 %	15 - 64 %	65- %	65-
Karjajoki	1245	11,08	54,06	34,86	1.
Lappajärvi	2996	13,79	52,04	34,18	2.
Teuva	5076	14,20	52,84	32,96	3.
Isojoki	1951	11,74	55,56	32,70	4.
Ähtäri	5616	13,78	54,01	32,21	5.
Kuortane	3551	14,33	53,82	31,85	6.
Soini	2052	15,98	53,61	30,41	7.
Kurikka	20678	15,08	55,08	29,84	8.
Vimpeli	2827	14,43	56,10	29,47	9.
Kauhava	15726	15,76	55,49	28,75	10.
Evijärvi	2425	16,41	55,01	28,58	11.
Isokyrö	4522	16,70	55,31	28,00	12.
Alajärvi	9562	17,37	54,70	27,93	13.
Alavus	11468	17,02	55,08	27,90	14.
Kauhajoki	13184	15,25	57,62	27,14	15.
Lapua	14278	18,16	57,69	24,15	16.
Ilmajoki	12269	19,77	58,32	21,92	17.
Seinäjoki	63781	17,30	62,80	19,90	18.

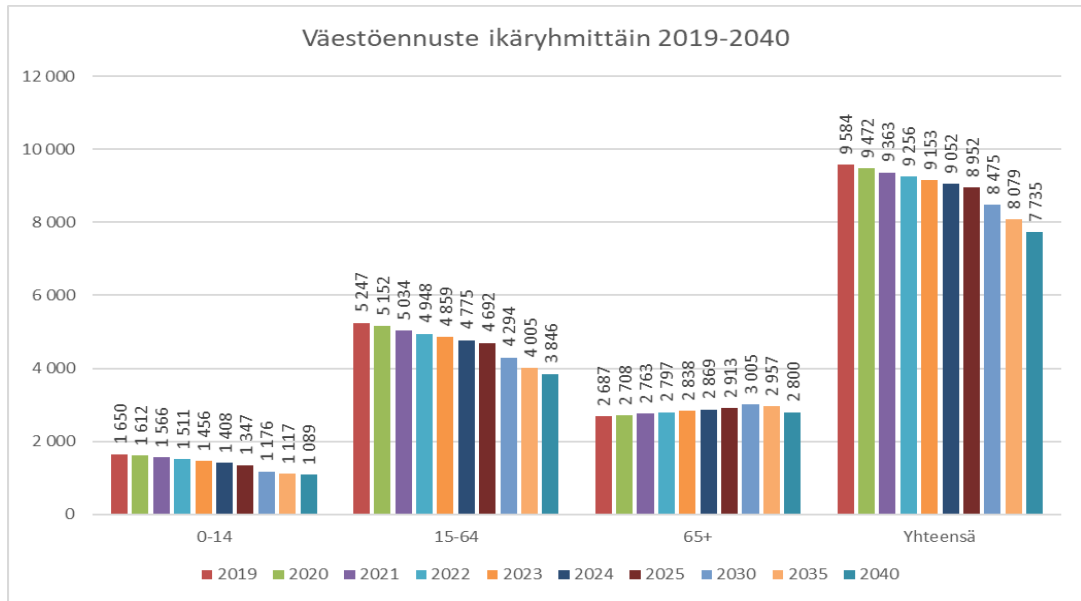
Väestöennuste

Tilastokeskuksen tuoreimman väestöennusteen mukaan Suomessa kuolisi vuoden 2060 loppuun mennessä 700 000 ihmistä enemmän kuin syntyy, jos syntyvyys pysyy nyt havaitulla tasolla. Suomessa syntyisi 2060-luvulla enää alle 40 000 lasta vuosittain. Pitkällä aikavälillä syntyvyys ei ole ikärakenteen kannalta kestävällä tasolla.

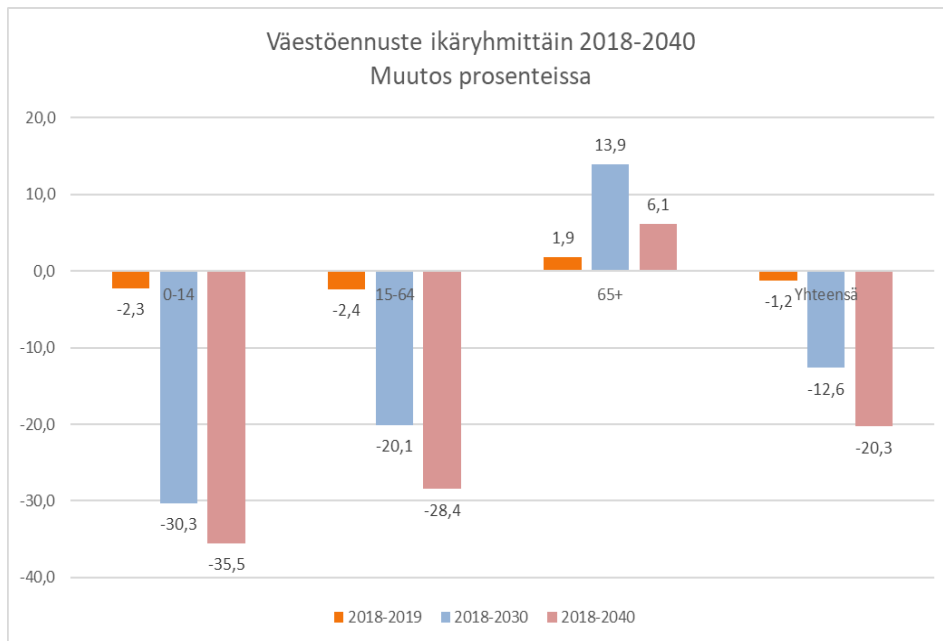
Vuoden 2020 aikana 53 kunnassa syntyneiden määrä oli kuolleita suurempi. Havaitulla syntyvyyden tasolla vastaavanlaisia kuntia olisi 39 vuonna 2030 ja enää 15 vuonna 2040.

Alajärven osalta ikärakenteen vanheneminen on merkittävää. Yli 65-vuotiaiden osuus kasvaa vuodesta 2018 367 hengellä (13,9 %) 2030 mennessä. Samalla ajanjaksolla kaupungin väestö vähenee 1 225 henkilöllä.

TAULUKKO 4: ALAJÄRVEN VÄESTÖENNUSTE 2019–2040

TAULUKKO 5: VÄESTÖENNUSTE IKÄRYHMITÄIN 2018-2040

Väestöllinen huoltosuhde

Väestöllinen huoltosuhde tarkoittaa alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täytäneiden osuutta suhteessa 15–64 -vuotiaaseen väestöön. Se kuvaa siis montako lasta ja vanhuseläkeikäistä on sataa työkäistä kohti. Mitä korkeampi luku on, sitä heikompi on huoltosuhde.

Vuonna 2019 koko maan väestöllinen huoltosuhde oli 61,4 (v. 2018 61,0). Vastaavat luvut Etelä-Pohjanmaan maakunnassa olivat 72,3 (v. 2018 71,0) ja Alajärvellä 84,1 (v. 2018 71,0).

Alajärvellä väestöllisen huoltosuhteen vuonna 2035 ennustetaan olevan 102,0 eli jokaista työikäistä kohden olisi yli 1 huollettavaa. Tämä kehitys on todella huolestuttavaa ja tulee rasittamaan kaupungin taloutta tulevaisuudessa merkittävästi.

TAULUKKO 6: VÄESTÖLLINEN HUOLTOSUHDE 2018 - 2040

	2018	2019	2020	2025	2030	2035	2040
Alajärvi	81,0	83,0	84,0	91,0	97,0	102,0	101,0
Etelä-Pohj.	71,0	72,0	73,0	76,0	78,0	80,0	80,0
Koko maa	61,0	61,0	62,0	63,0	65,0	66,0	66,0

Lapsia ja senioreita 100 työikäistä kohti

1.1.3.2 Työllisyys

Koko maan työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta syyskuussa 2021 oli 10,1 prosenttia, eli 2,4 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuosi sitten. Vastaava luku oli Etelä-Pohjanmaalla 6,0 % (2020 8,4 %). Työttömyysaste Alajärvellä oli syyskuun 2021 lopussa 5,6 % (9,0 %).

Perinteisesti Alajärven työttömyys on ollut pitkään kymmenen prosentin tasolla nousten kuitenkin hetkellisesti taloudellisen taantuman johdosta 2014–2016 jopa 14 %:n tasolle. Työttömyysaste Alajärvellä on viime vuosina todennäköisesti hyvän talous/työpaikkatilanteen ansiosta laskenut. Työttömiä työnhakijoita syyskuussa 2022 oli 351 henkilöä ja vastaava määrä syyskuussa 2021 214 eli 137 vähemmän.

TAULUKKO 7: TYÖTTÖMYYSASTEEN KEHITYS 2015 - 2021

	Työvoiman määrä	Työttömät työnhakijat							
	2021	2021	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Alajärvi	3 821	214	14,2	13,3	11,9	9,9	9,0	9,0	5,6
Evijärvi	1 028	36	9,5	8,7	6,7	6,6	5,4	5,8	3,5
Lappajärvi	1 160	58	10,7	11,2	8,7	6,9	7,6	7,0	5,0
Soini	804	37	19,1	16,1	10,9	10,6	11,8	8,6	4,6
Vimpeli	1 186	51	14,0	10,9	9,1	6,8	6,1	6,2	4,3
Järviseu	7 999	396	13,5	12,0	9,5	8,2	8,0	7,3	4,6

ELY-keskus: Etelä-Pohjanmaan työllisyyskatsaus: työttömyysaste syyskuun 2021 lopussa.

1.2 Alajärven kaupungin strategia 2017–2021

Alajärven kaupungin strategia vuosille 2017–2020 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 27.11.2017 (§ 98). Uusi strategia valmistuu vuonna 2022. Kuntalaisille on tehty 3.–17.11.2021 strategiakysely, joka kokoaa asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden ja yrittäjien näkemyksiä kaupungin strategian päivityksen pohjaksi.

1.2.1 Slogan

Alajärven kaupungin slogan on *”Alajärvi – Aitoa elämää Aaltojen keskellä”*.

1.2.2 Missio

Alajärven kaupunki järjestää kuntapalvelut yhteistyöllä edistäen asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä sekä alueen elinvoimaa ja kestäväää kehitystä.

1.2.3 Visio 2030

Alajärven kaupunki on itäisen Etelä-Pohjanmaan vetovoimainen elinkeino- ja koulutustoiminnan sekä lähipalveluiden ja paikkaan sitoutumattoman työn kaupunkikeskus.

Alajärven vahvuus perustuu turvalliseen ja viihtyisään elinympäristöön, elinvoimaisiin kyliin, laadukkaisiin ja kustannustehokkaisiin kuntapalveluihin, ennakkoluulottomaan yrittäjyyteen, monipuolisiin kauppan, vapaa-ajan ja kulttuurin palveluihin sekä avoimeen ja innostavaan ilmapiiriin.

1.2.4 Alajärven kaupungin arvot

1. Yhteisöllisyys

Yhteisöllisyys tarkoittaa kaikkien kaupunkilaisten vastuuta itsestään ja lähimmäisistä, osallisuuden ja aktiivisuuden edistämistä, syrjäytymisen ehkäisyä sekä osallistumista yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen.

2. Luovuus

Luovuus tarkoittaa jokaisen kykyä tuottaa Alajärvelle uusia hyödyllisiä muutoksia, toimia suunnannäyttäjänä ja rohkeutta etsiä uusia entistä parempia tapoja järjestää palveluja kaupunkilaisten hyväksi.

3. Turvallisuus

Turvallisuudella tarkoitetaan sitä, että kaupunkilaisten tulee voida luottaa kaupungissa tarjottaviin palveluihin, niiden laatuun ja oikeudenmukaisuuteen.

Turvallisuus tarkoittaa myös yhdessä luotavaa viihtyisää ja turvallista asuin- ja elinympäristöä.

4. Positiivinen yrittäjämielisyys

Positiivinen yrittäjämielisyys tarkoittaa yritystoiminnan kasvun ja edistämisen tukemista, mikä näkyy kaupungin elinkeinopolitiikassa.

Toisaalta positiivisella yrittäjämielisyydellä tarkoitetaan myös sisäistä yrittäjyyttä, joka tarkoittaa kaikkien omakohtaista innostusta työhön ja halua tuloksiin sekä sovittujen tavoitteiden saavuttamiseen.

1.3 Talousarvion sitovuus

Kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen mukaan vuoden 2022 talousarvio on valtuuston nähden sitova suurtuotetasolla (netto) sekä investoinnit ovat sitovia kohteittain.

2 TALOUSARVIO 2022

2.1 Yleistä talousarviosta

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi).

Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Alajärven kaupunki on perinteisesti laatinut taloussuunnitelman kolmelle vuodelle, koska pitempi suunnittelukausi sisältäisi runsaasti epävarmuustekijöitä.

Alajärven kaupunki tuottaa palvelut perusturvan osalta (Paras-laki, Lappajärven ja Vimpelin kunta) ja maaseututoimen osalta yhteistoiminta-alueena (Maaseutuhallinto, Soinin ja Vimpelin kunnat) ja ostopalveluna kaupunki tarjoaa Vimpelin kunnalle sivistystoimen palvelut. Lisäksi Soinin kunta ostaa kaupungilta kansalaisopiston ja musiikkiopiston palvelut ja Alajärven kaupunki ympäristöpalvelut Vimpelin kunnalta. Maaseutupalveluihin sisältyvä lomituspalvelu siirtyy 1.1.2022 Kurikan kaupungin tuottamaksi palveluksi.

Edellä mainitun lisäksi tulossuunnitelmassa on huomioitu suunnitelma- vuosille 2022–2023 sekä kuluttajahintaindeksin (VM) että kunta-alan peruspalveluiden hintaindeksitason mukaiset korotukset käyttötalospuolelle. Lisäksi henkilöstömenot sisältävät lähes kunta-alan palkansaa- jien ansiotasoindeksin mukaisen korotuksen.

Verotulojen ja valtionosuuksien ennustaminen talousarviovuodelle ja suunnitelma- vuosille on edelleen haastavaa. Lainsäädännön ja hallitusoh- jelman sekä usean eri kehysriihen päätösten vaikutukset ovat pääasialli- sina perusteina valtiovarainministeriön ja kuntaliiton tuottamiin arvio- ennusteisiin. Lisäksi epävarmuutta on tuonut vuosi sitten käyttöön otettu tuloveroprosentti- ja tulorekisteriuudistus.

Talousarviossa on huomioitava tuottojen ja kulujen kirjaamisesta seu- raavaa; Alajärven hallinnoimat toimialat perusturva, sivistys- ja maaseu- tutoimi:

- o myös Lappajärven, Soinin ja Vimpelin aiheuttamat kulut kirja- taan tilikauden aikana toimintakuluihin (kaikki kululajit)

- em. kulut laskutetaan aiheuttamisperiaatteella Lappajärveltä, Soinilta ja Vimpeliltä ja tulot kirjataan toimintatuottoihin (myyntituotot).

2.2 Toimintatuotot

Toimintatuotot sisältävät myynti-, maksu- ja muut toimintatuotot sekä saadut tuet ja avustukset. Toimintatuottojen ennustetaan laskevan vuoden 2021 talousarviosta 383.096 euroa (0,9 %).

Suunnitelmavuosille 2023–2024 on ennustettu toimintatuottojen kasvavan kuluttajaindeksin verran (2023 1,5 %, 2024 1,6 %). Kaupungin tulee vuosittain systemaattisesti korottaa perimiään taksoja vähintään kuluttajaindeksin verran.

2.3 Toimintakulut

Henkilöstökulut

Henkilöstökuluihin kirjataan palkat ja palkkiot sekä henkilösivukulut (mm. eläkkeet sekä sairaus-, työttömyys- ja tapaturmavakuutusmaksut).

Vuonna 2022 henkilöstökulujen oletetaan laskevan n. 0,01 % yhteissummaltaan 3.609 €. Kunta-alan virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 22.8.2022 saakka. Suunnitelmavuosille 2022–2024 on ennustettu henkilöstökulujen kasvavan palkankorotusten (ml. ikä- ja kokemuslisät) vuoksi palkansaajien ansiotasoindeksiä mukaillen 1,5 % vuonna 2022, 2,5 % vuonna 2023 ja 2,5 % vuonna 2024.

Palvelujen ostot

Palveluiden ostoihin kirjataan sekä ulkoiset että sisäiset palvelujen ostot. Myös Vimpelin ja Soinin kuntien Alajärveltä laskuttamat osuudet kirjataan palveluiden ostoihin. Lisäksi palveluiden ostoja kasvattaa vuosittain Soinin kunnalle maksettava oppilaiden kotikuntakorvaus.

Palvelujen ostojen arvioidaan kasvavan 954.697 euroa (2,0 %) vuoden 2021 talousarvion tasosta.

Suunnitelmavuosille 2022–2023 on arvioitu palveluiden ostojen kasvavan vuosittain peruspalveluiden hintaindeksin verran (2023 2,1 % ja 2024 2,2 %).

TAULUKKO 3: TALOUSARVIO 2021

TALOUSARVIO, 1000 €

	TP 2020	TA 2021 + muutokset	TPE 2021	TA 2022
Toimintatuotot	43 439	42 874	42 874	42 650
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-45 159	-45 564	-45 564	-45 246
Palvelujen ostot	-48 993	-50 609	-51 609	-49 624
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 758	-5 661	-5 661	-5 584
Avustukset	-4 741	-4 241	-4 241	-3 895
Muut toimintakulut	-1 427	-1 306	-1 306	-1 356
Toimintakate	-62 640	-64 508	-65 508	-63 054
Verotulot	29 583	29 772	31 247	30 806
Valtionosuudet	38 640	37 440	37 674	39 011
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	6	12	12	13
Muut rahoitustuotot	254	145	145	105
Korkokulut	-192	-250	-250	-200
Muut rahoituskulut	-2	-10	-10	-10
Vuosikate	5 649	2 602	3 311	6 671
Poistot ja arvonalentumiset	-3 584	-3 493	-3 493	-3 806
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0
Tilikauden tulos	2 065	-891	-182	2 865
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 065	-891	-182	2 865
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	40,95	39,93	39,56	40,35
Vuosikate / Poistot, %	157,63	74,50	94,79	175,29
Vuosikate, euroa / asukas	591	275	351	710
Asukasmäärä 31.12.	9 562	9 445	9 445	9 400

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin kirjataan mm. toimistotarvikkeet, kirjallisuus, lääkkeet, hoitotarvikkeet, lämmitys, sähkö, vesi, pienkalusto ja rakennusmateriaalit.

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin budjetoidaan vuodelle 2022 5,6 miljoonaa euroa, mikä on 5.068 euroa (-0,1 %) vähemmän kuin vuoden 2021 talousarviossa.

Suunnitelmavuosille 2023–2024 on ennustettu palveluiden ostojen kasvavan kuluttajaindeksin verran (2023 1,5 %, 2024 1,6 %).

Avustukset

Avustuksiin kirjataan Alajärven kaupungin vuosittain myöntämät avustukset kotitalouksille ja yhteisöille.

Vuodelle 2022 budjetoidaan kotitalouksille myönnettäviin avustuksiin 3,3 miljoonaa euroa ja yhteisöille myönnettäviin avustuksiin puolestaan budjetoidaan 572.500 euroa. Avustuksia myönnetään 426.062 € vähemmän kuin vuonna 2021 (-9,9 %).

Suunnitelmavuosille 2023–2024 avustusten on suunniteltu säilyvän vuoden 2021 tasossa.

Muut toimintakulut

Muihin toimintakuluihin kirjataan mm. vuokrat, vahingonkorvaukset, edustuskulut ja jäsenmaksut.

Muiden toimintakulujen vuonna 2022 arvioidaan nousevan 64.399 euroa vuoden 2021 tasosta (1.291.476 eur 5,0 %).

Suunnitelmavuosille 2022–2023 on arvioitu muiden toimintakulujen kasvavan vuosittain kuluttajaindeksin verran (2023 1,5 %, 2024 1,6 %).

2.4 Toimintakate

Toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuoden 2022 toimintakatteen arvioidaan olevan n. 63,1 miljoonaa euroa, mikä on 0,97 M€ (1,6 %) enemmän kuin vuoden 2021 talousarviossa.

2.5 Verotulot

Maan hallituksen tekemien veroperustemuutosten vaikutusten arviointi kuntien verotuloihin on ollut viime vuosina erittäin haasteellista.

Alajärven kaupunginvaltuusto on päättänyt tuloveroprosentin pitämisen ennallaan vuonna 2022. Kiinteistöveroprosentit ovat olleet pääsääntöisesti joko välyksen alarajalla tai lähellä alarajaa. Edellinen muutos tehtiin vuonna 2020, jolloin kaupunginvaltuusto korotti muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosenttia 1,1 %:sta 1,5 %:iin.

Vuoden 2022 verotuloarvio perustuu 21,75 % kunnallisveroon ja loka-kuussa 2021 käytettävissä olleisiin tietoihin kuntatalouden kehityksestä vuosina 2022–2024.

Kuntaliiton veroennustekehikon mukainen verotuloennuste näyttää tuleville vuosille takavuosien tapaista tasaista kertymää. Ennusteen mukaan vuoden 2022 verotulojen toteutuma nousee hieman kuluvan vuoden talousarviossa laaditusta ennusteesta. Verotulojen vuosittainen vaihteluväli edellyttää kuitenkin varovaisuutta verokertymän arvioimisessa.

TAULUKKO 4: VEROTULOENNUSTE 2019 - 2024

Verotulot (* ennuste)	2019	2020	2021*	2022*	2023*	2024*
Kunnallisvero, milj. €	25 292 254	25 511 914	25 024 000	26 476 000	13 418 000	13 349 000
Kiinteistövero, milj. €	2 154 331	1 926 850	2 233 000	2 176 000	2 176 000	2 176 000
Yhteisövero, milj. €	2 065 846	2 144 319	2 515 000	2 154 000	1 586 000	1 564 000
Verotulot yhteensä:	29 512 431	29 583 083	29 772 000	30 806 000	17 180 000	17 089 000
Muutos edell. vuoteen (%)	2,1 %	0,2 %	0,6 %	3,5 %	-44,2 %	-0,5 %

Kunnallisvero

Alajärvellä vuoden 2022 kunnallisveron tuotoksi arvioidaan 26,48 miljoonaa euroa, mikä on 1,542 M€ (5,8 %) enemmän kuin vuoden 2021 (arvioitu marraskuussa 2021) kunnallisveron tuotto.

Kiinteistövero

Kiinteistöveron tuotoksi vuonna 2022 arvioidaan 2,18 miljoonaa euroa sisältäen laskua -57.000 euroa (-2,6 %) edelliseen vuoteen verrattuna.

Yhteisövero

Talousarviossa vuoden 2022 yhteisöveron määräksi on arvioitu 2,15 miljoonaa euroa, joka on 360.000 euroa (14,4 %) vähemmän, kuin vuoden 2021 talousarviossa arvioitiin kertyvän.

2.6 Valtionosuudet

Peruspalveluiden valtionosuus

Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti kuvaa valtion ja kuntien välistä kustannusten jakoa valtakunnallisesti. Ennakkolaskelman mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuus nousee vuonna 2022 3,60 prosenttiyksikköä (730.607 euroa) nousten kokonaisuudessaan 21.008.732 euroon.

Yhden kunnan valtionosuus saadaan, kun kunnan laskennallisesta perusteesta/kustannuksesta vähennetään kunnan omarahoitusosuus, joka on yhtä suuri (€/asukas) kaikissa kunnissa.

Verotulojen tasaus

Alajärven kaupunki saa verotulojen täydennystä vuonna 2022 yhteensä noin 10,07 M€ (1.079 eur/as.). Kasvua edelliseen vuoteen oli 93.597 euroa.

Veromenetysten kompensatio

Valtionosuutta lisätään kuntakohtaisesti siten, että yksittäisen kunnan tulot eivät muutu veroperustemuutosten johdosta. Erona aiempiin vuosiin on vuoden 2020 alusta voimaan tullut muutos, jonka mukaan kunnille maksettavat veromenetysten kompensatiot erotetaan peruspalvelujen valtionosuudesta (mom. 28.90.30) ja maksetaan omalta valtiovarainministeriön momentiltaan 28.30.35. Uudistus yksinkertaistaa järjestelmää ja lisää sen läpinäkyvyyttä. Alajärven kaupunki saa veromenojen kompensatiota vuonna 2022 yhteensä noin 6,36 M€ kasvaen edellisestä vuodesta 573.150 euroa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuus

Alajärven kaupungin saama valtionosuus kohdistuu suurimmalta osin lukio-opetukseen, perusopetuksen vammaisopetukseen sekä musiikkiopiston ja kansalaisopiston toimintaan.

Vuoden 2018 alusta lukien Alajärven saama valtionosuus kirjataan kokonaisuudessaan kaupungin valtionosuuteen. Näin ollen omarahoituksen jälkeen kaupunki on vuonna 2022 saamassa valtionosuutta noin 1.480.089 euroa. Varsinaisesti tämä summa ei kuitenkaan tule kokonaisuudessaan kaupungin tuloksi, koska juuri suurimmat palvelukokonaisuudet pitävät sisällään vieraskuntalaisille annettavaa palvelua. Kaupungille kirjattava tulovaikutuksen arvioidaan olevan noin 650.000 euroa.

TAULUKKO 5: VALTIONOSUUDET 2019–2022

Valtionosuudet	TP	TP	TA	TA	Muutos	Muutos
	2019	2020	2021	2022	euroissa	%
Peruspalv. VOS	24 180 010	22 007 080	20 278 125	21 008 732	730 607	3,60 %
Verotulojen tasaus	9 538 572	9 748 284	10 069 571	10 163 168	93 597	0,93 %
Veromenetysten komp		5 716 917	5 786 180	6 359 330	573 150	9,91 %
Opetus- ja kultt. VOS	1 073 657	1 167 490	1 306 302	1 480 089	173 787	13,30 %
Valtionosuudet yhteensä	34 792 239	38 639 771	37 440 178	39 011 319	1 571 141	4,07 %

2.7 Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuotot

Korkotuottojen osuus vuoden 2022 talousarvioon suunnitellaan olevan 12.500 euroa.

Taloussuunnitelmavuosille 2023–2024 suunnitellaan korkotuotot kolmen edellisen vuoden keskiarvon mukaiseksi (10.000 ja 12.000 euroa/vuosi).

Muut rahoitustuotot

Muihin rahoitustuottoihin kirjataan mm. osinkotuotot, korvaukset jäännöspääomasta, verotilitysten korot ja viivästyskorkotulot.

Muihin rahoitustuottoihin budjetoidaan vuodelle 2022 105.451 euroa, mikä on 40.000 euroa vähemmän kuin vuoden 2021 talousarviossa.

Taloussuunnitelmavuosille 2023–2024 suunnitellaan muut rahoitustuotot kolmen edellisen vuoden keskiarvon mukaiseksi (209.000 ja 194.000 euroa/vuosi).

Korkokulut

Korkokuluiksi vuodelle 2022 budjetoidaan 200.000 euroa, mikä on 50.000 euroa vähemmän kuin vuoden 2021 talousarviossa.

Taloussuunnitelmavuodelle 2023 arvioidaan korkokulujen nousevan 20.000 euroa ja kuin myös vuodelle 2024 11.000 euroa.

Muut rahoituskulut

Muihin rahoituskuluihin kirjataan mm. maksetut viivästyskorot ja saatavien poistot. Muita rahoituskuluja suunnitellaan vuodelle 2022 9.500 euroa.

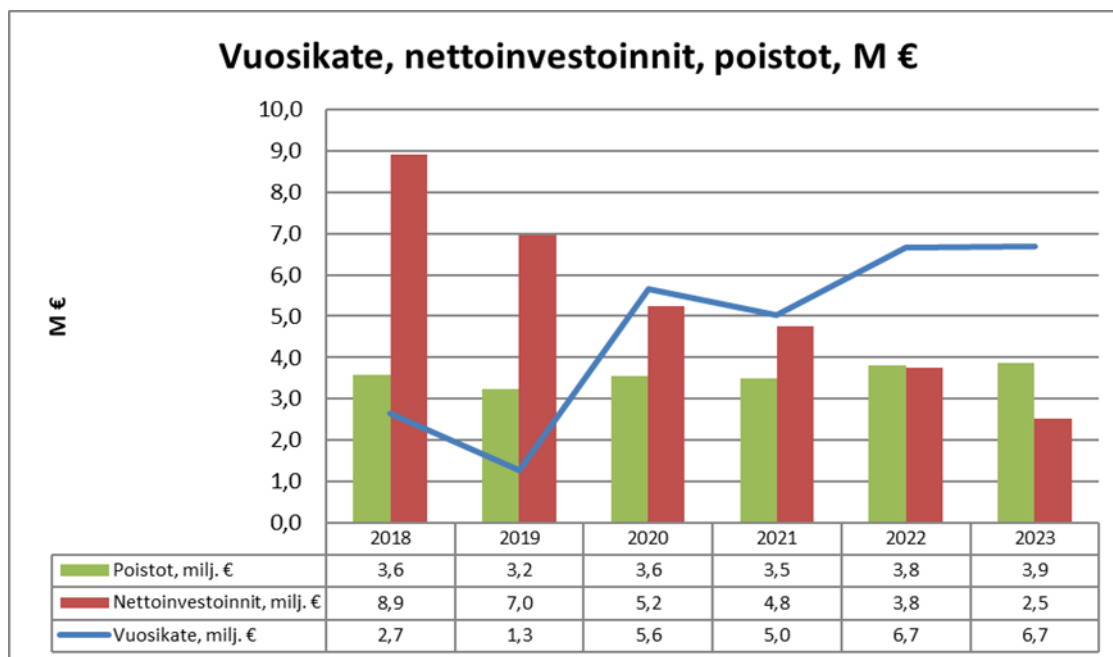
Taloussuunnitelmavuosille 2023–2024 suunnitellaan muut rahoituskulut kolmen edellisen vuoden keskiarvon mukaiseksi (7.000 ja 9.000 euroa/vuosi).

2.8 Vuosikate

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos, jota tulee arvioida sekä tuloksen muodostumisen että rahoituksen riittävyyden kannalta. Tuloslaskelmassa vuosikatteen on katettava poistot eli pitkävaikutteisten tuotannon tekijöiden käytöstä aiheutuneet kustannukset. Rahoituslaskelmassa vuosikatteen riittävyys arvioidaan ensisijaisesti investointien ja lainanlyhennysten suhteen.

Suunnitelman mukaan Alajärven talous paranee v. 2022 ja vuosikate katta poistoista 175,29 %. Taloussuunnitelmavuosina 2023 vuosikate ennustetaan säilyvän 6.676.000 € kattaen poistoista 173,08 %. Tilanne huononee vuonna 2024 ja vuosikate-ennuste on vain 1.951.000 € kattaen poistoista 55,09 %.

TAULUKKO 6: VUOSIKATTEEN KEHITYS VERRATTUNA NETTOINVESTOINTEIHIN JA POISTOIHIN

2.9 Poistot

Poisto tarkoittaa pitkävaikutteisen tuotannontekijän hankintamenon kirjaamista kuluiksi vaikutusaikanaan. Poistoaika ja poistoerät määritellään tuotannontekijän taloudellisen pitoajan mukaan. Poistoja tehdään tilikausittain ja poistot kirjataan kirjanpitoon.

Poistot perustuvat Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen suunnitelman mukaisista poistoista, jonka perusteella kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kuntakohtaisen poistosuunnitelman.

Vuodelle 2022 suunnitelman mukaiset poistot ovat 3,806 miljoonaa euroa, kun ne vuonna 2021 arvioitiin 3,493 miljoonaksi euroksi. Poistojen määrä kasvaa näin ollen 313.270 euroa (+9,0 %).

Vuoden 2023 poistojen on arvioitu olevan 3,857 miljoonaa euroa ja v. 2024 3,541 miljoonaa euroa. Arvio perustuu laadittuun investointisuunnitelmaan ja sen ennakoituun toteumaan.

2.10 Satunnaiset erät

Kirjanpitolain mukaan satunnaiset erät perustuvat kirjanpitovelvollisen tavanomaisesta toiminnasta poikkeaviin, kertaluonteisiin ja olennaisiin tapahtumiin. Taloussuunnitelmakaudelle ei suunnitella satunnaisia eriä.

2.11 Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan vapaaehtoisia varauksia tai omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään poistoeron, vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset. Vapaaehtoisten varausten ja rahastojen lisäyksiä voi pääsääntöisesti tehdä enintään tuloslaskelman erän *Tilikauden tulos* osoittaman ylijäämän verran. Talousarviossa tuloksen käsittelyerät ovat ohjeellisia, lopullisesti niistä päätetään tilinpäätöksen vahvistamisen yhteydessä.

Vuoden 2022 tilikauden tulos on 2.865.355 euroa ylijäämäinen. Tulosuunnitelman mukaan ennakoidaan myös vuoden 2023 tulos ylijäämäiseksi 2,819 M€. Vuoden 2024 tulos kääntyisi alijäämäiseksi 1.591.000 euroa.

3 KÄYTTÖTALOUSOSA

3.1 Keskusvaalilautakunta

TAULUKKO 7: VAALIT, TALOUSARVIO 2022

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos TA2022 / TA 2021
Tulot	0	0	16 000	0,0 %
Menot	-24	-24 314	-33 283	36,9 %
Netto	-24	-24 314	-17 283	-28,9 %

Seuraavat yleiset vaalit ovat aluevaalit, jotka toimitetaan sunnuntaina 23.1.2022.

3.2 Tarkastuslautakunta

TAULUKKO 8: TILINTARKASTUS, TALOUSARVIO 2022

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos TA2022 / TA 2021
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-16 644	-22 500	-25 007	11,1 %
Netto	-16 644	-22 500	-25 007	11,1 %

Tarkastuslautakunnan talousarvio käsittää luottamushenkilöpohjaisen tarkastuslautakunnan toiminnan sekä ammattitilintarkastuksen. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, miten valtuuston tilikaudelle asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet ja onko kaupungin toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tilintarkastajan tarkastuspäiviä on arviolta yhteensä 17 kpl/vuosi. Tilintarkastusyhteisönä toimii BDO Audiator Oy ja vastuullisena tilintarkastajana JHT, HT Tuula Ylikangas.

3.3 Kaupunginhallitus

3.3.1 Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet v. 2017–2021

Alajärven kaupungin strategiset päämäärät vuodelle 2021:

1. Kuntatalous on tasapainossa ja palvelurakenteet ovat tehokkaita
2. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö
3. Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (hyvinvointikertomus)
4. Kaupungin elinvoimaisuuden lisääminen.

Yksityiskohtaiset mittarit ovat kaupunginvaltuuston 27.11.2017 (§ 98) hyväksymässä Alajärven kaupungin strategiset päämäärät ja kriittiset menestystekijät -osiossa (ark.kohta 00.01.02).

3.3.2 Konsernitavoitteet vuodelle 2022

Kaupungin yleiset konsernitavoitteet

1. Konserniyhteisöjen toiminnan on tuettava kaupungin strategian toteutumista.
2. Konserniyhteisöjen ja kuntayhtymien on toimittava taloudellisesti ja kannattavasti ja niiden tulee strategian mukaisesti tehostaa toimintaansa.
3. Konsernin ja kaupunginhallituksen välisen omistajaohjauksen kehittäminen edelleen.

Vuokrataloyhtiöt

1. Mitoitetaan vuokra-asuntojen määrä vastaamaan kysyntää.
2. Vuokrataloyhtiöiden toiminnan tehostaminen niin, että taloyhtiön talous on tasapainossa.

Alajärven Lämpö Oy

1. Kaukolämmön tarjoaminen asiakkaille kilpailukykyiseen hintaan.
2. Kotimaisen lähipolttoaineen hyödyntäminen lämpökeskuksessa.

Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelut Oy

1. Kaupungin elinkeinostrategian mukaisten linjausten toteuttaminen ja seuranta omalta osaltaan.

3.3.3 Perustelut v. 2022

3.3.3.1 Kaupunginvaltuusto

TAULUKKO 9: KAUPUNGINVALTUUSTO, TALOUSARVIO 2022

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos TA2022 / TA 2021
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-105 844	-97 178	-107 510	10,6 %
Netto	-105 844	-97 178	-107 510	10,6 %

Kaupunginvaltuusto pitää arviolta 10 kokousta/vuosi. Lisäksi järjestetään enintään 2 valtuustoseminaaria.

3.3.3.2 Kaupunginhallitus

TAULUKKO 10: KAUPUNGINHALLITUS, TALOUSARVIO 2022

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos TA2022 / TA 2021
Tulot	69 623	34 237	5 390	-84,3 %
Menot	-361 482	-364 085	-326 620	-10,3 %
Netto	-291 859	-329 848	-321 230	-2,6 %

Kokousmäärätavoite vuodelle 2021 on yhteensä 20 kokousta. Lisäksi järjestetään tarvittaessa 1–3 seminaaria. Alajärven maamittaustoimiston vuokra sisältyy kaupunginhallituksen menoihin.

Henkilöstö: kaupunginjohtaja

3.3.3.3 Hallinto ja talous

TAULUKKO 11: HALLINTO JA TALOUS, TALOUSARVIO 2022

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos TA2022 / TA 2021
Tulot	2 211	1 400	1 500	7,1 %
Menot	-535 974	-546 299	-575 379	5,3 %
Netto	-533 763	-544 899	-573 879	5,3 %

Kaupungin keskushallinnon tehtäviin kuuluu kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston päätettäväksi tulevien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Taloushallinto vastaa kaupungin talousarvion ja tilinpäätöksen laadinnasta sekä rahoitustoimesta. Talous- ja henkilöstöhallinnon kirjanpito- ja palkanlaskentatehtävät ostetaan Järvinet Oy:ltä ja asiointi kaupungin ja tilitoimiston välillä hoidetaan pääsääntöisesti sähköisesti.

Henkilöstö: hallintojohtaja, talousjohtaja, sisäinen tarkastaja / hallintosihteeri, 2 toimistosihteeriä, taloussuunnittelija, edunvalvontasihteeri 0,25 htv, arkistosihteeri ja asuntosihteeri.

3.3.3.4 Muu toiminta (Yhteistoimintaosuudet, jäsenmaksut, avustukset)

Yhteistoimintaosuudet ja jäsenmaksut

Yhteistoimintaosuuksiin ja jäsenmaksuihin on varattu vuodelle 2021 seuraavan taulukon mukaisesti yhteensä 177.760 euroa.

TAULUKKO 12: MUUT YHTEISTOIMINTAOSUUDET JA JÄSENMAKSUT 2022

Yhteisö	2022	2021
Etelä-Pohjanmaan liitto	117 810	117 475
Suomen Kuntaliitto	29 240	29 717
Työmarkkinalaitos	8 168	6 880
Etelä-Pohjanmaan Kauppakamari	3 205	3 255
Aisapari	150	150
Pohjanmaan vesi- ja ympäristö ry.	1 375	1 250
Ähtäväjokirahasto	1 800	1 800
Lapuanjokirahasto	785	785
Suomen vesilaitosyhdistys ry	2 480	2 480
Suomen Sininen tie ry.	900	900
Proagria Etelä-Pohjanmaa	400	400
Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistys	5 830	5 830
Alajärven Sotaveteraanit ry	50	50
Visit Lakeus Oy	6 788	6 788
YHTEENSÄ:	178 981	177 760

Avustukset

Avustuksiin on taloussuunnitelmassa varattu vuodelle 2022 yhteensä 45.000 euroa. Osa avustusmäärärahasta varataan kaupunginhallituksen yhteistoimintasopimukseen. Kaupungin jakamien avustusmäärärahojen hakuprosessi on yhdenmukaistettu v. 2020.

TAULUKKO 13: MUU TOIMINTA, TALOUSARVIO 2022

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos TA2022 / TA 2021
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-434 208	-434 500	-419 481	-3,5 %
Netto	-434 208	-434 500	-419 481	-3,5 %

3.3.3.5 Työllistäminen

TAULUKKO 14: TYÖLLISTÄMINEN, TALOUSARVIO 2022

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos TA2022 / TA 2021
Tulot	28 899	0	0	0,0 %
Menot	-127 249	0	0	0,0 %
Netto	-98 350	0	0	0,0 %

Työllisyyspalvelut siirtyivät 1.1.2021 perusturvaan.

TAULUKKO 15: NUORTEN TYÖLLISTÄMINEN 2022

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos TA2022 / TA 2021
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-19 108	-65 256	-65 376	0,2 %
Netto	-19 108	-65 256	-65 376	0,2 %

3.3.3.6 Löytöeläinten säilytys

TAULUKKO 16: LÖYTÖELÄINTEN SÄILYTYS, TALOUSARVIO 2022

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos TA2022 / TA 2021
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-13 352	-10 000	-10 000	0,0 %
Netto	-13 352	-10 000	-10 000	0,0 %

Sopimus kilpailutettiin vuoden 2020 aikana ja Hepokatti Ky on jatkanut uuden sopimuksen perusteella 1.1.2021 alkaen.

3.3.3.7 Viestintä

TAULUKKO 17: VIESTINTÄ, TALOUSARVIO 2022

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos TA2022 / TA 2021
Tulot	1 025	112	0	-100,0 %
Menot	-110 233	-100 646	-94 329	-6,3 %
Netto	-109 208	-100 534	-94 329	-6,2 %

Vuonna 2022 viestinnän tehtäviä sisällytetään hallintosihteerin tehtäviin (0,5 htv).

Viestinnän strategiset tavoitteet on määritelty viestintäsuunnitelmassa (hyväksytty kvalt 29.10.2018).

3.3.3.8 Projektit

TAULUKKO 18: PROJEKTIT, TALOUSARVIO 2022

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos TA2022 / TA 2021
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	0	0	0	0,0 %
Netto	0	0	0	0,0 %

3.3.3.9 Asuntotoimi

TAULUKKO 19: ASUNTOTOIMI, TALOUSARVIO 2022

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos TA2022 / TA 2021
Tulot	218	225	200	-11,1 %
Menot	-48 164	-52 091	-51 342	-1,4 %
Netto	-47 946	-51 866	-51 142	-1,4 %

Asuntosihteerille on keskitetty Alajärven kaupungin asuntoasioiden hoito. Suurin osa työpanoksesta menee vuokra-asuntoa hakevien ja vuokra-asunnoissa asuvien asukkaiden palvelemiseen sekä kaupungin vuokratyöyhtiöiden kanssa tapahtuvaan tiiviiseen yhteistyöhön. Lisäksi asuntosihteerille kuuluvat Lehtimäen alueen kiinteistöjen vuokralaskutukset sekä myös muita hallinnon työtehtäviä mm. matkapuhelinliittymät ja kokouspalkkiot. Vuokra-asuntoja on kaupungin suorassa omistuksessa Alajärven keskustan alueella 11 kpl ja Lehtimäen kylässä 19 kpl. Kaupungin omistamissa vuokratyöyhtiöissä vastaavat vuokra-asuntomäärät ovat 143 kpl ja 49 kpl.

3.3.3.10 Henkilöstöhallinto

TAULUKKO 20: HENKILÖSTÖHALLINTO, TALOUSARVIO 2022

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos TA2022 / TA 2021
Tulot	411 930	435 612	459 745	5,5 %
Menot	-416 698	-435 612	-459 745	5,5 %
Netto	-4 768	0	0	0,0 %

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet v. 2022–2024

Henkilöstöhallinto luo edellytykset hyvälle työnantajapolitiikalle.

1. Henkilöstön työhyvinvointi ja työkykyä edistävä toiminta.

Toimenpiteet: Yhteistyön tehostaminen esimiesten ja työpaikkojen kanssa varhaisen tuen ja tehostetun tuen toiminnan aktivoimiseksi sekä työturvallisuuden parantamiseksi. Mukautetun työn käyttöönotto sairauslomatapauksissa.

Tavoitteet: sairauspoissaolojen ja ennenaikaisen eläköitymisen vähentäminen.

Mittarit: sairauspoissaolot alle kuntien keskiarvon, työkyvyttömyyseläkkeelle jääneet.

2. Hyvä johtaminen ja osaava henkilöstö

Toimenpiteet: tehtävänkuvien ajan tasalle saattaminen ja kehityskeskustelujen käyminen. Henkilöstön kouluttaminen.

Tavoitteet: kehityskeskustelut käyty 98 %, tehtävänkuvat ja työn vaatavuuden arviointijärjestelmä ajan tasalla. Koulutussuunnitelmien laatiminen.

Mittarit: kehityskeskustelut, tehtävänkuvaukset, koulutussuunnitelmat ja työhyvinvointikyselyt.

Perustelut v. 2022

Henkilöstöhallinto käsittää hallinnon, työsuojelun ja tpd-toiminnan työpaikkaruokailun sekä nuorten työllistämisen. Tyky-toimintaan (e-passi) on varattu 54.000 euroa. Henkilöstöasiat valmistelee henkilöstöjohtaja ja päätösvaltaa käyttää henkilöstöjaosto.

Henkilöstö: henkilöstöjohtaja, henkilöstösihteeri ja työsuojeluvaltuutettu. Henkilöstöjohtajan ja työsuojelupäällikön tehtävät yhdistetään.

Säästöt henkilöstömenoista

Virkojen ja toimien täyttämättä jättäminen / täyttämiskielto

Kaupunginvaltuuston 26.10.2020 hyväksymän tasapainottamisohjelman mukaan eläköitymisen ja määräaikaisuuksien päättymisen myötä tehtäviä vähennetään aina kun mahdollista. Virkojen ja toimien täyttämiseen pyydetään henkilöstöjaoston lupa.

Vuosilomien sijoittaminen

Vuosilomat sijoitetaan koko lomakaudelle (2.5.–30.9. välinen aika) myös hoito- ja hoivapalveluissa, jolloin sijaisten tarve minimoituu.

Työaikamuotojen tehokas käyttö

Työajat tulee suunnitella niin, että ne vastaava toiminnan tarpeita. Työnantaja vastaa ja päättää töiden, työaikojen sijoittelusta eri päiville. KVTES ei sisällä määräyksiä säännöllisen työajan sijoittamisesta tiettyyn kellonaikaan tai viikonpäivään. Työvuorot voidaan sijoitella hyvinkin porrastetusti työpäivän sisällä.

Palkattomat vapaat (säästövapaat)

Henkilökunta voi ottaa palkatonta harkinnanvaraista virkavapautta/työlomaa 5 päivää, joista 4 on palkatonta ja 1 palkallinen tai 10 päivää, joista 8 on palkatonta ja 2 palkallista. Säästövapaat pidetään vuosittain ja ne anotaan siten, että ensin pidetään palkattomat päivät ja sen jälkeen palkalliset.

Edellytyksenä vapaan antamiselle on, että **ulkopuolisia sijaisia ei palkata**. Opetushenkilöstön osalta tehtävät voidaan hoitaa oto-tunteina.

Lomarahan vaihto vapaaksi

Alajärvellä on hyväksytty sopimus lomarahan vaihtamisesta vapaaksi.

Toimenkuvien ajan tasalle saattaminen

Esimiehet käyvät läpi toimialansa toimenkuvat ja työprosessit mahdollisten päällekkäisten toimintojen poistamiseksi.

Siirtäminen toisiin tehtäviin

Tilapäisesti **työntekijä** on velvollinen siirtymään (enintään kahdeksaksi viikoksi) muihinkin kuin työsopimuksensa mukaisiin tehtäviin, joita voidaan pitää hänen koulutuksensa ja työkokemuksensa perusteella hänelle sopivina. **Viranhaltija** voidaan perustellusta syystä siirtää enintään vuoden määräajaksi oman työntajan toiseen virkasuhteeseen, jonka kelpoisuusvaatimukset hän täyttää ja jota voidaan pitää hänelle sopivana, edellyttäen ettei viranhaltijan varsinainen palkka vähene. Ennen siirtoa henkilöä tulee kuulla.

Eläkkeelle jäävät

Toimialajohtajat ottavat eläköitymiset huomioon henkilöstösuunnitelmassa ja tekevät esityksen, mitä toimia ja virkoja mahdollisesti jätetään täyttämättä tai tehtäviä järjestellään sisäisin järjestelyin.

3.3.3.11 Kuntien yhteistoiminta

Elinkeinotoimi

TAULUKKO 21: ELINKEINOTOIMI, TALOUSARVIO 2022

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos TA2022 / TA 2021
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-177 282	-189 169	-188 979	-0,1 %
Netto	-177 282	-189 169	-188 979	-0,1 %

Lisäksi kustannuspaikalle kirjataan mm. vanhoja eläkemenoperusteisia menoja 2.100 euroa.

Nettosumma sisältää Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy:ltä ostettavan elinkeinopalvelun (185.769 €). Elinkeinopalvelu sisältää alkavien yritysten neuvontapalvelun, yritysten kasvupalvelut sekä kansainvälistymis- palvelut. Yrityksellä on palvelupiste Alajärvellä.

Alajärven kaupungin konserniin kuuluva tytäryhtiö tuottaa elinkeinopalvelut kuntarahoitteen yrityspalveluyksikön toimesta, lisäksi yhtiön toimintaan sisältyy yhdessä yritys- ja kuntarahoitteisesti hoidetun kehittämissyksikön (kehittämispäällikkö) yrityslähtöiset kehittämispalvelut.

Uuden osakassopimuksen (vuosille 2021–2022, optio v. 2023) mukaan kuntarahoituksen määrää tarkistetaan sopimuksen jatkopäätöksen yhteydessä elinkustannusindeksin mukaan (seuraava tarkistus 1.1.2023). Kuntarahoitus jakautuu kunnittain asukasluvun ja yritysten toimipaikkojen määrän mukaan.

Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy:n toimintarahoitus 2022 talousarvioon (ilman maaseutuyritysten neuvontapalvelua):

Asukasluvut ja yritysten toimipaikkojen lukumäärä (31.12.2020)

Alajärvi	9 419 as.	981 kpl
Lappajärvi	2 925	331
Soini	2 007	276
<u>Vimpeli</u>	<u>2 784</u>	<u>282</u>
Yhteensä:	17 135 as.	1 870 kpl

Toimintarahoitus

Elinkeinopalvelut:	Alajärvi	185 769 €
	Lappajärvi	60 871 €
	Soini	45 580 €
	<u>Vimpeli</u>	<u>54 280 €</u>
	Yhteensä	346 500 €

Palo- ja pelastustoiminta

TAULUKKO 22: PALO- JA PELASTUSTOIMINTA, TALOUSARVIO 2022

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos TA2022 / TA 2021
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-920 101	-971 670	-989 152	1,8 %
Netto	-920 101	-971 670	-989 152	1,8 %

Alajärvi kuuluu Etelä-Pohjanmaan Pelastuslaitokseen. Alajärven maksuosuus Pelastuslaitokselle v. 2022 on 961.935 €. Lisäksi kustannuspaikalle kirjataan mm. vanhoja eläkemenoperusteisia menoja 25.217 €.

Velkaneuvonta

TAULUKKO 23: VELKANEUVONTA, TALOUSARVIO 2022

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos TA2022 / TA 2021
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	0	0	0	0,0 %
Netto	0	0	0	0,0 %

Talous- ja velkaneuvonta on siirtynyt pois kunnilta Etelä-Pohjanmaan oikeusaputoimistojen järjestämäksi 1.1.2019 alkaen.

Jätelautakunta

TAULUKKO 24: JÄTELAUTAKUNTA, TALOUSARVIO 2022

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos TA2022 / TA 2021
Tulot	44 476	64 533	54 285	-15,9 %
Menot	-45 272	-64 533	-54 285	-15,9 %
Netto	-796	0	0	0,0 %

Yhdeksän kunnan yhteinen lautakunta, jossa Alajärvi on vastuukuntana. Lautakunta vastaa ja päättää toimialueellaan asioista, jotka ovat jätelain mukaan jätehuoltoviranomaisen tehtäviä. Näitä ovat mm. jätehuoltomääräykset ja niistä poikkeaminen, jätemaksutaksa ja jätemaksuista tehdyt muistutukset. Lisäksi jätelautakunta vastaa jätteenkuljetusrekisteristä.

Järviseudun jätelautakunnan kulut katetaan jätelain mukaisesti kokonaisuudessaan jätehuollon perusmaksuilla.

Projektien kuntaosuudet

TAULUKKO 25: PROJEKTIEEN KUNTAOSUUDET, TALOUSARVIO 2022

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos TA2022 / TA 2021
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-116 536	-150 200	-125 000	-16,8 %
Netto	-116 536	-150 200	-125 000	-16,8 %

Alajärven kaupunki on sitoutunut hankkeisiin, jotka edellyttävät rahoitusosuuden varaamista vuoden 2022 talousarvioon. Näistä rahoitusosuuksiltaan suurimpia ovat Leader-toiminta ja Epanet-korkeakouluverkoston koordinointi.

Yleinen edunvalvonta

TAULUKKO 26: YLEINEN EDUNVALVONTA, TALOUSARVIO 2022

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos TA2022 / TA 2021
Tulot	120 266	109 250	109 250	0,0 %
Menot	-105 103	-101 896	-103 482	1,6 %
Netto	15 163	7 354	5 768	-21,6 %

Holhustoimen edunvalvontapalvelujen järjestämisestä annetun lain (575/2008) perusteella on edunvalvontapalvelujen järjestämisvastuu siirtynyt valtion oikeusaputoimistoille vuoden 2009 alusta lukien.

Alajärven kaupunki tuottaa Lapuan oikeusaputoimiston kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella holhustoimen edunvalvontapalvelut Alajärven, Soinin ja Vimpelin kunnissa. Toistaiseksi voimassa olevia edunvalvontapäätöksiä on 120–130 ja lisäksi muutamia sijaisedunvalvontamääräyksiä.

Yleisen edunvalvonnan menot muodostuvat henkilöstömenojen lisäksi atk- ja muiden palveluiden ostoista, toimistotilojen vuokrista sekä työmatkakuluista. Valtio maksaa palveluntuottajalle 410 euroa/päämies/vuosi. Päämieheltä perittävät palkkiot palveluntuottaja määrittelee oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti. Palkkiota voi talousjohtaja edunvalvojan esityksestä kohtuullistaa.

Henkilöstö: Yleinen edunvalvoja, edunvalvontasihteeri 0,75 htv.

Sisäinen tarkastus

TAULUKKO 27: SISÄINEN TARKASTUS, TALOUSARVIO 2022

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos TA2022 / TA 2021
Tulot	49	56	0	-100,0 %
Menot	-12 586	-17 627	-17 824	1,1 %
Netto	-12 537	-17 571	-17 824	1,4 %

Sisäinen tarkastus on osa kaupungin sisäistä valvontaa. Sisäinen tarkastus auttaa organisaatiota sen riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuuden arvioinnissa ja kehittämisessä. Sisäinen tarkastaja toimii tarkastuslautakunnan esittelijänä ja sihteerinä.

Henkilöstö: sisäinen tarkastaja 0,25 htv.

3.4 Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta

Toiminta-ajatus

Järvi-Pohjanmaan perusturvan tehtävänä on edistää yhteistoiminta-alueen asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta yhteistyössä suunniteltujen oikea-aikaisten ja asiakasta lähellä tuotettujen peruspalvelujen avulla.

Perustehtävän toteuttamisen mahdollistavat asiakkaita kunnioittava ja osaava johtaminen sekä asiantunteva, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö. Kaikki toiminta pohjautuu sekä alueelliseen että moniammatilliseen yhteistyöhön ja kumppanuuteen.

Tulevaisuuden visio ja strategia

Yhteistoiminta-alueen väestö huolehtii itsestään ja yhteisöstään joustavien ja oikea-aikaisten peruspalvelujen tuella, jotka tuotetaan lähipalveluna laadukkaasti ja taloudellisesti palveluja määrittelevät lait, asetukset ja hoitosuositukset huomioiden.

Järvi-Pohjanmaan perusturva on vetovoimainen ja kilpailukykyinen henkilöstön ja alan opiskelijoiden hyvinvoinnista ja urakehityksestä huolehtiva työnantaja, jonka palvelukseen alan asiantuntijat hakeutuvat.

Keskeiset muutokset toiminnassa vuonna 2022

Järvi-Pohjanmaan perusturvassa jatketaan palvelevan työkuulttuurin toteuttamista. Toimintaan sitoutunut henkilöstö, muutoksen mahdollistaminen ja hyvä asiakaskokemus ovat palvelevan työkuulttuurin tunnuspiirteitä. Palvelevan työkuulttuurin tavoitteena on lisätä asiakkaiden ja henkilöstön tyytyväisyyttä perusturvan kaikkeen toimintaan. Esihenkilötyön kehittämiseen kiinnitetään jatkossa vielä enemmän huomiota ja pyritään tukemaan esihenkilöitä heidän työssään.

Lisäksi varmistetaan, että perusterveydenhuolto ja sosiaalipalvelut ovat jokaisen saavutettavissa oikea-aikaisesti ja laadukkaasti. Vuonna 2022 tarkastellaan erityisesti mitä erikoissairaanhoidossa aikaisemmin hoidettuja asiakkaita voitaisiin hoitaa Järvi-Pohjanmaan perusturvassa yhtä hyvin, mutta pienemmillä kustannuksilla. Toiminnassa huomioidaan tuottajakentän monipuolisuus ja lähipalveluiden saavutettavuus. Olemme mukana Etelä-Pohjanmaan Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmassa.

Perusterveydenhuollon hoitotakuun osalta tavoitteena on, että kiireettömässä tapauksessa hoitoon pääsee 7 päivän sisällä hoidon tarpeen arvioinnista. Etäpalveluiden kehittämistä jatketaan palveluiden saatavuuden parantamiseksi.

Ikäihmisten palvelujen ympärivuorokautisen hoivan tarvetta pyritään vähentämään panostamalla kotihoitoon sekä tukemalla ikäihmisten kotona asumista niin paljon kuin mahdollista. Ikäihmisen omaiset otetaan mukaan kotona asuvan ikäihmisen arkeen etäyhteyksiä hyödyntäen. Kotisairaanhoidon kehitetään edelleen ja kotiin vietävistä palveluista teknologia-avusteisia järjestelmiä otetaan käyttöön yhä laajemmin.

Perhepalveluissa pyritään edelleen siirtämään painopistettä ja asiakkuuksia korjaavasta työstä varhaiseen tukeen sekä painotetaan vaikuttavuuteen ja kehitetään lapsiperheiden ja lastensuojelun sosiaalityötä tehokkaaksi työmuodoksi yhdessä eri toimijoiden kanssa. Perhekeskustointimallin mukaista työskentelyä jatketaan ja kehitetään monialaisesti eri hallintokuntien, seurakuntien ja järjestöjen yhteistyönä. Perhekeskuksen kohtaamispaikasta luodaan lähipalveluiden kokonaisuus, jolla tarjotaan lapsille ja perheille suunnatut hyvinvointia sekä kasvuja ja kehitystä sekä varhaisen tuen palvelut.

Aikuisten palveluissa kehitetään ja laajennetaan perustason päihde- ja mielenterveystyötä, että pystytään siirtämään asiakkuuksia erikoissairaanhoidon psykiatriselta poliklinikalta Käypä hoito -suosituksen hoidonpohjatuksen mukaisesti ”oikeaan” palveluun perustasolle. Hallintokuntien kanssa työskentellään ja sitoudutaan työllisyyden edistämisen suunnitelmaan / pitkäaikaistyöttömyyden hoitoon huomioiden työmarkkinatuen kuntaosuuksien kustannusten pienentäminen.

Vammaispalveluissa paneudutaan erityisesti henkilökohtaisen avun ja kuljetuspalvelujen kehittämiseen ja kustannusten hillitsemiseen. Palvelusuunnitelmia ja erityishuolto-ohjelmia seurataan ja päivitetään, mitkä mahdollistavat oikea-aikaiset palvelut. Henkilökohtaisen avun järjestämistä myös kehitetään.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä Etelä-Pohjanmaalle muodostetaan hyvinvointialue 1.1.2023 alkaen. Järvi-Pohjanmaan perusturvan järjestämät palvelut ja työntekijät tulevat siirtymään hyvinvointialueelle vuoden 2022 jälkeen. Vuonna 2022 myös Järvi-Pohjanmaan perusturvassa tullaan tekemään hyvinvointialueen muodostamiseen liittyviä valmistelevia toimenpiteitä.

Perusturvan toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
Perustason palveluiden vahvistaminen ja hoidon sekä palveluiden jatkuvuuden turvaaminen	Riittävän henkilöstöressurssin turvaaminen mm. lääkärin vastaanotolla Avohuollon mielenterveyspalveluiden asiakkuuksien siirtäminen erikoissairaanhoidosta perustasolle	T3-aika (3. kiireetön aika lääkärille ja hoitajalle) Asiakkuuksien määrän muutos

	Sähköisten/digitaalisten palveluiden lisääminen (mm. Omaolo, sähköinen terveyskeskus) Asiakkuuksien segmentointi ja tunnistaminen (esim. Suuntima-työkalun käyttöönotto)	Käytössä olevien digitaalisten ja sähköisten palveluiden määrä ja niiden käyttöaste Kertakävijöiden ja paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden määrä, Asiakkaat, joille on tehty Suuntima-arvio Asiakastyytyväisyys eri yksiköissä
Kotona asuminen on turvattu.	Palvelutarpeen mukaisesti kotiin vietävien palveluiden tarjoaminen kaikenikäisille ja eri asiakasryhmille Kotihoidon psykiatrisen tiimin vahvistaminen Kotikuntoutuksen toimintamallin kehittäminen Sähköisten palveluiden lisääminen kotona asumisen turvaamiseksi	Kotihoidon asiakkaiden asiakasprofiili (esim. ikäjakauma) Kotihoidon psykiatrisen tiimin hoidossa olevien asiakkaiden määrä Kotikuntoutuksen asiakasmäärä ja toteutuneiden kotikuntoutujaksojen määrä Käytössä olevien sähköisten palveluiden määrä kotona asumisen turvaamiseksi ja niiden käyttäjämäärä Asiakaspalautteiden seuranta
Perusturvan taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
Palvelurakennemuutoksella talouden tasapainoon vaikuttaminen	Toiminnallisten ja taloudellisten toimenpiteiden toteuttaminen talouden tasapainottamisraportin keinoin Painopisteen siirtäminen tehostetusta palveluasumisesta kotihoitoon ja kevyempiin asumisratkaisuihin Hyvän henkilöstöjohtamisen toteuttaminen.	Talouden kehityksen seuranta Tehostetun palveluasumisen ja palveluasumisen hoitopäivien määrä Kotihoidon asiakkaiden määrä Henkilöstömäärän kehityksen tarkastelu Sairauspoissaolojen tarkastelu Työntekijöiden työhyvinvointikyselyiden tulosten tarkastelu. Tehdyt toimenpiteet

	Taloudellisen tehokkuuden arviointi kaikissa toiminnoissa ja tarvittaviin toimiin ryhtyminen Etälääkäri-, etäkuntoutus- ja etätyöntekijäpalvelun kehittäminen Kotisairaaloiminnan vahvistaminen	Etävastaanottokäyntien määrä Kotisairaalopotilaiden määrä Asiakaspalautteiden seuranta
Perusturvan palvelut pohjautuvat hyvinvoinnin edistämiseen, ennaltaehkäisyyn ja kuntouttavaan toimintamalliin.	Itsehoito-ohjeistuksen ja sähköisen viestinnän kehittäminen ja käyttöönotto Riskiperheisiin erityinen huomio moniammatillisella yhteistyöllä	Valtakunnalliset mittarit kansantaudeista Uusien internet-sivujen kehittäminen Omaolo-palvelun käyttäjämäärät Yhteistyö eri sektoreiden välillä Yhteisten kotikäyntien määrä

Lautakunta yhteensä

Perusturva	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos € TA2021/ TA2022 ylitys(+)/ alitus (-)	Muutos % TA2021/ TA2022 100>ylitys 100<alitus	Muutos € TP2020/ TA2022 ylitys(+)/ alitus (-)	Muutos % TP2020/ TA2022 100>ylitys 100<alitus
Lautakuntahallinto ja Hankkeet	44 298	36 096	52 284	16 188	144,8 %	7 986	118,0 %
Terveyspalvelut	34 271 162	32 775 184	32 643 075	-132 109	99,6 %	-1 628 087	95,2 %
Vastaanotto ja terveysneuvonta	8 586 424	8 189 967	8 308 593	118 626	101,4 %	-277 831	96,8 %
Erikoissairaanhoito	22 329 603	21 319 893	21 015 580	-304 313	98,6 %	-1 314 023	94,1 %
Suun terveydenhoito	1 947 210	1 737 303	1 784 575	47 272	102,7 %	-162 635	91,6 %
El.lääk.+ ymp	422 843	552 160	552 125	-35	100,0 %	129 282	130,6 %
Kuntoutus	985 082	975 861	982 202	6 341	100,6 %	-2 880	99,7 %
Ikäihmisten palvelut	17 203 682	16 272 972	16 911 985	639 013	103,9 %	-291 697	98,3 %
Hoiva ja hoito	17 203 682	16 272 972	16 911 985	639 013	103,9 %	-291 697	98,3 %
Sosiaalipalvelut	13 686 731	13 145 209	13 788 610	643 401	104,9 %	101 880	100,7 %
Aikuisten palvelut	3 064 950	2 926 793	2 850 895	-75 898	97,4 %	-214 055	93,0 %
Perhepalvelut	3 752 427	3 315 801	3 675 350	359 549	110,8 %	-77 077	97,9 %
Vammaispalvelut	6 869 353	6 902 615	7 262 365	359 750	105,2 %	393 012	105,7 %
Lautakunta yhteensä:	65 205 872	62 229 461	63 395 954	1 166 493	101,9 %	-1 809 918	97,2 %

Alajärven kaupunki

Perusturva	TP 2020	TA2021	TA2022	Muutos € TA2021/ TA2022 ylitys(+)/ alitus (-)	Muutos % TA2021/ TA2022 100>ylitys 100<alitus	Muutos€ TP2020/ TA2022 ylitys(+)/ alitus (-)	Muutos % TP2020/ TA2022 100>ylitys 100<alitus
Yleishallinto ja Hankkeet	27 411	22 487	37 089	14 603	164,9 %	9 679	135,3 %
Terveyspalvelut	20 721 529	20 309 889	19 977 548	-332 341	98,4 %	-743 981	96,4 %
Vastaanotto+terveysneuvonta	5 247 261	5 361 829	5 091 373	-270 456	95,0 %	-155 888	97,0 %
Erikoissairaanhoido	13 419 066	12 908 053	12 801 040	-107 013	99,2 %	-618 026	95,4 %
Suun terveydenhoito	1 167 817	1 060 320	1 091 756	31 436	103,0 %	-76 061	93,5 %
El.lääk.+ ymp	282 440	380 960	380 925	-35	100,0 %	98 485	134,9 %
Kuntoutus	604 944	598 727	612 453	13 726	102,3 %	7 509	101,2 %
Ikäihmisten palvelut	9 760 452	8 901 765	9 288 982	387 218	104,3 %	-471 470	95,2 %
Hoiva ja hoito	9 760 452	8 901 765	9 288 982	387 218	104,3 %	-471 470	95,2 %
Sosiaalipalvelut	8 629 598	8 028 341	8 598 230	569 889	107,1 %	-31 368	99,6 %
Aikuisten palvelut	1 926 317	1 778 314	1 764 218	-14 095	99,2 %	-162 098	91,6 %
Perhepalvelut	2 733 368	2 412 140	2 502 938	90 798	103,8 %	-230 430	91,6 %
Vammaispalvelu	3 969 914	3 837 887	4 331 074	493 187	112,9 %	361 160	109,1 %
Alajärvi yhteensä:	39 138 991	37 262 481	37 901 850	639 369	101,7 %	-1 237 141	96,8 %

Lappajärven kunta

Perusturva	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos € TA2021/ TA2022 ylitys(+)/ alitus (-)	Muutos % TA2021/ TA2022 100>ylitys 100<alitus	Muutos€ TP2020/ TA2022 ylitys(+)/ alitus (-)	Muutos % TP2020/ TA2022 100>ylitys 100<alitus
Yleishallinto ja Hankkeet	8 690	7 202	7 818	616	108,6 %	-872	90,0 %
Terveyspalvelut	6 926 105	6 409 844	6 501 928	92 084	101,4 %	-424 177	93,9 %
Vastaanotto ja terveysneuvonta	1 747 175	1 498 387	1 676 283	177 896	111,9 %	-70 892	95,9 %
Erikoissairaanhoido	4 494 611	4 311 001	4 174 701	-136 300	96,8 %	-319 910	92,9 %
Suun terveydenhoito	430 718	364 928	393 999	29 071	108,0 %	-36 719	91,5 %
El.lääk.+ ymp	78 104	74 000	74 000	0	100,0 %	-4 104	94,7 %
Kuntoutus	175 498	161 528	182 945	21 418	113,3 %	7 447	104,2 %
Ikäihmisten palvelut	4 081 146	4 136 549	4 308 802	172 253	104,2 %	227 656	105,6 %
Hoiva ja hoito	4 081 146	4 136 549	4 308 802	172 253	104,2 %	227 656	105,6 %
Sosiaalipalvelut	2 763 768	2 590 673	2 772 497	181 825	107,0 %	8 730	100,3 %
Aikuisten palvelut	527 907	503 229	470 831	-32 398	93,6 %	-57 077	89,2 %
Perhepalvelut	608 547	458 218	690 281	232 063	150,6 %	81 734	113,4 %
Vammaispalvelu	1 627 314	1 629 226	1 611 386	-17 840	98,9 %	-15 928	99,0 %
Lappajärvi yhteensä:	13 779 708	13 144 268	13 591 045	446 777	103,4 %	-188 663	98,6 %

Vimpelin kunta

Perusturva	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos € TA2021/ TA2022 ylitys(+)/ alitus (-)	Muutos % TA2021/ TA2022 100>ylitys 100<alitus	Muutos€ TP2020/ TA2022 ylitys(+)/ alitus (-)	Muutos% TP2020/ TA2022 100>ylitys 100<alitus
Yleishallinto ja Hankkeet	8 198	6 408	7 377	969	115,1 %	-821	90,0 %
Terveyspalvelut	6 623 529	6 055 451	6 163 599	108 148	101,8 %	-459 930	93,1 %
Vastaanotto ja terveysneuvonta	1 591 990	1 329 751	1 540 937	211 186	115,9 %	-51 053	96,8 %
Erikoissairaanhoido	4 415 925	4 100 839	4 039 839	-61 000	98,5 %	-376 086	91,5 %
Suun terveydenhoito	348 675	312 055	298 820	-13 235	95,8 %	-49 855	85,7 %
El.lääk.+ ymp	62 299	97 200	97 200	0	100,0 %	34 901	156,0 %
Kuntoutus	204 640	215 606	186 803	-28 803	86,6 %	-17 836	91,3 %
Ikäihmisten palvelut	3 362 084	3 234 658	3 314 201	79 543	102,5 %	-47 883	98,6 %
Hoiva ja hoito	3 362 084	3 234 658	3 314 201	79 543	102,5 %	-47 883	98,6 %
Sosiaalipalvelut	2 293 365	2 526 196	2 417 883	-108 313	95,7 %	124 518	105,4 %
Aikuisten palvelut	610 726	645 250	615 846	-29 404	95,4 %	5 120	100,8 %
Perhepalvelut	410 513	445 443	482 131	36 688	108,2 %	71 619	117,4 %
Vammaispalvelu	1 272 126	1 435 502	1 319 905	-115 597	91,9 %	47 780	103,8 %
Vimpeli yhteensä:	12 287 175	11 822 712	11 903 059	80 347	100,7 %	-384 116	96,9 %

INVESTOINNIT

Aineettomat hyödykkeet / Irtain omaisuus

Investoinnit	TA 2022
Potilastietojärjestelmä LifeCaren versiopäivitys	26 000
Ikäihmisten RAISoft- ohjelmisto	20 000
Suvanto Care	17 000

EPSHP päivittää potilastietojärjestelmä LifeCaren versiopäivityksen.

Ikäihmisten RAISoft-ohjelmistolla kerättyä ajantasaista ja yhteismittalista tietoa hyödynnetään päätöksenteon pohjana hoitotyön kaikilla tasoilla, 20 000 €.

Digitalisaation lisääminen kotihoitoon lisää turvallista kotona asumista, 10 uutta asiakasta, aloituskustannukset 17 000 €.

PERUSTURVAN HENKILÖSTÖLUETTELO TA2022

Tulosyksikkö		Henkilöstö suunnitel ma htv	Henkilöstö määrä	Muutos +/- kpl	
PERUS		TA2021	TA2022	01.09.2021	TA2022
TURVA	Hallinto ja tukipalvelut	7,00	8	8	0,85
LTK	Terveyspalvelut	110,70	111	105	0,00
	Hoiva- ja hoitopalvelut	193,40	196	181	2,40
	Sosiaalipalvelut	77,30	81	69	3,86
	Perusturva yht.	388	395,51	363	7,11

PERUSTURVAN KUSTANNUSTENJAKOPERUSTEET

Järvi-Pohjanmaan perusturva 2022

Tuoteluettelo/Kustannustenjakotaulukko

Hallinto

Lautakunta ja neuvostot	Asukasluku
Peruspalvelutoimisto	Vyörytetään bruttokustannusten suhteessa (pl. ESH, Eskoo sekä eläinlääkintä- ja ympäristöterveydenhuolto)
Hankkeet	Erillisen päätöksen mukaisesti

Terveyspalvelut

Hallinto	Vyörytetään bruttokustannusten suhteessa (pl. ESH sekä eläinlääkintä- ja ympäristöterveydenhuolto)
Lääkäri ja hoitajavastaanottopalvelut	oma toiminta/asiakkuus, ostopalvelu/kuntakohtainen
Terveysneuvonta	oma toiminta/käynti, ostopalvelu/kuntakohtainen
Erikoissairaanhoito	Kuntakohtainen, läpilaskutus
Suun terveydenhuolto	Oma toiminta/käynti, ostopalvelu/kuntakohtainen
Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuolto, ostopalvelu	Kuntakohtainen, läpilaskutus
Vuodeosasto	Oma toiminta/hoitopäivät, ostopalvelu/kuntakohtainen
Fysioterapia, toimintaterapia, oma toiminta	Käynti
Muu kuntoutus	kuntakohtainen

Ikäihmistenpalvelut

Hallinto	Vyörytetään bruttokustannusten suhteessa kustannuspaikoille
Asiakasohjausyksikkö	Yli 75-vuotiaat asukkaat
Omaishoidontuki	Kuntakohtainen
Kotihoito	Aikaperusteinen (tunti)
Kotihoidon tukipalvelut	Kuntakohtainen
Päivätoiminta	Hoitopäivät
Asumispalveluyksiköt	Oma toiminta/hoitopäivät, ostopalvelu/kuntakohtainen

Sosiaalipalvelut

Hallinto	Vyörytetään bruttokustannusten suhteessa (pl. Eskoo)
Mielenterveys- ja päihdetyön avopalvelut	Käynti
Mielenterveys- ja päihdetyön asumispalvelu	Kuntakohtainen
Päihdetyön laitostuntoutus	Kuntakohtainen
Aikuissosiaalityö	Asiakkuus
Toimeentuloturva	Kuntakohtainen
Työpajatoiminta	Kuntakohtainen
Lapsiperheiden avopalvelut, oma toiminta	Asiakkuus
Lapsiperheiden sosiaalipäivystys ja sosiaalihuoltolain mukaisen palvelut	Kuntakohtainen
Lastensuojelun sosiaalityö	Asiakkuus
Lastensuojelun tukihenkilö ja -perhe, taloudellinen tuki, perhetyö	Kuntakohtainen
Lastensuojelun laitos- ja perhehoito	Kuntakohtainen
Vammaisten sosiaalityö ja kuntoutusohjaus	Asiakkuus
Vammaisten palveluasuminen kotona, omaishoidontuki, tutkimus- ja neuvolapalvelut, perhehoito	Kuntakohtainen
Vammaisten työtoiminta	Asiakkuus
Vammaisten avustukset	Kuntakohtainen
Vammaisten ohjattu asuminen	oma toiminta/hoitopäivä, ostopalvelu/kuntakohtainen
Vammaisten tehostettu asuminen	oma toiminta/hoitopäivä, ostopalvelu/kuntakohtainen
Vammaisten laitoshoido	Kuntakohtainen

3.4.1 Lautakuntahallinto+projektit

Perusturvan hallintoon **kuuluvat perusturvalautakunnan, vammaisneuvoston sekä vanhusneuvoston** toimintakulut, jotka jaetaan asukasluvun suhteessa kunnille.

Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta on Alajärven kaupungin sekä Lappajärven ja Vimpelin kuntien yhteislautakunta, joka tuottaa tai hankkii keskitetysti kuntien tarvitsemat sosiaali- ja terveystoimen palvelut. Perusturvalautakunta toimii Alajärven kaupungin organisaatiossa, joka toimii vastuukuntana. Yhteisessä toimielimessä on 9 jäsentä, johon sopijakuntien valtuustot nimittävät jäseniä seuraavasti: Alajärven kaupunki 5 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet ja Lappajärven kunta 2 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet ja Vimpelin kunta 2 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Vammaisneuvosto voi tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden elämiseen ja suoriutumiseen. Vammaisneuvosto ei voi käsitellä yksittäisiä tapauksia.

Valtuuston on pidettävä huolta siitä, että kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on edellytykset osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Vanhusneuvosto on kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamisväylä erityisesti ikääntynyttä väestöä koskevissa asioissa.

Perusturvan hallinnon alaisuudessa toimivat myös **peruspalvelutoimisto** (peruspalvelujohtaja, talouspäällikkö, toimistosihteerit, tietojärjestelmävalvova) sekä **tukipalvelut** keskusvarasto ja välinehuolto. Näiden toimintojen kustannukset jakautuvat hallinnon vyörytysperusteiden tai käytettyjen tuotteiden/palvelujen jaolla muihin tuotteisiin.

Lisäksi hallintoon sisältyy seuraavat **kehittämishankkeet**, joiden kulut jaetaan asukasluvun suhteessa:

MONNI lastensuojelun monialainen kehittäminen 2020-2022 – yhteistyöhanke

MONNI – Lastensuojelun monialainen kehittäminen Kanta-Hämeessä, Pirkanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla 2020–2022 -kehittämishanke / Valtionavustushaku Lapsi- ja Perhepalveluiden muutosohjelmaan. Sosiaali- ja terveystoimen valtion avustuksen tavoitteena on panostaa lasten ja nuorten yksilöllisiin tarpeisiin vastaamiseen monialaisesti yli hallinnonalarajojen. Erityisenä painopisteenä on taata lastensuojelun asiakkaana olevien lasten ja nuorten oikeus laadukkaaseen koulutukseen sekä yksilölliseen tukeen ja hoitoon varmistamalla systemaattinen yhteistyö lastensuojelun ja opetustoimen sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen kesken. MONNI-hankkeen päämääränä on, että tulevaisuudessa lastensuojelun asiakasperheet saisivat nykyistä paremmin ja koordinoitummin tarvitsemansa monialaisen avun - ja kokisivat hyötyvänsä

siitä. MONNI-kehittämistoiminnan kaikessa monialaisessa yhteistyössä asiakkaan osallisuus ja kokemus kuulluksi tulemisesta on keskiössä.

Elämässä eteenpäin - Covid 19 tuottama arki ja lastensuojelun jälkihuollon yhteiskehittämishanke

Terveysten- ja hyvinvoinnin laitos hakee ”Elämässä eteenpäin - Covid 19 tuottama arki ja lastensuojelun jälkihuollon yhteiskehittäminen” ESR-hankekokonaisuutta toimintalinjasta 5 (Sosiaalinen osallisuus ja köyhyydentorjunta -osa-alue) ajalle 1.8.2020–31.12.2022. Tuleva hanke tulee toimimaan kolmella tasolla: nuorten arjen, palvelujen toiminnan ja yhteiskunnallisen ohjauksen tasolla. Perusteluna hankkeen käynnistämiseksi ja kehittämistyölle ovat moninaistamänhetkiset lastensuojelun jälkihuollon tarpeet. Eduskunta laajensi lastensuojelun jälkihuollon piiriin oikeutettujen määrää nostamalla ikärajan 25 vuoteen vuoden 2020 alusta. Asiakkaiden kokonaismäärä tulee kasvamaan, koska jälkihuoltoon siirtymisestä velvoite järjestää jälkihuoltoa jatkuu aina 7–9 vuoden päähän. Kunnissa ei ehditty varautua, kehittää käytäntöjä eikä tunnista tai ennakoita jälkihuoltoon tulevien nuorten erilaisia tarpeita, kun lakimuutos astui voimaan juuri ennen koronapandemiaa. Kehittämistyö jälkihuoltoon nuorten asioiden kohentamiseksi on pandemian taloudellisten vaikutusten takia uhattuna. Kuntien toimintatavat jälkihuollon järjestämisessä ovat olleet pitkään myös kirjavia, mikä on heikentänyt nuorten itsenäistymistä sekä luottamusta tasavertaiseen kohteluun. SONet BOTNIA:n osatoteutuksen tavoitteena on: 1) Tuottaa tilannekuva ja kuvaus alueen palvelukokonaisuudesta, 2) vahvistaa alueellista ja maakunnallista yhteistyötä ja edistää jälkihuollon alueellisen asiantuntijaverkoston dialogisen toimintamallin kehittämistä, 3) vahvistaa jälkihuollossa tarvittavaa osaamista, 4) kuvata ja yhtenäistää jälkihuoltoprosessia sekä 5) jälkihuoltoon nuorten vertaistukitoiminnan ja sen jatkuvuuden turvaaminen.

TOIMEKSI -hanke 2020–2022 (Työkykyohjelma)

Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman mukaisesti toteutetaan osatyökykyisille työttömille suunnattu työkykyohjelma yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) kesken. STM:n toimenpiteinä ohjelmaa toimeenpannaan hankkeissa, joille myönnetään valtionavustusta. Työllisyyden kehittämisessä on alueella tehty pitkään kehittämistyötä eri hankkeissa ja eri toimijaverkostoissa viimeisten vuosien aikana. Etelä-Pohjanmaan TOIMEKSI -työkykyohjelmassa 2020–2022 tullaan hyödyntämään viime vuosien kehittämistyötä ja parhaillaan käynnissä olevia ja alkavia kehittämishankkeita. Hankkeen tarkoituksena ja tavoitteena on yhdenmukaistaa ja vahvistaa kaikkien kohderyhmien palveluita Etelä-Pohjanmaalla. Yhdenmukaistamisen tavoitteena on mm. työ -ja toimintakyvyn vahvistaminen, työllistyminen, yksilöllinen suunnitelma ja siihen tarvittava tuki. Ajatuksena on: Jokainen on työkykyinen ja sopiva, johonkin työhön. Työkykyohjelman täytäntöönpanossa tehdään saumatonta yhteistyötä tulevaisuuden

sosiaali- ja terveyskeskusohjelman kanssa ja luodaan toimivat tiimit työikäisille, jotka hyötyvät ja tarvitsevat monialaistatukea.

Etelä-Pohjanmaan Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hanke

Etelä-Pohjanmaalla Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hankkeen hallinnoija on Seinäjoen kaupunki. Hankehakemus on valmisteltu ja hyväksytty yhteistyössä kuntien ja kuntayhtymien kunnan kanssa, Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin, tuki- ja osaamiskeskus Eskoon, Perusterveydenhuollon ja terveyden edistämisen yksikkö Aksilan sekä Pohjanmaan maakuntien sosiaalialan osaamiskeskus SONet BOTNIA:n kanssa. Hankkeen valmistelussa on hyödynnetty aikaisemman sote-valmistelun tavoiteasettelua ja materiaalia.

Hankkeen tarkoituksena on yhdenmukaistaa ja vahvistaa mukana olevien kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukokonaisuutta toimintaympäristön muutosten sekä väestö- ja palvelutarpeen ennusteiden mukaisesti. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskuksessa painottuvat palvelujen liikkuvuus, saavutettavuus, sähköiset ja digitaaliset palvelut, kotona käytettävyys sekä palvelun käyttäjien ja kuntalaisten osallisuus.

Sote-uudistuksen valtakunnallisina painopisteinä ovat:

- palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden, oikea-aikaisuuden ja jatkuvuuden parantaminen
- toiminnan painotuksen siirtäminen raskaista palveluista ehkäisevään ja ennakoivaan työhön
- palveluiden laadun ja vaikuttavuuden parantaminen
- palveluiden monialaisuuden ja yhteen toimivuuden varmistaminen
- edellisten toteutuessa kustannusten nousun hillitseminen.

Etelä-Pohjanmaan Tulevaisuuden sote-keskuksen hankevalmistelussa yhteisiksi tavoitteiksi on sovittu:

- kiireettömään hoitoon ja palveluun pääsee 7 vuorokaudessa. Hoidon ja palvelun jatkuvuus on turvattu
- kotona asuminen on turvattu
- lasten, nuorten ja perheiden palvelut ovat yhtenäiset ja riittävät
- ennaltaehkäisevät palvelut ovat yhtenäisiä, systemaattisia ja kattavia
- johtaminen on strategista ja perustuu tiedolla johtamiseen alueen toimintaympäristössä
- alueella on riittävä, osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden käytäntöjä ja palveluja yhdenmukaistetaan siten, että alueellinen tasa-arvo toteutuu. Asiakas saa tarvitsemansa tuen ja palvelun elämäntilanteeseensa oikea-aikaisesti yhdellä yhteydenotolla. Erityistä huomiota kiinnitetään paljon palveluja tai erityistä

tukea tarvitsevien ihmisten palveluiden kehittämiseen. Palvelun ja hoidon jatkuvuus turvataan. Kotiin vietäviä palveluita kehitetään asiakkaiden palvelutarpeen mukaisesti. Kehitetään sähköisiä palveluita ja digitaalisia välineitä, erityistä huomiota kiinnitetään palveluiden saavutettavuuteen ja käytettävyyteen sekä henkilöihin, joilla ei ole osaamista tai mahdollisuutta käyttää noita palveluita. Kaikenikäisille on tarjolla matalan kynnyksen palveluita ja palvelupisteitä. Toiminnan lähtökohtana on asiakasosallisuuden, monialaisen sekä monitoimijaisen yhteistyön vahvistaminen.

Tutkimus- ja kehittämistoimintaa tehdään osana perustyötä, ja ammattilaiset pääsevät käyttämään osaamistaan laaja-alaisesti. Kun osaajajoukko on laaja-alainen, keskinäinen yhteistyö asiakkaan asioiden hoitamiseksi on mutkatonta. Kehittämistyössä huomioidaan julkisia sote-palveluita täydentävät muut toimijat, kuten yritykset, järjestöt ja oppilaitokset.

3.4.2 Terveyspalvelut

3.4.2.1 Vastaanottopalvelut ja terveysneuvonta

Toiminta-ajatus

Perusterveydenhuolto huolehtii yhteistoiminta-alueen asukkaiden perusterveydenhuollon palvelujen tuottamisesta alueen kuntalaisille voimassaolevan lainsäädännön, kansallisten suositusten sekä kuntien tilausten mukaisesti. Toiminnan tavoitteena on väestön terveyden edistäminen ja hyvinvoinnin parantaminen sekä sairauksien tehokas, tarkoituksenmukainen ja oikea-aikainen hoito.

Palvelutarjonnalla tuetaan väestön itsenäistä selviytymistä sekä vahvistetaan omatoimisuutta ja terveystietoisuutta. Toiminnan suunnittelussa huomioidaan valtakunnan tasolla valmisteilla oleva hyvinvointialueiden muodostaminen

Palvelutuotantoa täydennetään ostopalveluilla.

Neuvola ja kouluterveydenhuolto toteutetaan lain-, asetusten ja valtakunnallisten ohjeistusten mukaisesti. Neuvolapalvelut järjestetään lähipalveluina jokaisella terveysasemalla.

Koko yhteistoiminta-alueen asiakkailta on mahdollisuus käyttää lähintä toimipistettä tarvitsemaansa palveluun.

Toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
Kiireettömän hoidon saannin -> 7 pv turvaaminen ja kehittäminen	Hoidon tarpeen arviointi E-P:n maakunnallisen ohjeen mukaisesti	Hoidon saatavuuden ja hoitotakuun toteutumisen seuranta lääkärin ja hoita-

	Hoidon tarpeen arviointi tehdään viimeistään 3:na arkipäivänä yhteydenotosta, jollei arviota ole voitu tehdä ensimmäisen yhteydenoton aikana.	jan vastaanotolla 3:n kk:n välein hoitoon pääsyn, T3-ajan, seuranta kuukausittain
Asiakas/potilas saa hoidon ja palvelun yhden yhteydenoton periaatteella (tiimityöskentely, valmisteleva vastaanotto.	Palveluohjauksen ja neuvonnan kehittäminen / hoitajien tehtävänkuvien selkeyttäminen.	Sähköisten ja kirjallisten asiakastytyväisyyskyselyjen jatkuva kerääminen.
Digitaalisten palveluiden laajentaminen	Omaolon oirearvion käyttöönotto	Asiakkuuksien määrän seuranta
Terveysneuvonnan yhteistyön vahvistaminen perhe-työn työntekijöiden kanssa	Moniammatillinen, säännöllinen asiakasvastaanotto perhekeskus-Pähkinässä	Toteutuneet asiakkuudet
Taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
Kustannuskehityksen hillitseminen	ESH:n asiakkuuksia siirretään mahdollisuuksien mukaan pth:oon.	Talousarviolukujen seuranta

Koko terveyspalvelujen rakenteelliset muutokset vuonna 2022

- Palveluohjaustoiminnan kehittäminen
- Valmistelevan vastaanottotoiminnan kehittäminen/palveluhenkisyys
- Sähköisten palvelujen laajentaminen (mm. sähköinen ajanvaraus ja tekstiviestikysely)
- Terveysneuvonnassa ja neuvolatoiminnoissa huomioidaan perhekeskeisyys ja yhteistyön vahvistaminen sekä moniammatillisuus.

Haasteet

- Väestön ikääntyminen ja sairastavuus
- Lapsiperheiden ongelmien kasaantuminen ja monimuotoisuus
- Riittävän henkilöstöresurssin turvaaminen (lääkärit, hoitajat).

3.4.2.2 Akuuttiosasto ja kotisairaaloiminta

Akuuttiosasto toimii yhteistoiminta-alueen lyhytaikaishoidon osastona. Akuuttiosaston hoitotyön tarkoituksena on potilaiden toimintakyvyn ylläpitäminen, vahvistaminen ja palauttaminen. Potilaiden hoidon tarpeen jatkuva arviointi, hoidon ja lääkehoidon suunnittelu sekä niiden toteuttaminen on olennainen osa akuuttiosaston hoitotyötä. Akuuttiosasto toimii tiiviissä yhteistyössä alueen kotisairaalan kanssa ja saattohoitopotilaiden tukiosastona.

Kotisairaaloiminnan tarkoituksena on tukea sairaan henkilön kotona asumista ja itsenäistä selviytymistä kotioloissa sekä tukea omaisia sairauden sattuessa. Kotisairaalahoido on sairaalatasoisen hoidon viemistä potilaan kotiin. Se on määräaikaista ja tehostettua kotisairaanhoidoa. Kotisairaalahoidoa ovat esimerkiksi kotihoitoon soveltuva erikoissairaanhoido ja saattohoito.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
Akuuttiosastolta kotiutuvan potilaan kotiutusprosessin vahvistaminen	Kotiutumisen ennakointi alkaa potilaan tullessa osastolle.	Kotiutuvan potilaan asiakaspalautekysely tietyin aikavälein
Kotisairaaloiminnan vahvistaminen	Akuuttiosaston henkilöstöresursin hyödyntäminen kotisairaalan palvelun kysynnän mukaisesti	Asiakkaiden määrän ja kysynnän seuranta

3.4.2.3 Kuntoutus

Fysioterapian tarkoituksena on vaikuttaa ihmisen toimintakykyyn ja päivittäiseen selviytymiseen. Fysioterapialla pyritään ehkäisemään, korjaamaan tai tasapainottamaan ihmisen liikkumisen ja toimintakyvyn häiriöitä sekä ylläpitämään ja parantamaan jäljellä olevaa toimintakykyä. Asiakkaan ongelmaan pyritään vaikuttamaan neuvonnan ja ohjauksen, terapeuttisen harjoittelun sekä manuaalisen terapian keinoin. Fysioterapian tavoitteena on tukea omaehtoista harjoittelua ja kotona selviytymistä sekä ennaltaehkäistä työ- ja toimintakyvyn haittoja.

Toimintaterapian tavoitteena on antaa yksilölle keinoja selviytyä mahdollisimman omatoimisesti oman elinympäristönsä arkisissa tilanteissa. Terapiassa pyritään toiminnalla vaikuttamaan yksilön toimintamahdollisuuksiin, joita saattavat rajoittaa erilaiset kehitykselliset häiriöt, ikääntymisen mukanaan tuomat muutokset, sairaudet tai vammat. Terapian avulla toimintakykyä ja kehitystä pyritään edistämään ja ylläpitämään opastamalla yksilö löytämään ja hallitsemaan keinoja huolehtia itseltään, olemaan vuorovaikutuksessa muiden ihmisten kanssa, tekemään työtä tai opiskelemaan, viettämään vapaa-aikaa ja leikkimään.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
Lapsen sensomotorisen ja liikunnallisten taitojen kehittäminen arjen toiminnoissa	Tiivis yhteistyö laajassa tukiverkossa (perhe, päiväkot, koulu, laku)	Asiakasmäärien seuranta
Suoravastaanottotoiminnan vahvistaminen	Potilaiden ohjaus kriteerien mukaisesti suoravastaanotolle	Asiakasmäärien seuranta

3.4.2.4 Erikoissairaanhoito

Toiminta-ajatus

Erikoissairaanhoidolla tarkoitetaan lääketieteen ja hammaslääketieteen erikoisalojen mukaisia sairauksien ehkäisyyn, tutkimiseen, hoitoon, ensihoitoon, päivystykseen ja lääkinnälliseen kuntoutukseen kuuluvia terveydenhuollon palveluja.

Järvi-Pohjanmaan perusturva huolehtii siitä, että henkilö saa tarpeellisen erikoissairaanhoidon terveydenhuoltolain mukaisesti. Erikoissairaanhoito ostetaan pääasiassa Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä. Lisäksi erikoislääkäripalveluja ostetaan yksityisiltä lääkäriasemilta tuottajilta, pääosin konsultaatioita ja tutkimuspalveluja. Terveydenhuoltolain mukaan potilas voidaan ohjata hoitavan lääkärin kanssa yhdessä sopien myös muun sairaanhoitopiirin palveluihin. Ensihoito on myös erikoissairaanhoidon suurtuotteessa.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
Asiakas saa tarvitsemansa erikoissairaanhoidon palvelut nopeasti ja tarpeen mukaisesti. Erikoissairaanhoidon kustannusten hillitseminen	Toimivien ja sujuvien hoito- ja palveluketjujen kehittäminen yhteistyössä erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kanssa, sosiaalipalvelut huomioiden Mahdollisten päällekkäisten palveluiden karsiminen	Asiakaspalautteiden seuranta Kuukausittainen raportointi erikoisaloittain tehdyistä toimenpiteistä Raporttien pohjalta tapahtuvan laskutuksen vertailu ja seuranta

3.4.2.5 Suun terveydenhoito

Toiminta-ajatus

Suun terveydenhoidon tehtävänä on kuntalaisten hampaiden ja koko purentaelimistön tutkimuksesta ja hoidosta huolehtiminen, sekä suun sairauksia ehkäisevä toiminta vastaanotoilla ja muualla toiminta-alueella kuten kouluissa. Arkipäivisin jokainen työvuorossa oleva hammaslääkäri ottaa vastaan kiireellistä hoitoa vaativia akuutteja särkytapauksia. Useimmiten päivystyspotilaita pystytään siten hoitamaan kaikissa toimipisteissä. Myös vieraspaikkakuntalaiset saavat kiireellisen, ensiavullisen hammashoidon tarvittaessa. Viikonloppuisin ja arkipyhinä kiireellinen hoito järjestetään Etelä-Pohjanmaan yhteisessä päivystyksessä Seinäjoella. Toiminta-alueen hammashoitoloissa pyritään järjestämään hammashoito kaikkia toimenpiteitä myöten, ja tarjoamaan jopa erikoissairaanhoitotasoisia hoitoa kuntalaisille lähipalveluna.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
Suun terveydenhoidon toteuttaminen väestölle asetusten ja hoitotakuun mukaisesti	Hoitotakuun seuranta	Hoitotakuun toteutuminen: hoidon tarpeen arviointi 3 vrk:n sisällä, kiireetön hoito 3-6 kk kuluessa, hammastarkastus alle 6 kk kuluessa.
Erikoissairaanhoidon ja nukutus-hammashoidon läheteiden vähentäminen	Tehdään itse vaativampia toimenpiteitä: työntekijöiden kouluttaminen ja hoitopolkujen kehittäminen.	Lähetteen määrä erikoissairaanhoidon/nukutushammashoiton Tehtyjen toimenpiteiden määrä vaativammassa toimenpiteissä (esim. uniapneakiskon teko)
Koronaepidemian aiheuttaman hoitovajeen kurominen kiinni	Hoitolinjauksien ja -polkujen kehittäminen	Keskimääräinen T3J-aika (kolmas vapaa jatko aika ajanvarauskirjalla), suun tutkimusten määrä ja valmistuneiden hoitojen hoitoaika verrattuna kahteen aikaisempaan vuoteen
Suusairauksien esiintyvyyden laskeaminen ja hoidon tarpeen väheneminen	Ennaltaehkäisevät toimenpiteet hammashoitolassa ja sen ulkopuolella	Hammastarkastuksessa todettu hoidon tarve, lasten ja nuorten keskimääräisen dmf-arvon (reikiintyneet, paiknut ja poistetut hampaat) muutos, ennaltaehkäisevien toimenpiteiden ja tapahtumien määrä

Haasteet

Väestö ikääntyy ja yhä useammalla ikääntyvällä on omat hampaat suussa. Maakunnallisen sote-organisaation valmistelutyöt tulevat työllistämään varsinkin suun terveydenhuollon esimiehiä.

3.4.2.6 Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuolto

Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuollon palvelut on ostettu Seinäjoen kaupungin hallinnoimalta ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueelta vuodesta 2011 alkaen. Yhteistoiminta-alueen palvelutaso perustuu valtakunnallisissa valvontaohjelmissa esitettyihin palvelusomäärittelyihin tuottaen yleisen terveystalvonnan, peruseläinlääkinnän ja ympärivuorokautisen kiireellisen eläinlääkäripäivystyksen.

Ympäristöterveydenhuollon tavoitteena on ylläpitää ja edistää väestön terveyttä sekä ennaltaehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa vaaraa tai haittaa ihmisten terveydelle ja elinympäristölle. Ympäristöterveydenhuollon vastuualueelle kuuluvat yleinen terveystalvonta, eläinlääkintähuolto ja eläinsuojelu. Yleinen terveystalvonta käsittää elintarvike-, terveydensuojelu-, kuluttajaturvallisuus- ja tupakkavalvonnan.

3.4.3 Ikäihmisten palvelut

Toiminta-ajatus

Ikäihmisten palvelujen tehtävänä on järjestää ikäihmisille hyvinvointia edistäviä ja tukevia palveluja sekä iäkkään asiakkaan tarvitsemat palvelutarpeen arviointiin perustuvat oikea-aikaiset ja riittävät palvelut.

Ikäihmisten palvelut tuottavat ja järjestävät hoitoa, hoivaa ja huolenpitoa heikentyneeseen toimintakykyyn, kotihoitoa ja kotikuntoutusta sekä kodinomaista hoiva-asumista toteuttaen. Iäkkään henkilön palvelut järjestetään ensisijaisesti omassa kodissa tai toimintakyvyn heikentyessä palveluasumisessa tai ympärivuorokautisessa hoivassa.

Kaikkea työtä ohjaa ajatus ikääntymisestä luonnollisena osana elämää. Työ pohjautuu vanhustyön yhteisiin arvoihin, jotka ovat asiakaslähtöisyys, yhdenvertaisuus ja luotettavuus.

Ikäihmisten palvelut sisältävät omaishoidon, ikäihmisten perhehoidon, asiakasohjauksen, kotihoidon, kotikuntoutuksen, kotihoidon tukipalvelut, päivätoiminnan ja asumispalvelut.

Järvi-Pohjanmaan ikäihmiset elävät itsenäistä, mielekästä ja täysipainoista elämää omassa kodissa.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
Palvelut tuotetaan ensisijaisesti omaan kotiin. Kotihoidon asiakkaiden turvallisuuden tunne lisääntyy.	Lisätään digitalisaation, etähoivan ja yhteydenottojen osuutta kotiin annettavissa palveluissa.	Asiakastytytyväisyyskyselyt Kotona asuvien %-määrä yli 75 v
Kotihoidon henkilöstön kokema työn merkityksellisyys lisääntyy.	Kotihoidon palvelut siirtyvät itsensä johtamismalliin.	Henkilöstön työtyytyväisyyskyselyt, kehityskeskustelut
Taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
Palvelurakenteen keventämisen myötä (kotihoito ja palveluasuminen)	Kotihoidon kehittäminen ja osaavan henkilökunnan riittävä määrä	Kotona asuvien määrä
Kotihoidon matkakustannukset alenevat.	Siirtyminen leasing-autoihin	Talousarvio

Ikäihmisten palvelujen haasteet

- Henkilökunnan riittävyys ja osaamisen vahvistuminen
- Palveluketjun katkeamaton toteutuminen.

3.4.4 Sosiaalipalvelut

Sosiaalipalveluiden kokonaisuuteen kuuluvat perhepalvelut, aikuisten palvelut ja vammaisten palvelut, joita tuotetaan edellä mainittuja palveluja määrittelevien lakien ja asetusten mukaisesti.

3.4.4.1 Perhepalvelut

Perhepalvelujen tavoitteena on tukea ja auttaa perheitä suunnitelmallisesti ja moniammatillisesti. Työskentely sisältää sekä varhaista tukea että korjaavaa työtä. Perhepalvelujen työmuotoja ovat sosiaalihuoltolain mukainen *lapsiperheiden sosiaalityö* (mm. taloudellinen tuki, tukihenkilö- ja perhetoiminta), *lastenvalvojan palvelut* (perheasiain sovittelu, elatussopimukset), *kasvatus- ja perheneuvola* (tutkimus- ja terapiapalvelut ml. puheterapia, kuntoutus), *lastensuojelutyö* (mm. lasta ja perhettä tukevat palvelut ja tukitoimet sekä sijaishuolto) ja *perhetyö* (lapsiperheiden kotipalvelu, varhaisen tuen perhetyö ja lastensuojelun perhetyö).

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari
Sosiaalihuoltolain mukaiset yhteydenotot, perhepalveluihin tulevat lähetteet sekä lastensuojelulain mukaiset ilmoitukset käsitellään nopeasti ja lain hengen mukaisesti.	Toimintakäytäntöjä tehostetaan sekä kehitetään edelleen toimivaksi ja selkeäksi. Palvelutarpeen arviointi tehdään viivytyksettä.	Seurantatilastot käsittelyajoista ▪ yhteydenottojen ja ilmoitusten käsittely 7 arkipäivän sisällä ▪ palvelutarpeen arvioinnin valmistuminen 3 kk:n sisällä
Perheiden palvelut ovat laadukkaita, tarpeenmukaisia sekä monipuolisia, riittäviä ja oikea-aikaisia.	Palveluita arvioidaan ja kehitetään niin, että palvelut ovat riittävät monipuoliset, helposti saavutettavat ja ”matalakynnyksiset”. Yhteistyötä toimijoiden kesken kehitetään edelleen sekä minimoidaan päällekkäistä työtä ja vahvistetaan asiakasprosessin saumattomuutta. Kehitetään ja tehostetaan: ▪ perhekeskustoimintamallia ▪ varhaisen tuen ryhmämuotoista työskentelyä ▪ varhaisen tuen perhetyön jaksoja (otettu käyttöön 2021) ▪ Käynti kerrallaan -työskentelyä kasvatus- ja perheneuvolassa (otettu käyttöön 2021) ▪ systeemisen lastensuojelun työskentelymallin mukaista	Asiakasmäärän kehitys ja painopisteen seuranta, asiakasmäärät: ▪ Sosiaalihuollon ja lastensuojelun asiakasmäärien suhdeluku ▪ perhetyö (ml. lapsiperheiden kotipalvelu) ▪ kasvatus- ja perheneuvola ▪ ryhmämuotoisen Ihmeelliset vuodet -ryhmätoimintamenetelmän toteutumisen (määrä/vuosi) ▪ Käynti kerrallaan -työskentelyjaksojen määrä ▪ systeemisten viikkokokousten toteutumisen (määrä/vuosi)

Asiakkaat kokevat olevansa tyytyväisiä saamiinsa palveluihin.	lastensuojelutyön organisoimista. Jatkuva asiakaspalaute on käytössä. Asiakaspalautteet käsitellään ja ryhdytään tarvittaessa vaadittaviin toimenpiteisiin. Asiakasraati-toimintaa kehitetään perhekeskuksen kohtaamispaikan ympärillä.	Saatu asiakaspalaute (määrä) sekä asiakkaiden kokemana hyöty palveluista (asiakaspalautteen sisältö) Asiakasraadit toteutuminen (määrä)
Osaava ja ammatillinen sekä hyvinvoiva henkilöstö	Työntekijät osallistuvat täydennyskoulutuksiin ja kehittämistyöhön sekä työnohjaukseen. Kiinnitetään huomiota työnhyvinvointiin. Toteutetaan kehityskeskustelut säännöllisesti.	Kehittämispäivien toteutuminen säännöllisesti (2 krt/vuosi) sekä toteutuneiden täydennyskoulutusten ja työnohjauksen määrä Toteutuneet kehityskeskustelut (määrä)
Taloudelliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari
Sijoitusmäärä pyritään säilyttämään enintään nykyisellä tasolla. Sijoitusmuodon painottuminen perhehoitoon laitoshoidon sijaan	Palveluiden painopiste on varhaisen tuen, sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa ja lastensuojelun avohuollon tukitoimissa.	Asiakkuusmäärien seuranta • kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten lukumäärä (perhehoito/laitoshoido)

Perhepalvelujen rakenteelliset muutokset ja haasteet:

- Painopisteen ja asiakkuuksien siirtäminen edelleen korjaavasta työstä varhaiseen tukeen (*perhekeskustoiminta, varhaisen tuen ryhmämuotoinen työskentely, varhaisen tuen perhetyön jaksot, Käynti kerrallaan työskentely, systemisen lastensuojelun työskentelymallin mukaista lastensuojelutyön organisointia, tukiperhetyöskentelyn vahvistaminen*).
- Perhekeskustoimintamallin mukaisen työskentelyn kehittäminen edelleen monitoimijaisesti eri hallintokuntien, seurakuntien ja järjestöjen yhteistyönä. Perhekeskuksen kohtaamispaikasta luodaan lähipalveluiden kokonaisuus, jolla tarjotaan lapsille ja perheille suunnatut hyvinvointia sekä kasvuja ja kehitystä sekä varhaisen tuen palvelut.
- Lastensuojelulakia ollaan uudistamassa ja asiakasmitoitus lastensuojeluun on tällä tietoa tulossa 1.1.2022 alkaen (*lastensuojelun sosiaalityöntekijällä voi olla max 35 iältään 0–17-vuotiasta lasta asiakkaana. Mikäli asiakkuuksissa on mukana yli 18 vuotta täyttäneitä esim. jälkihuolto, heitä ei lasketa 35 asiakasmitoitukseen*).

- Ammattitaitoisen henkilöstön pysyvyys/jaksaminen psyykkisesti kuormittavassa työssä.

3.4.4.2 Aikuisten palvelut

Aikuisten palvelut sisältävät aikuissosiaalityön ja aikuisten psykososiaaliset palvelut

Aikuissosiaalityö

Aikuissosiaalityö on yli 18-vuotiaiden kanssa tehtävää suunnitelmallista sosiaalityötä, asiakas- ja asiantuntijatyötä, jossa rakennetaan yksilön ja perheen tarpeita vastaava sosiaalisen tuen ja palvelujen kokonaisuus. Aikuissosiaalityön tavoitteena on vahvistaa asiakkaan omaa toimintakykyä, osallisuutta ja ehkäistä sosiaalisten ongelmien syntyä kartoittamalla asiakkaan elämäntilannetta, vahvuuksia ja voimavaroja. Asiakkaan kanssa yhdessä etsitään vaihtoehtoja elämäntilanteen parantamiseksi ja motivoidaan asiakasta muutokseen. Asiakasta tuetaan ja autetaan esimerkiksi asumiseen ja arjen ongelmiin liittyvissä asioissa. Aikuissosiaalityö sisältää asiakkaan aktivoimista työelämään, koulutukseen tai työkyvyn arviointiin ja päihteiden käytön seuraamista sekä hoitoon ohjaamista. Aikuissosiaalityössä korostuu moniammatillinen yhteistyö, jossa hyödynnetään myös muita. Aikuissosiaalityöntekijät tekevät tiivistä moniammatillista yhteistyötä mm. psykososiaalisten- ja perhepalvelujen sekä muiden toimijoiden ja esim. kolmannen sektorin kanssa.

Aikuisten psykososiaaliset palvelut

Aikuisten psykososiaaliset palvelut sisältävät aikuisille tarjottavat päihde- ja mielenterveyspalvelut. Palveluiden tavoitteena on vahvistaa asiakkaan asemaa, edistää mielenterveyttä ja päihteettömyyttä sekä ongelmien ehkäisyä. Päihde- ja mielenterveystyö on pääsääntöisesti avohoitoa, jolla tarkoitetaan psykiatrisen sairaanhoitajan, depressiohoitajan tai päihdetyöntekijän yksilötapaamisia sekä pari-, perhe- tai verkostotapaamisia. Työskentelyssä korostuu tarpeenmukaisesti tehtävä moniammatillinen yhteistyö eri toimijoiden kanssa. Palvelulla pyritään turvaamaan kotona asuminen.

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari
Palvelut myönnetään lakien ja asetusten mukaisesti määräaikaajan noudattaen lain hengen mukaisesti.	Hakemusten käsittely ja palvelutarpeen arviointi tehdään viivytyksettä. Palveluohjausta ja palvelutarpeen arviointia kehitetään/vahvistetaan edelleen. Asiakkaiden tarpeita ennakoidaan palveluohjauksen keinoin.	Seurantatilasto käsittelyajoista ▪ yhteydenottojen ja ilmoitusten käsittely 7 arkipäivän sisällä, kiireelliset hakemukset 1-2 päivän sisällä. ▪ palvelutarpeen arvioinnin valmistuminen 3 kk:n sisällä.
Aikuisten palvelut ovat laadukkaita, tarpeenmukaisia, monipuolisia ja oikea-aikaisia. Palveluiden painopiste on varhaisen tuen, sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa sekä avohuollon tukitoimissa. Asiakkaat kokevat olevansa tyytyväisiä saamiinsa palveluihin.	Palveluita arvioidaan ja kehitetään niin, että palvelut ovat riittävän monipuoliset, helposti saavutettavat ja ”matalakynnyksiset”. Yhteistyötä toimijoiden kesken kehitetään edelleen sekä minimoidaan päällekkäistä työtä ja vahvistetaan asiakasprosessin saumattomuutta. Kehitetään ja tehostetaan: ▪ ryhmätoimintaa ▪ TYP-toimintaa ja ▪ yhteistyötä TE-toimiston kanssa ▪ työpajatoimintaa ja ▪ sosiaalista kuntoutusta. Jatkuva asiakaspalaute on jatkuvassa käytössä. Asiakaspalaute käsitellään ja ryhdytään tarvittaessa vaadittaviin toimenpiteisiin.	Seurantatilastot: ▪ ryhmämuotoisen kuntouttavan työtoiminnan toteutuminen (määrä/vuosi) ▪ yksilöohjauksen asiakasmäärät ▪ TYP-toiminnan ja työpajatoiminnan asiakasmäärän kehitys (asiakkuuksien seuranta ja määrä) ▪ avohuollon asiakasmäärän seuranta (päihde- ja mielenterveystyö) ▪ erikoislääkärikonsultaatioiden toteutuminen. Saatu asiakaspalaute (määrä) Asiakkaiden kokemana hyötynä palveluista (asiakaspalautteen sisältö)
Osaava ja ammatillinen sekä hyvinvoiva henkilöstö.	Työntekijät osallistuvat täydennyskoulutuksiin ja kehittämistyöhön sekä tarvittaessa työnohjaukseen. Kiinnitetään huomiota työnhyvinvointiin. Toteutetaan kehityskeskustelut säännöllisesti.	Kehittämisiltapäivien toteutuminen säännöllisesti (2 krt/vuosi) sekä toteutuneiden täydennyskoulutusten ja työnohjauksen määrä Toteutuneet kehityskeskustelut (määrä)
Taloudelliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari
Laitoshoidossa (päihde- ja mielenterveyspalvelut) olevien määrää pyritään vähentämään.	Mielenterveyskuntoutujien asuinpalvelujen seuranta ja tukiasumisen tehostaminen.	Tilastot/asiakasmäärät • palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen

Pitkäaikaistyöttömien määrä laskee.	Tehdään yhteistyötä eri hallintokuntien kanssa työllisyyden edistämisen / pitkäaikaistyöttömyyden osalta.	• harkinnanvaraisesti myönnetty toimeentulotuet Pitkäaikaistyöttömyyden kustannusten / työmarkkinatuen kuntaosuusien seuranta

Aikuisten palveluiden rakenteelliset muutokset ja haasteet

- Asiakkaiden tarpeiden ennakointia vahvistetaan. Riittävillä ja oikea-aikaisilla palveluilla pyritään ehkäisemään päihde- ja psykiatrisen laitoshoidon tarvetta.
- Päihde- ja mielenterveystyötä kehitetään (tiimirakenne) ja laajennetaan (henkilöstölisäykset) perustasolla, että saadaan siirrettyä n. 50 asiakasta erikoissairaanhoidon psykiatriselta poliklinikalta Käypä hoito suosituksen hoidonporrastuksen mukaisesti ”oikeaan” palveluun. Erikoissairaanhoidon kustannuksia pystytään vähentämään perustason henkilöstörakennetta vahvistamalla: psykiatrisen sairaanhoitajan toimi ja lähihoitajan toimi.
- Yhteistyössä eri hallintokuntien kanssa työstetään ja sitoudutaan työllisyyden edistämisen suunnitelmaan / pitkäaikaistyöttömyyden hoitoon, jonka avulla pienennetään työmarkkinatuen kuntaosuusien kustannuksia.
- Pitkäaikaistyöttömille / vaikeasti työllistettävälle järjestettävän ryhmätoiminnan ml sosiaalisen kuntoutuksen vakiinnuttaminen, joilla tuetaan vaikeasti syrjäytyneiden henkilöiden paluuta yhteiskunnalliseen osallisuuteen.
- Henkilöstörakenteen vahvistaminen emt. toimien vuoksi: sosiaaliohjaajan määräaikaisen viran vakinaistaminen sekä aikuissosiaalityön mitoituksen vahvistaminen, sosiaalityöntekijän virka 0,5->1 ja sosiaaliohjaajan määräaikaisen viran vakinaistaminen.

3.4.4.3 Vammaispalvelut

Vammaispalvelujen tehtävänä on järjestää ja tuottaa vammaispalvelulain ja -asetuksen ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain sekä omaishoidon tuesta annetun lain ja perhehoitajalain mukaisia palveluja. Vammaispalvelulain ja asetuksen mukaisten vammaispalvelujen ja tukitoimien tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä. Palvelujen ja tukitoimien tulee edesauttaa vammaisen henkilön omatoimista suoriutumista. Vammaispalvelulain mukaisia palveluja järjestetään silloin, kun vammaisen henkilö ei saa riittäviä ja hänelle sopivia pal-

veluja tai etuuksia muun lain nojalla. Kehitysvammaapalveluiden tehtävänä on tuottaa kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisia palveluja, mikäli muut palvelut tai vammaispalvelulain ja -asetuksen mukaiset palvelut eivät ole riittäviä tai soveltuvia henkilölle. Vammaispalvelulain mukaisia palveluja, joihin asiakkaalla on subjektiivinen oikeus ovat palveluasuminen, kuljetuspalvelut, asunnon muutostyöt sekä henkilökohtainen apu. Harkinnanvaraisia eli määrärahasidonnaisia palveluja ovat omaishoidontuki, asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet sekä muut avustukset.

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari
Vammaispalveluihin tulevat hakemukset ja ilmoitukset käsitellään nopeasti sekä palvelut myönnetään lakien ja asetusten mukaisesti määräaikoja noudattaen.	Toimintakäytäntöjä tehostetaan sekä kehitetään edelleen toimivaksi ja selkeäksi. Palvelutarpeen arviointi tehdään viivytyksettä ja määräajassa.	Seurantatilasto käsittelyajoista yhteydenottojen ja ilmoitusten käsittely 7 arkipäivän sisällä, kiireelliset hakemukset 1-2 päivän sisällä palvelutarpeen arvioinnin valmistuminen 3 kk:n sisällä
Vammaispalvelut ovat laadukkaita, tarpeenmukaisia ja oikea-aikaisia. Asiakkaat kokevat olevansa tyytyväisiä saamiinsa palveluihin.	Tehdään asiakkaille palvelusuunnitelma sekä tarkistetaan aiemmat suunnitelmat tarpeenmukaisesti/säännöllisesti. Palvelusuunnitelmia tarkastaessa huomioidaan erityisesti asiakkaan nykytilanne suhteessa annettuihin palveluihin (mm. henkilökohtainen apu ja kuljetuspalvelut). Jatkuva asiakaspalaute otetaan käyttöön – asiakaspalaute käsitellään ja ryhdytään tarvittaessa vaadittaviin toimenpiteisiin.	Asiakasmäärän seuranta. Palvelusuunnitelmien määrät (uudet ja tarkistettut) Saatu asiakaspalaute (määrä) Asiakkaiden kokemana hyöty palveluista (asiakaspalautteen sisältö)
Osaava ja ammatillinen sekä hyvinvoiva henkilöstö.	Työntekijät osallistuvat täydennyskoulutuksiin ja kehittämistyöhön sekä tarvittaessa työnohjaukseen. Toteutetaan kehityskeskustelut säännöllisesti.	Kehittämisiltapäivien toteutuminen säännöllisesti (määrä/vuosi) Toteutuneiden täydennyskoulutusten ja mahdollisen työnohjauksen määrä Toteutuneet kehityskeskustelut (määrä)
Taloudelliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari
Laitoshoidon määrää pyritään vähentämään. Itsenäisen/tuetun asuminen määrä kasvaa.	Palveluasumista; ryhmämuotoista ja tuettua asumista vahvistetaan sekä tuetaan asumista yksityisillä vuokramarkkinoilla.	Tilastojen seuranta / asiakkaiden määrä: palveluasuminen (ml. tuettu asuminen) tehostettu palveluasuminen

Kuljetuspalvelukustannusten kasvua hillitään ja kuluja pienennetään.	Osallistutaan maakunnalliseen kuljetuspalvelukeskuksen suunnittelutyöhön ja mahdolliseen toteutukseen.	Kuljetuspalvelujen asiakasmäärä ja kustannukset

Vammaispalvelujen rakenteelliset muutokset ja haasteet

- Palvelusuunnitelmien ja erityishuolto-ohjelmien jatkuva seuranta ja niiden päivittäminen mahdollistavat oikea-aikaiset palvelut (= kustannussäästöt)
- Henkilökohtaisen avun kehittäminen ja kustannusten hillitseminen sekä kuljetuspalveluiden tarkastelu ja kasvun hillitseminen
- Emt. asiat vaativat henkilöstörakenteen vahvistamista vammaispalveluiden sosiaalityöntekijä 0,5-> 1 (nykytilanne ei ole voimassaolevan lainsäädännön mukainen).

3.5 Alajärven sivistyslautakunta

Sivistystoimen palvelut Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan alueella.

Sivistystoimen valtuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2022

1. Sivistystoimen kehittämissuunnitelman muuttaminen vastamaan Alajärven ja Vimpelin uusien strategioiden mukaista palvelutarvetta vuodelle 2023.
2. Sivistystoimen palveluiden roolin kasvattaminen hyvinvointia ja terveyttä edistävien palveluiden tuottajana.
3. Oppivelvollisuuden laajentumisen edellyttämänä varmistetaan, että kaikilla perusopetuksen päättävillä on toisen asteen opinnoissa tarvittavat tiedot, taidot ja osaaminen.
4. Museon organisaation muuttaminen vastuumuseotehtävän mukaiseksi.

3.5.1 Sivistystoimen hallinto

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2022–2024

Tavoitteiden tehtävänä on tukea uuden strategian mukaisia kriittisiä menestystekijöitä.

- **Yhteistyö**

Yhteisöllisyyden ja osallistumisen kasvattaminen ja aktivoiminen toiminta-alueella. Alueen koulutuksen järjestäjien kanssa tehdään edelleen yhteistyötä tulevaisuuden esi- ja perusopetuksen sekä lukio-opetuksen järjestämismalleista.

- **Laadukkaat sivistyspalvelut**

- Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulman toteutuminen palvelujen tuottamisessa esteettömässä ja turvallisessa ympäristössä.
- Sivistystoimen organisaatiomuutoksen ja kehittämissuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen.
- Kasvu- ja oppimisympäristöjen turvallisuutta ja turvallisuussuunnittelua kehitetään edelleen aluehallintoviraston ohjeistuksen mukaisesti.

- **Henkilöstö**

- koko henkilöstön perehdyttäminen ja kouluttaminen uuden organisaation ja kehittämissuunnitelman tavoitteisiin
- toimenkuvien tarkastelu tarvittavilta osin
- työhyvinvointi ja koronan vaikutusten arviointi
- ammattitaidon ylläpito
 - kehityskeskustelut ja niiden seuranta 100 %
 - koulutussuunnitelma.

- **Taloudellisuus**

- talous- ja toimintasuunnitelman mukainen käyttökustannusten hallinta
- palvelutarjonnan rakenteellisten muutosten valmistelu ja toteuttaminen.

Perustelut 2022–2024

Sivistyslautakunta vastaa toimialaansa kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta. Alajärven kaupunki tuottaa vastuukuntana ostopalvelusopimuksella Vimpelin kunnalle kaikki sivistystoimen palvelut pl. liikunta- ja nuorisopalvelut sekä museopalvelut. Lisäksi lautakunta aloittaa varhaiskasvatuspalveluiden tuottamisen Lappajärven kunnalle.

Arviointityö kohdistuu hyvinvointialueen perustamiseen liittyvien muutosten toteuttamisen valmisteluun. Toiminnan toteutumista ja tuloksellisuutta arvioidaan käyttämällä mm. hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosan määrittelyssä käytettäviä indikaattoreita.

Henkilöstön koulutusta voidaan tarjota itse järjestettyjen koulutusten lisäksi omilla hankerahoituksilla ja maakunnallisten Osaaja- ja Etevä-hankkeiden puitteissa.

Laajennettu oppivelvollisuus astui voimaan vuonna 2022. Oppivelvollisuuden nostaminen 18 vuoteen ja oppivelvollisuuden laajentaminen toiselle asteelle edellyttää sen varmistamista, että kaikilla perusopetuksen päättävillä on toisen asteen opinnoissa tarvittavat tiedot, taidot ja osaaminen. Opetuksen järjestäjän tehtävänä on laatia ohjaussuunnitelma ja samalla huolehtia asuinkuntansa alle 18-vuotiaiden oppivelvollisuuden suorittamisesta.

3.5.2 Varhaiskasvatus

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2022–2024

- Varhaiskasvatussuunnitelman päivitys vastaamaan alueen nykyistä tilannetta ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden muutoksia
- Valmistella ja toteuttaa Lappajärven varhaiskasvatuksen onnistunut siirto Alajärven kaupungin tuottamaksi
- Jatkaa varhaiskasvatuksen laadunarviointia paikallisen arviointisuunnitelman mukaisesti.

Perustelut 2022–2024

Varhaiskasvatuksen lainsäädäntö ja varhaiskasvatuksen järjestämistä ohjaavat määräykset muuttuvat jälleen. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden päivitys on käynnistynyt varhaiskasvatuslakiin tulevien muutosten vuoksi. Pääsääntöisesti muutokset tulevat liittymään lapsen

kehityksen ja oppimisen tuen järjestämiseen, mutta paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma tullaan päivittämään kokonaisuudessaan nykytilannetta vastaavaksi. Päivitystyötä varten kootaan alueen henkilöstöstä ja yhteistyötahoista koostuva työryhmä. Päivitetty alueellinen varhaiskasvatussuunnitelma käsitellään lautakunnassa kesäkuussa 2022.

Alajärven kaupunginhallitus ja Lappajärven kunnanhallitus ovat lokakuussa 2021 hyväksyneet aiesopimuksen, jonka pohjalta on aloitettu sopimusvalmistelu Lappajärven varhaiskasvatuspalveluiden siirrosta Alajärven kaupungin tuottamaksi. Mikäli sopimus vahvistetaan, on palveluiden siirto tehtävä hallitusti ja henkilöstöä kuunnellen. Henkilöstön ja asiakkaiden tiedottamiseen sekä yhtenäisten käytäntöjen läpikäymiseen on varattava riittävästi aikaa. Tavoite on, että Lappajärven kunnan varhaiskasvatus siirtyy onnistuneesti Alajärven kaupungin järjestämäksi elokuussa 2022

Varhaiskasvatuksen arviointi on lakisääteinen tehtävä (varhaiskasvatuslaki 540/2018, 24 §). Arvioinnin tarkoituksena on tuottaa tietoa varhaiskasvatuksen paikallisen kehittämisen avuksi ja poliittisen päätöksenteon pohjaksi. Lisäksi arvioinnin tarkoituksena on lasten hyvinvoinnin, kehityksen ja oppimisedellytysten edistäminen sekä lain tarkoituksen toteuttamisen turvaaminen.

Alajärven kaupungin järjestämässä varhaiskasvatuksessa on syksyllä 2021 toteutettu nykytilan arviointi Kehittävä Palaute -menetelmällä. Menetelmässä aineistoa kerätään usealla eri mittarilla lasten arjesta, kokemuksista, oppimisympäristöstä ja johtajuudesta. Aineisto perustuu tieteellisesti testattuihin menetelmiin. Nykytilan arvion pohjalta laaditaan tarkennetut kehittämistoimet vuodelle 2022.

3.5.3 Perusopetus

Perusopetuksen valtuustoon nähden sitova tavoite vuodelle 2022

Oppivelvollisuuden laajentumisen edellyttämänä varmistetaan, että kaikilla perusopetuksen päättävillä on toisen asteen opinnoissa tarvittavat tiedot, taidot ja osaaminen.

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2022–2024

- Covid19-viruksesta johtuneiden poikkeusjärjestelyiden vaikutusten korjaaminen
- Opetustoimen henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittäminen oman, maakunnallisen ja valtakunnallisen koulutuksen avulla.
- Koulujen yhteinen opetussuunnitelmaan perustuva kokonaisuus ja painopistealue on Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisuus.
- Opetussuunnitelman toteuttaminen ja jatkovalmistelu sekä siihen edelleen tulleiden muutosten toteuttaminen

Perustelut 2022–2024

Toiminnan peruslähtökohdat:

Yhteistyö muiden hallintokuntien kanssa, jossa painopisteenä on ennaltaehkäisevä ja varhainen tuki. Lisäksi kehitetään tuen järjestämistä Perhekeskus-mallin mukaisesti. Toiminnalla tuetaan perusopetuksen yhtenäisyyttä, vahvistetaan tuen jatkumoa varhaiskasvatuksesta perusopetukseen sekä perusopetuksesta toiselle asteelle. Kehittämisessä painotuu moniammatillinen, eri hallintokuntien, organisaatioiden ja eri viranomaistahojen sekä palveluntuottajien välinen yhteistyö.

Perusopetuksen kansallisten laatuksiteerien tavoitteena on tukea opetuksen korkeaa laatua ja monipuolista tarjontaa sekä turvata opetukselliset ja sivistykselliset perusoikeudet lapsille ja nuorille asuinpaikasta, kielestä ja taloudellisesta asemasta riippumatta. Laatuksiteerit on muodostettu rakenteiden laadusta (johtaminen, henkilöstö, taloudelliset resurssit, arviointi) sekä oppilaan kohtaaman toiminnan laadusta (opetus suunnitelman toteutuminen, opetus ja opetusjärjestelyt, oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki, osallisuus ja vaikuttaminen, kodin ja koulun yhteistyö, fyysinen oppimisympäristö ja oppimisympäristön turvallisuus).

3.5.4 II-aste / lukiokoulutus

ALAJÄRVEN LUKIOKOULUTUS

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2022

Keskeinen tehtävä

Yhteistyö muiden hallintokuntien kanssa, jossa painopisteenä on ennaltaehkäisevä ja varhainen tuki. Lisäksi kehitetään tuen järjestämistä Perhekeskus-mallin mukaisesti. Toiminnalla tuetaan perusopetuksen yhtenäisyyttä, vahvistetaan tuen jatkumoa varhaiskasvatuksesta perusopetukseen sekä perusopetuksesta toiselle asteelle. Kehittämisessä painotuu moniammatillinen, eri hallintokuntien, organisaatioiden ja eri viranomaistahojen sekä palveluntuottajien välinen yhteistyö.

Perusopetuksen kansallisten laatuksiteerien tavoitteena on tukea opetuksen korkeaa laatua ja monipuolista tarjontaa sekä turvata opetukselliset ja sivistykselliset perusoikeudet lapsille ja nuorille asuinpaikasta, kielestä ja taloudellisesta asemasta riippumatta. Laatuksiteerit on muodostettu rakenteiden laadusta (johtaminen, henkilöstö, taloudelliset resurssit, arviointi) sekä oppilaan kohtaaman toiminnan laadusta (opetus suunnitelman toteutuminen, opetus ja opetusjärjestelyt, oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki, osallisuus ja vaikuttaminen, kodin ja koulun yhteistyö, fyysinen oppimisympäristö ja oppimisympäristön turvallisuus).

Toimintaympäristö ja kattavat tukipalvelut

Alajärven ja Vimpelin lukiot ovat hyvin varustettuja yleislukioita. Lukioissa tarjotaan pakollisten kurssien/opintojaksojen lisäksi kattava valikoima syventäviä ja soveltavia kursseja / valinnaisia opintoja. Lukiot tarjoavat yhteistyössä Opintakeusverkoston, muiden oppilaitosten, korkeakoulujen ja yliopistojen kanssa opiskelijoille monipuoliset mahdollisuudet painottaa opintoja henkilökohtaisten toiveiden ja tarpeiden mukaan.

Lukion alkavalla vuosiluokalla on otettu 1.8.2021 alkaen käyttöön uusi opetussuunnitelma, vanhemmat vuosiluokat jatkavat omalla opetussuunnitelmallaan. Opiskelija voi täydentää opintojaan Järviseudun ammatti-instituutin, musiikkiopistojen, Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston ja kesälukioden sekä korkeakoulujen kursseilla. Opiskelija voi suorittaa lukiodiplomin kuvataiteessa, musiikissa, liikunnassa ja tekstiilityössä. Opiskelija voi harrastaa usean lajin kilpaurheilua lukio-opintojen rinnalla mm. Vimpelin lukion palloilulinjalla ja Alajärven lukion liikuntakursseilla. Lukioden esports-linjoja kehitetään yhteistyössä JAMIn kanssa.

Opiskeluhuollon tukipalveluilla turvataan yksilöllisen ja yhteisöllisen opiskeluhuollon tehokas toteutuminen. Lukio-opiskelun alussa opiskelijaa ohjataan oman oppimistyylin ja opiskelutekniikan löytämisessä. Opiskelijoita ohjataan sähköisten oppimisympäristöjen käytössä. Eri-tyisopetusta kehitetään lainsäädännön ja kokemusten pohjalta, ja siihen varataan riittävä resurssi.

Kuntaliiton vetämässä KOPA- (=koulutuspalvelu) hankkeessa haetaan ratkaisumalleja tulevaisuuden toisen asteen koulutuksen toteuttamiseksi alueellamme. Opetuksellista yhteistyötä alueen lukioden kesken on tiivistetty ja jatkossa tiivistetään lisää. Alueen oppilaitokset ovat yhdessä koulutuksen järjestäjien kanssa selvittelemässä ulkomaalaisten opiskelijoiden rekrytointia.

Liikkuva opiskelu -hankerahoituksen loppuessa vuoden 2021 lopussa toiminta sulautetaan osaksi koulujen normaalia toimintakulttuuria.

Lukioissa pyritään saavuttamaan hyvät tulokset ja valmiudet jatko-opiskeluun. Ylioppilaskirjoitusten tuloksissa pyritään saavuttamaan vähintään valtakunnallinen keskiarvo.

Lukioden toimintaa arvioidaan opetussuunnitelmassa määriteltyjen arviointiperiaatteiden pohjalta.

Toimipaikat ja henkilöstö

Alajärven kaupungin lukiolaitoksella on kaksi toimipaikkaa. Alajärvellä toimivassa lukiossa on noin 180 ja Vimpelin toimipisteessä noin 65 opiskelijaa. Alajärven lukiossa on 18 päätoimista opettajaa. Yhteisiä opettajia

yläkoulun kanssa lukuvuonna 2021-22 on viisi ja alakoulun kanssa yksi. Vimpelissä on 15 opettajaa, joista yhteisiä on kaksi yläkoulun ja yksi alakoulun kanssa.

Järviseudulla virtuaaliopetusta lukiosta toiseen tai useampaan lukioon antaa moni opettaja. Lukuvuonna 2021-22 virtuaaliopetusta toteuttaa Alajärven lukiossa kolme ja Vimpelin lukiossa kolme opettajaa.

Henkilöstölle annetaan määrärahojen puitteissa mahdollisuus koulutautua ammattitaidon ylläpitämiseksi. Henkilöstön vertaistukea muiden lukuioiden aineenopettajien kanssa tuetaan.

3.5.5 II-aste / ammattiopetus

Järviseudun ammatti-instituutti toimii Etelä-Pohjanmaan Järviseudulla. Toimipisteet sijaitsevat Alajärven lisäksi Vimpelissä, Lappajärvellä ja Alavudella. Koulutusta annetaan kuuteentoista (16) ammatilliseen perustutkintoon. Monet koulutusalat ovat tarjolla myös monimuotokoulutuksena.

Alajärven kaupunki ja Vimpelin kunta ovat omistajina Järviseudun koulutuskuntayhtymässä. Alajärven kaupunki ja Soinin kunta ovat omistajina koulutuskuntayhtymä Sedussa.

Korkea-asteen yhteistyö

Toiminnalliset tavoitteet vuosille 2021–2024

Maakuntakorkeakoulutoiminta jatkuu SeAMK:n vakinaisena toimintana Järviseudulla. Yhteistyösopimus maakuntakorkeakoulutoiminnasta Etelä-Pohjanmaalla on allekirjoitettu vuonna 2016. Sopijapuolina ovat Seinäjoen ammattikorkeakoulu Oy (SeAMK) ja Alajärven kaupunki, Vimpelin kunta, Soinin kunta, Lappajärven kunta sekä Evijärven kunta. Järviseudun kunnat ovat tehneet päätöksen osallistumisesta maakuntakorkeakoulun rahoitukseen. Nimenä on SeAMK Maakuntakorkeakoulu.

Maakuntakorkeakoulutoiminta perustuu SeAMK:in ja kuntien yhteistyölle. Maakuntakorkeakoulun toiminnan koordinaattorina toimii SeAMK ja sen maakuntakorkeakoulun toiminnasta vastaavat henkilöt. Mukana yhteistyössä ovat myös toisen asteen oppilaitokset ja vapaa sivistystyö. Tärkeä tekijä yhteistyössä on myös alueen elinkeinoelämän vahva sitoutuminen toimintaan. Koordinoitu verkostoihin perustuva yhteistyö on joustava tapa järjestää alueen tarpeista lähtevää koulutusta sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa (TKI).

Maakuntakorkeakoulun tavoitteena on mm:

- organisoida korkeakoulujen, elinkeinoelämän sekä julkisen sektorin yhteistyötä alueella
- vahvistaa koulutuksen saatavuutta ja vaikuttavuutta alueella

- saada ja hyödyntää tietoa alueiden tarpeista ja syventää korkeakoulujen osaamista ja vaikutusta alueella
- tukea maakuntakorkeakoulun toimialueen kehittämistyötä
- lisätä koulutusorganisaatioiden välistä yhteistyötä
- kartoittaa TKI-toiminnan tarve alueella ja välittää tarpeenmukaisia TKI-palveluja alueen yritysten ja organisaatioiden kehittämiseksi.

Alajärvellä tammikuussa 2018 aloitettu Sairaanhoidtaja (AMK) monimuotototeutus on päättynyt keväällä 2021 ja ryhmästä valmistui 25 uutta sairaanhoitajaa. SeAMK käynnisti elokuussa 2021 ensimmäistä kertaa avoimen ammattikorkeakoulun opintoina Alajärvellä sekä konetekniikan että automaatiotekniikan polkuopintoryhmät. Alajärven konetekniikan ja automaatiotekniikan polkuopintoihin valittiin kumpaankin ryhmään kahdeksan opiskelijaa ilmoittautumisjärjestyksessä, yhteensä 16 opiskelijaa. Polkuopinnot toteutetaan hybridiopetuksena Alajärven lukion tiloissa. Polkuopintojen laajuus on noin 60 opintopistettä.

3.5.6 Kansalaisopisto

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2022–2024

Alajärvi tuottaa vuonna 2022 vastuukuntana kansalaisopistopalvelut Vimpelin kunnalle sekä myy kansalaisopistopalvelut myös Soinin kunnalle. Vuoden 2022 kokonaistuntimäärä 8350 jaetaan kunnittain asukasluvun ja ennakoitun käytön mukaisessa suhteessa. Kuntien maksuosuudet määräytyvät kunnissa pidettyjen tuntien mukaan. Alajärven kaupungille tuleva valtionosuus jyvitetään tasaisesti käytettyjen opetustuntien mukaisesti kaikkien kuntien kesken.

Perustelut 2022–2024

Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston tavoitteet arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä toteutumien mukaan. Kurssin aloittaneen opiskelijan katsotaan suorittaneen kurssin loppuun, mikäli hän on ollut paikalla viimeisellä kahdella kerralla.

Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston toimialueena ovat Alajärven kaupunki sekä Soinin ja Vimpelin kunnat. Kansalaisopiston opetustoiminta muodostuu kolmesta kokonaisuudesta; vapaan sivistystyön mukainen opetus, valtakunnallisen opetussuunnitelmaan perustuva taiteen perusopetus sekä avoin yliopisto-opetus. Opetusta järjestetään vuosittain yli 50 toimipaikassa kaikkien kuntien alueella.

Kansalaisopiston opetustoiminta on ollut pääosin lähipalvelua. Tämän periaatteen mukaisesti opetusta pyritään järjestämään tasapuolisesti eri kunnissa ja mahdollisuuksien mukaan myös kylissä. Talous asettaa kuitenkin lähipalveluillekin rajat, tästä syystä pääosa opetuksesta joutu-

taan keskittämään kuntakeskuksiin tai joidenkin kurssien osalta vain yhteen opetuspaikkaan koko toimialueella. Verkko-opetuksen osuutta on kasvatettu hiljalleen.

Kansalaisopiston alainen valtakunnalliseen taiteen perusopetukseen kuuluva Kuvataidekoulu Eero tarjoaa opetusta kahdessaatoista opetusryhmässä, kolmessa ikäryhmässä: valmentava opetus (5-6 vuotiaat), perusopetus 1 ja 2 (7-12 vuotiaat) ja periodipaja (4 vuotta perusopintoja opiskelleet). Ryhmät pyritään järjestämään taloudellisesti ja niitä yhdistetään, mikäli osallistujamäärät eivät ylitä minimimääriä.

Jäsenkunnissa pyritään kattavaan kurssitarjontaan, jolla voidaan vaikuttaa kuntalaisten fyysisen ja psyykkisen toimintakyvyn ylläpitoon ja kehittämiseen. Kansalaisopisto toimii yhteistyössä perusturvan ja vapaa-aikatoimen kanssa elintapaohjauksen kehittämisessä.

Kansalaisopisto on saanut lisää omia opetustiloja Sairaالاتie 3:n Makasiiniin. Luokkatiloissa voidaan järjestää musiikin, liikunnan ja atk:n opetusta. Omat tilat mahdollistavat senioreiden päiväkurssit sekä vähentävät kurssikertojen perumisia tilojen yhteiskäytön aiheuttamien päällekkäisyyksien vuoksi.

Henkilöstö: rehtorin virka 50 %, toimistosihteeri, 1 vakinainen virkaopettaja sekä noin 100 tuntiopettajaa.

3.5.7 Alajärven musiikkiopisto

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet vuosille 2022–2024

Musiikkiopiston toiminta-ajatus

Alajärven musiikkiopisto järjestää musiikin laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta (TPO). Musiikkiopiston toiminta-alue kattaa Alajärven ja Kurikan kaupungit sekä Soinin kunnan. Opetuksen yleisenä tavoitteena on luoda edellytyksiä elinikäiselle taiteen harjoittamiselle ja aktiiviselle kulttuuriselle osallisuudelle.

Palvelutaso vastaa musiikkiopistojen yleistä valtakunnallista tasoa. Vaikka opetuksen vieminen lukuisille kyläkouluille parantaa osallistumismahdollisuuksia, mahdollisuudet laajan opintovalikoiman tarjoamiseen ovat rajalliset.

Musiikkiopisto-opinnot ovat tasolta toiselle eteneviä tavoitteellisia harrastusopintoja. Ne tarjoavat mahdollisuuden hankkia tarvittavat valmiudet myös alan ammattiopintoihin. Opetus ryhmitellään instrumenttiopintoihin, musiikin hahmotusopintoihin ja valinnaisiin opintoihin. Opilaskonsertit ja monenlaiset vierailut täydentävät tarjontaa. Alle kouluikäisille järjestetään muskaritoimintaa.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

1. Opetuspisteverkko pidetään alueellisesti kohtuullisen kattavana.
2. Oppilasmäärä pidetään aiempien vuosien tasolla. Nuorisoikäluokkien pienenemisen johdosta aikuisopiskelijoiden määrä kasvaa.
3. Opetussuunnitelman uusia painoaloja kuten säveltämistä ja improvi-sointia vahvistetaan edelleen. Kyseiseen opetukseen suunnatun ope-tuksen tuntimäärä kasvaa.
4. Oppimaan oppimisen valmiuksia kohennetaan videotallenteiden ja muun teknologian avulla. Jokaiselle perus- ja syventävien opintojen oppilaalle tarjotaan mahdollisuuksia tarkastella omia suorituksiaan tallenteilta.
5. Kaikkien opintojaksojen kuvaukset ja arviointikriteerit täsmenne-tään. Suunnitelmakauden loppuun mennessä laaditaan karttuneiden kokemusten pohjalta opetussuunnitelman kokonaisu päivitys.
6. Kurikan uudet toimitilat varustetaan ajanmukaisesti.
7. Yhteisiä produktioita tehdään vuosittain yhdessä mm. kuvataide-koulu Eeron ja Jalas Chamber -orkesterin kanssa. Toimitaan osana monenlaisia paikallisia, alueellisia ja kansainvälisiä verkostoja.

Taloudelliset tavoitteet

Toiminnan laajuus sopeutetaan rahoittajakuntien antamien taloudellis-ten mahdollisuuksien mukaiseksi. Koko oppilaitoksen opetustuntimäärä pidetään vähintään valtionosuustuntien tasolla.

Sivutoimisia ja karttuvia päätoimisia tuntiopettajia määrääkäsain kiinni-tyksin n. 20. Joissakin tapauksissa on perusteltua harkita sivutoimisen-kin tuntiopetuksen vakinaistamista.

Musiikkiopiston toiminnan keskeiset haasteet:

- 1) Toimitaan etäällä suurista keskuksista. Monissa opetusaineissa kel-poinen opettaja on saatavissa vain matkan päästä, mikä aiheuttaa epä-varmuutta ja lisää kustannuksia.
- 2) Syntyvyyden aleneminen. Erityisesti sivukylien väestön väheneminen heikentää mahdollisuuksia pitää yllä kattavaa opetustarjontaa toimipis-teissä.

PERUSTELUT

Musiikkiopisto kuuluu opetustuntiperusteisen valtionosuusrahoituksen piiriin. Valtionosuuteen oikeuttava tuntimäärä on 15 466. Alajärven ja Kurikan välisen sopimuksen mukaan valtionosuus jaetaan siten, että siitä Alajärven ja Soinin muodostaman tulosityksikön osuus on 46,27 % ja Kurikan tulosityksikön osuus 53,73 %. Jakosuhte on tuntiperustainen ja samalla prosenttiosuudella jaetaan hallinnon kustannukset. Kurikka ja

Soini maksavat Alajärvelle niiden alueella toteutuvan toiminnan nettokulut. Oppilasmaksujen tuotto kattaa noin 12,4 % oppilaitoksen kaikista kuluista.

Suunnitellut vuoden 2022 kokonaistuntimäärät ovat: Alajärvi 6 825, Soini 875 (Alajärven tulosityksikkö yhteensä 7 700) ja Kurikka 9 067; yhteensä 16 767. Lisäksi tulee orkesteriprojektien tunteja. Oppilasmäärä on noin 570, joista musiikin varhaiskasvatuksen oppilaita 150.

Vuonna 2020 alkanut hanke "Teknologia musiikin oppimisen ja oppimaan oppimisen apuna" on koronapandemian vuoksi saanut jatkoaikaa 30.6.2022 saakka. Opetushallituksen hankkeelle myöntämästä valtionavustuksesta osa siirretään vuodelta 2021 käytettäväksi loppuun kevään 2022 aikana.

3.5.8 Kirjastopalvelut

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet 2022–2024

Kirjaston asiakkaiden käytössä tulee olla uudistuva, monipuolinen ja kysyntää vastaava kirjastoaineisto ja kirjastovälineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö (Kirjastolaki 29.12.2016/1492).

- Tavoitteena on toteuttaa Eepos-kirjastojen laatusuosituksia sekä pysyä opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuosituksissa ja Länsi- ja Sisä-Suomen AVI:n alueen keskitasolla.
- Mittaustapa: kirja-aineiston hankinta % kokoelmasta, kirja-aineiston hankinta kpl / 1000 asukasta, muun kuin kirja-aineiston hankinta % kokoelmasta, muun kuin kirja-aineiston hankinta kpl / 1000 asukasta, kaukolainat / 1000 asukasta, lainausten määrä / asukas, lainauskierto/vuosi, tapahtumien määrä, osallistuminen lukemisen edistämiseen liittyviin hankkeisiin.
- Verrataan edellisvuoteen ja käytettävissä olevaan keskiarvoon Etelä-Pohjanmaalla, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston alueella (AVI) ja koko maassa sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Eepos-kirjastojen laatusuosituksiin.

1. Taloudellisuus ja tehokkuus

Tavoitteena on suunnittelukauden 2024 loppuun mennessä:

- Alajärvellä 19 lainaa/asukas/vuosi, 3,5 euroa/laina, 17 käyntiä/asukas/vuosi, 4 euroa/käynti, lainaajia 45 % asukkaista, www-käynnit 2 käyntiä/asukas/vuosi ja taloudellisuusteholuku alueella (mitataan kirjastotoimen taloudellisuutta ja tehokkuutta) Länsi- ja Sisä-Suomen AVI:n alueella.
- Mittaustapa: Kirjastotoimen taloudellisuutta ja tehokkuutta seurataan laskentakaavan mukaan:

henkilöstömenot / asukas + aineistomenot / asukas
lainat / asukas + käynnit / asukas

- Mitä pienempi luku, sitä tehokkaampaa toiminta on taloudellisesti. Muita ko. tavoitteita mitataan lainaa/asukas/vuosi.
- Verrataan edellisvuoteen ja käytettävissä olevaan keskiarvoon Etelä-Pohjanmaalla ja Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston alueella (AVI) ja koko maassa sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuositukseen ja Eepoksen yhteisiin suosituksiin.

Perustelut 2022–2024

Tiedon, oppimisen ja kulttuurin palveluverkostona kirjasto kuuluu kunnallishallinnon peruspalveluihin ja kunta saa valtionosuutta kirjaston käyttökustannuksiin.

Kirjastolain mukaan yleisten kirjastojen tavoitteena tulee edistää pääsyä sivistykseen, kulttuuriin ja tietoon, edistää lukemiskulttuuria, lukutaitoa, elinikäistä oppimista ja osaamisen kehittämistä sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtana ovat yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus.

Alajärven kaupunginkirjasto ja Vimpelin kunnankirjasto kuuluvat 22 kunnan muodostamaan Eepos kirjastojen kimppaan (<https://eepos.finna.fi/>). Yhteistyö Eepos-kirjastojen kanssa jatkuu edelleen yhteisten projektien, hankintojen ja toimintatapojen kehittämisen saralla. YTY-kirjastojen yhteistyötä jatketaan jossakin määrin yhteisestä Eepos-kimppasta huolimatta.

Alajärven kaupunki / kaupunginkirjasto ja Lapuan kaupunki / kaupunginkirjasto on jo aiesopimuksessa sitoutunut hankkimaan yhteisen kirjastoauton ja siihen liittyvä selvitystyö ja hankeavustuksen hakeminen jatkuu. Lisätään lukemisen edistämiseen, kirjavinkkaukseen ja aineiston sisältöjen esille tuontiin liittyviä toimia. Ollaan mukana erilaisissa lukemista edistävissä hankkeissa, kuten *Vieläkin parempi Eepos 2* (parhailaan menossa) ja kirjaston oma *RunoKuva-hanke* jatkuu vuonna 2022. Tulevissa yhteisissä hankkeissa kuten *Lukeva Lakeus* ja *Lukuseikkailu 2*, joihin ollaan hakemassa avustusta. Kirjaston henkilökunnan täydennyskoulutusta lisätään, lisäksi työhyvinvointiin kiinnitetään yhä enemmän huomiota. Kaupungin muiden toimialueiden kanssa pyritään olemaan enemmän yhteistyössä, muun muassa Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston, Nelimarkka-museon, nuorisotoimen sekä kolmannen sektorin kanssa. Kirjaston asiakasraati, joka perustettiin 2020, otetaan mukaan kirjastopalveluiden kehittämistyöhön. Erilaisia kiinnostavia tapahtumia ja näyttelyitä järjestetään kirjaston omasta toimesta tai yhteistyössä. Sosiaalisen median puolella ollaan yhä aktiivisia ja päivitetään sitä säännöllisesti.

Henkilöstö:

Vastuuviranhaltija: kirjastotoimenjohtaja

Alajärven kaupunginkirjasto (pääkirjasto, Lehtimäen lähikirjasto, kirjastoauto ja koulukirjasto): 2 kirjastonhoitajaa, 3 kirjastosihteeriä ja kirjastoautosihteeri

Vimpelin kirjasto: 2 kirjastosihteeriä.

3.5.9 Museo- ja kulttuuripalvelut

Museopalvelut

Nelimarkka-museo, Villa Nelimarkka, Nelimarkka-residenssi, Villa Nelimarkka ja Villa Väinölä

Vuoden 2020 alusta voimaan tulleen uudistetun museolain mukaan Nelimarkka-museo toimii alueellisena vastuumuseona, jolla on alueellinen taidemuseotehtävä.

Keskeinen tehtävä

Etelä-Pohjanmaan taidemuseo Nelimarkka-museo (1964–) järjestää museolain tarkoittamaa taidemuseotoimintaa sekä edistää kulttuuri- ja taideperintöä koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla, säilyttämällä ja hoitamalla taidevarallisuutta tuleville sukupolville. Museo toimii elämyksiä ja tietoa tuottavana taidelaitoksena, harjoittaa näyttely-, julkaisu-, taidekasvatus ja residenssitoimintaa sekä tekee kokoelmiin ja toimialaansa kohdistuvaa dokumentointityötä ja tutkimusta. Museo on muistiorganisaatio, joka vastaa kansallisen kulttuuripääoman ylläpidosta ja hoidosta sekä pyrkii tuottamaan uutta tietoa omalta alaltaan sekä saattaa kokoelmansa ja asiantuntemuksensa mahdollisimman laajan yleisön tietoon.

Museo toimii Etelä-Pohjanmaan maakunnan taiteen ja visuaalisen kulttuurin vastuumuseona Museoviraston kanssa neuvotellun suunnitelman mukaan. Vastuumuseon tehtävä on toimia alueensa taiteen ja visuaalisen kulttuuriperinnön asiantuntijana sekä kehittää ja edistää toimialansa yhteistyötä sekä taiteen ja visuaalisen kulttuuriperinnön tallentamista ja digitaalista saatavuutta.

Museotoiminnan lähtökohtana ovat museon kokoelmat. Kokoelmiin kuuluvat taideteokset, taide- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat Eero Nelimarkan kuva- ja kirjearkistot sekä yli 50-vuotisen toiminnan aikana syntyneet arkistot. Museo tallettaa ja hoitaa myös Alajärven kaupungin taidekokoelmia.

Nelimarkka-museo vastaa museopalveluiden hallinnoinnista sekä neuvonnasta, organisoinnista ja koulutuksesta. Museopalvelut tuotetaan

Alajärvellä Nelimarkka-museossa, Villa Nelimarkassa ja Villa Väinölässä. Vastuumuseopalvelut ulottuvat koko maakuntaan.

Nelimarkka-museon kokonaisuuteen kuuluu myös kansainvälinen Nelimarkka-residenssi.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Mittarit

- 1) Vastuumuseoaseman säilyttäminen ja vastuumuseotoiminnan vahvistaminen
- 2) 30 koululaisryhmän vierailua (450 koululaista) Etelä-Pohjanmaan alueen kouluista
- 3) Kesäkuvataiteilijan palkkaaminen osana alueellista vastuutyötä
- 4) Villa Väinölän kävijämäärän kasvattaminen.

Henkilöstö

Museotoimenjohtaja (vastuuviranhaltija), museolehtori, museosihteeri, museoamanuenssi, talonmies 25 %.

Perustelut

Museo on muistiorganisaatio, joka vastaa kansallisen kulttuuri- ja taidepääoman ylläpidosta ja hoidosta sekä tuottaa uutta tietoa omalta alaltaan sekä saattaa kokoelmansa ja asiantuntemuksensa mahdollisimman laajan yleisön tietoon.

Vuoden 2022 toiminnassa korostetaan maakunnallista työtä ja pyritään säilyttämään vastuumuseostatus pienestä henkilöstömäärästä huolimatta. Seuraavat vastuumuseoneuvottelut käydään keväällä 2022.

Vastuumuseotoiminnan kehittäminen ja vaikuttavuus edellyttää myös muutosta henkilökunnan toimenkuviin. Vastuumuseotyöhön on Museoviraston kanssa sovittu käytettävän vähintään 1 henkilötyövuosi, jonka kattamiseksi saadaan korotettua valtionosuutta.

Vastuumuseotyötä korostetaan esimerkiksi palkkaamalla kuukauden ajaksi maakuntaan yhteinen kesäkuvataiteilija yhteistyökuntien kanssa. Tämä aiheuttaa hieman lisäkuluja, mutta vahvistaa alueellista yhteistyötä ja kuvataiteilijoiden toimintaedellytysten parantamista. Kesäkuvataiteilija voisi Alajärvellä tehdä esimerkiksi kyliin erilaisia projekteja yhdessä kyläläisten kanssa.

Laki kuntien kulttuuritoiminnasta määrittää kunnan tehtäväksi kulttuuritoiminnan järjestämisen. § 3 määrittää tehtävän toteuttamiseksi muun muassa edellytysten luomisen ammattimaiselle taiteelliselle työlle sekä edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista ja monipuolista käyttöä. Lisäksi laissa mainitaan myös kulttuurin ja taiteen edistäminen osana

asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa. Kesätaiteilijaprojekti voidaan katsoa lakisääteisen toiminnan toteuttamisena.

Näyttelysykliä harvennetaan hieman, sillä esimerkiksi taiteilijoille maksettavat korvaukset lisäävät menoja. Loppuvuodeksi on suunnitteilla hieman suurempaa satsausta vaativa laaja uskonnollisen taiteen näyttely, jonka intro nähtiin kesällä Kauhavalla osana alueellista vastuuseotoimintaa.

Yhteistyötä maakunnan koulujen kanssa pyritään lisäämään kahden koronapainotteisen vuoden jälkeen, jolloin koulut eivät ole voineet vieraillla museossa. Kouluvierailuihin saadaan ulkopuolista avustusta Nelimarkka-Rahastolta.

Lisäksi jatketaan digitaalisen sisällön tuottamista museolain ja vastuuseosuunnitelman mukaisesti.

Villa Väinölä

Villa Väinölässä toteutetaan näyttelyitä ja tapahtumia yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Villa Väinölä toimii myös vuokrattavana kokous- ja juhlatilana, residenssinä sekä etätyötilana. Villa Väinölä toimintaa toteutetaan osana Nelimarkka-museon toimintaa.

Villa Väinölä toimintaa toteuttaa kuntien kulttuuritoiminnasta säädettyä lakia (laki 166/2019) mm. tukee ihmisten mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen, edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaista mahdollisuutta osallistua kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen, vahvistaa väestön hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä kulttuurin ja taiteen keinoin. Lisäksi Villa Väinölä on kulttuurimatkaileukohde Alvar Aallon tuotannosta kiinnostuneille.

Keskeinen tehtävä

Villa Väinölä toimintaa on osa Nelimarkka-museon toimintaa ja toteuttaa "matalan kynnyksen" kulttuuritalona näyttely ja kulttuuritapahtumien toteutusta. Lisäksi Villa Väinölä on mukana matkailuverkostoissa.

Kiinnostavien näyttelyiden ja esiintyjien avulla saadaan myös kävijämäärät kasvuun. Aukioloaikojen mahdollinen lisäys toisi myös lisää kävijöitä kesäisin.

Perustelut

Villa Väinölä toiminnan kehittäminen elävöittää museotoimintaa, lisää kävijöitä ja madaltaa taiteen kohtaamisen kynnyksiä, mutta vaatii lisäresursseja avoimena pitoon, käyttösuunnitelman mukaisen sisällön tuottamiseen ja markkinointiin.

3.5.10 Liikunta- ja nuorisopalvelut

Valtuustoon nähden sitova tavoite vuodelle 2022:

Vapaa-aikatoimen roolin kasvattaminen kunnallisten hyvinvointipalvelujen tuottajana.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet 2022–2024

1. Vapaa-aikapalvelut toimivat kehitysalustana ja tiedon jakajana yhteistyössä eri organisaatioiden ja toimijoiden verkostoissa.
2. Edistetään eri väestöryhmien mahdollisuuksia harrastaa liikuntaa ja muita vapaa-ajan aktiviteettejä.
3. Edistetään lasten ja nuorten osallisuutta ja vähennetään syrjäytymistä nuorisotyön eri muotojen avulla.

Perustelut 2022–2024

Alajärven vapaa-aikapalvelut ovat aktiivisesti kehittämässä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa ja osallistuvat säännöllisesti alueellisiin yhteistyötapaamisiin. Yhteistyön tarkoituksena on mm. kasvattaa alueen vetovoimaa yhteismarkkinoinnilla ja näkyvyyttä lisäämällä.

Vapaa-aikapalvelut vastaavat Alajärven kaupungin kotisivuille perustettavan tapahtumakalenterin ja harrastevalikon päivityksistä oman hallintoalueensa osalta. Kalenteriin voidaan lisätä kaikkien kaupungin hallintokuntien sekä muiden toimijoiden tapahtumia. Kalenteri antaa kuntalaisille tietoa ajankohtaisista tapahtumista ja alueen eri harrastusvaihtoehtoista.

Vuonna 2022 panostetaan eri väestöryhmien mahdollisuuksiin harrastaa liikuntaa ja muita vapaa-ajan aktiviteetteja. Kuntalaisia kannustetaan omaehtoiseen liikuntaan järjestämällä eri lajien kampanjoita, tapahtumia ja ohjattuja liikuntaryhmiä. Toiminnassa painotetaan terveyttä edistävää ja hyvinvointia tukevaa liikuntaa, joka toimii ennaltaehkäisevänä monessa kansantaudissa. Vapaa-aikapalvelut järjestävät elintapaohjausta yhdessä Järvi-Pohjanmaan perusturvan, kansalaisopiston ja muiden toimijoiden kanssa.

Lisäksi selvitetään valmiuksia liikuntapassin käyttöönottoon Alajärven alle 20-vuotiaille nuorille ja työttömille sekä täällä opiskeleville. Lapsille ja nuorille järjestetään erilaisia leirejä ja toimintaviikkoja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Erityisryhmät huomioidaan toimintaa suunniteltaessa.

Nuorisotyön tarkoituksena on tukea nuorten kasvua, omaehtoista toimintaa ja vahvistaa nuorten itsenäistymistä ja edistää nuorten hyvinvointia. Lisäksi sen avulla pyritään lisäämään osallistumis- ja vaikutta-

mismahdollisuuksia sekä parantamaan nuorten kasvu- ja elinoloja tarjoamalla toimintaa turvalliseen ja ohjattuun vapaa-ajanviettoon. Nuorisotyön ja monialaisen yhteistyön avulla pyritään korjaamaan koronaajan aiheuttamia ongelmia lasten ja nuorten elämässä. Vapaa-aikapalveluissa tehdään aktiivisesti yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa ja luodaan uusia toimintamalleja alueen lasten ja nuorten tukemiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Koulunuorisotyötä ja digitalisoitumisen myötä verkossa tapahtuvaa nuorten kohtaamista kehitetään. Myös Ohjaamon, Starttipaja Laiturin ja Etsivän nuorisotyön toimintaa kehitetään ja niiden välistä yhteistyötä tehostetaan. Lisäksi nuorisovaltuuston toimintaa edistetään ja nuorisovaltuustoa ohjataan nuorten monipuoliseksi osallisuus- ja vaikuttamiskanavaksi nuoria koskevassa päätöksenteossa. Jotta nuorisotyö ja toimet syrjäytymisen ehkäisemiseksi voivat toteutua, tulee nuorisotiloihin panostaa ja nuorten kohtaamiselle löytyä asianmukaiset tilat.

Vapaa-aikapalveluiden taloudellisten- ja toiminnallisten tavoitteiden mittareina ovat mm. järjestettyjen toimintojen määrät, tapahtumien kävijämäärät, asiakaskäyntien määrät, asiakaskyselyiden tulokset sekä laadullinen arviointi.

3.5.11 Sivistyslautakunnan talousarviotaulukot

TAULUKKO 28: SIVISTYSLAUTAKUNTA, YHTEENVETO ALAJÄRVI

Talousarvio 2022

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta

Vastuuviranhaltija: Esa Kaunisto

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP ennuste 2021 (€)	TA 2022 (€)	TA 2022/TA 2021 (€)	TA 2022 / TA 2021 (%)
Sivistystoimen projektit	39 964	0	0	0	0	
Varhaiskasvatus	3 397 419	3 547 763	3 886 263	3 946 436	398 673	11,2
Esi- ja perusopetus	11 517 892	12 074 988	12 074 988	12 097 526	22 538	0,2
Kuraattoritoiminta	158 769	216 778	195 078	228 317	11 539	5,3
Lukio-opetus	2 128 905	2 190 737	2 191 637	2 149 429	-41 308	-1,9
Kansalaisopisto	486 344	466 941	456 941	491 003	24 062	5,2
Musiikkiopisto	834 108	864 506	864 506	883 138	18 632	2,2
II asteen koulutus	17 269	17 910	17 910	19 000	1 090	6,1
Kulttuuritoimi/avustukset	7 076	12 060	6 060	12 070	10	0,1
Liikuntatoimi	1 488 019	1 418 938	1 488 938	1 419 496	558	0,0
Nuorisotoimi	196 884	270 732	243 732	264 490	-6 242	-2,3
Kirjasto	580 609	609 973	597 773	630 441	20 468	3,4
Museo	345 754	371 912	364 512	387 721	15 809	4,3
Museon hankkeet	12 234	0	10 000	0	0	
Lautakunta yhteensä:	21 211 246	22 063 238	22 398 338	22 529 067	465 829	2,1

Tuottajan viesti tilaajalle:

Esi- ja perusopetus sisältää hankkeet: Het harrastaamaan (omavastuu 22 277 €) ja Hanke poissaolojen vähentämiseksi (omavastuu 21 764 €)

TAULUKKO 29: SIVISTYSLAUTAKUNTA, YHTEENVETO VIMPELI

Talousarvio 2022

Vimpelin kunta

Toimiala: Sivistyslautakunta
Vastuuviranhaltija: Esa Kaunisto

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP ennuste 2021 (€)	TA 2022 (€)	TA 2022 / 2021 (%)	TA 2022 / TA 2021 (%)
Projektit sivistystoimi	11 554	0	0	0	0	
Varhaiskasvatus	790 364	800 522	898 822	852 895	52 373	6,5
Esi- ja perusopetus	2 949 853	3 144 713	3 144 713	3 213 126	68 413	2,2
Kuraattoritoiminta	32 615	47 110	42 410	64 123	17 013	36,1
Lukio-opetus	138 144	241 751	254 751	195 211	-46 540	-19,3
Kansalaisopisto	38 126	40 553	41 753	49 503	8 950	22,1
Musiikkiopisto	71 506	72 959	72 959	80 354	7 395	10,1
Kirjasto	183 577	210 377	199 877	216 506	6 129	2,9
Liikuntatoimi	0	0	0	0	0	
Nuorisotoimi	52 743	66 241	66 241	23 603	-42 638	-64,4
Lautakunta yhteensä:	4 268 482	4 624 226	4 721 526	4 695 321	71 095	1,5

Tuottajan viesti tilaajalle:

Esi- ja perusopetus sisältää hankkeet: Het harrastaamaan (omavastuu 6 587 €) ja Hanke poissaolojen vähentämiseksi (omavastuu 6 432 €)

TAULUKKO 30: PERHEPÄIVÄHOITO

Talousarvio 2022

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
Palvelu: Perhepäivähoito
Tuote nro:
Asiakasryhmät:
Vastuuviranhaltija: Hanna Luoma-aho

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP ennuste 2021	TA 2022 (€)	TA 2022 / TA 2021 (%)	TA 2022 / TA 2021 (%)
Tuotot	-78 706	-92 275		-83 500	8 775	-9,5
Kulut	716 828	780 320		757 532	-22 788	-2,9
Netto	638 122	688 045	674 345	674 032	-14 013	-2,0

Tuottajan viesti tilaajalle:

Perhepäivähoidon tuote pitää sisällään hoitajien kodeissa tapahtuvan perhepäivähoidon, avoimen varhaiskasvatustoiminnan sekä Peukaloisen ryhmiksen toiminnan. Perhepäivähoidon kulut laskevat n. 14 000 € verrattuna vuoden 2021 talousarvioon.

TAULUKKO 31: PÄIVÄKOTIHOITO

Talousarvio 2022

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
 Palvelu: Päiväkotihoido
 Tuotenro:
 Asiakasryhmät:
 Vastuuviranhaltija: Hanna Luoma-aho

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP ennuste 2021	TA 2022 (€)	TA 2021 / TA 2020 (€)	TA 2021 / TA 2020 (%)
Tuotot	-234 436	-213 225		-235 125	-21 900	10,3
Kulut	2 364 350	2 340 112		2 850 927	510 815	21,8
Netto	2 129 914	2 126 887	2 552 187	2 615 802	488 915	23,0

Tuottajan viesti tilaajalle:

Alajärvellä toimii neljä päiväkotia: Mäntymäen ja Myllyvainion päiväkodit Alajärven keskustassa, Kämpälämäen päiväkotihoidon Lehtimäellä sekä Koulumäen päiväkotihoidon yksiköt Luoma-aholla ja Kurejoella. Näiden lisäksi päiväkotihoidon tuote sisältää esioppilaiden kerhotoiminnan kustannukset. Lakimuutoksista ja asiakasmäärän kasvusta johtuen henkilöstön tarve kasvaa ykdeksällä kasvattajalla.

TAULUKKO 32: ERITYISVARHAISKASVATUS

Talousarvio 2022

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
 Palvelu: Erityisvarhaiskasvatus
 Tuotenro:
 Asiakasryhmät:
 Vastuuviranhaltija: Hanna Luoma-aho

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP ennuste 2021	TA 2022 (€)	TA 2022 / TA 2021 (€)	TA 2022 / TA 2021 (%)
Tuotot	-1 507	-7 625		-7 850	-225	
Kulut	123 281	191 686		192 902	1 216	0,6
Netto	121 774	184 061	184 061	185 052	991	0,5

Tuottajan viesti tilaajalle:

Erityisvarhaiskasvatus sisältää kahden varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja lasten tuen tarpeista johtuvan lisähenkilöstön palkkakulut. Toisen varhaiskasvatuksen erityisopettajan resurssista myydään 20 % Lappajärven varhaiskasvatukseen.

TAULUKKO 33: KOTIHOIDONTUKI

Talousarvio 2022

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	Kotihoidontuki
Tuotenro:	
Asiakasryhmät:	
Vastuuviranhaltija:	Hanna Luoma-aho

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP ennuste 2021	TA 2022 (€)	TA 2022 / TA 2021 (€)	TA 2022 / TA 2021 (%)
Tuotot	0	0		0		
Kulut	507 608	548 770		471 550	-77 220	-14,1
Netto	507 608	548 770	466 470	471 550	-77 220	-14,1

Tuottajan viesti tilaajalle:

Kotihoidon tuen kokonaisuus sisältää asiakkaille maksettavat kotihoidon- ja yksityisen hoidon tuet sekä joustavan ja osittaisen hoitorahan. Lisääntynyt varhaiskasvatuksen käyttö ja syntyvyyden lasku vähentävät edelleen perheille maksettavien tukien määrää arviolta 77 000 €.

TAULUKKO 34: ESI- JA PERUSOPETUS

Talousarvio 2022

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	Esi- ja perusopetus
Tuotenro:	
Asiakasryhmät:	Esi- ja perusopetuksen oppilaat
Vastuuviranhaltija:	Esa Kaunisto, koulujen rehtorit

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP ennuste 2021	TA 2022 (€)	TA 2022 / TA 2021 (€)	TA 2022 / TA 2021 (%)
Tuotot	-338 860	-332 989		-473 545	-140 556	42,2
Kulut	11 856 753	12 407 977		12 571 071	163 094	1,3
Netto	11 517 893	12 074 988	12 074 988	12 097 526	22 538	0,2

Tuottajan viesti tilaajalle:

Talousarvio sisältää esi- ja perusopetuksen sekä kuntoutusluokkatoiminnan Paavolan koululla ja Alajärven yläkoululla. Tuotteen kuuluvat myös kotikuntakorvaukset sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta.

Seuraavien hankkeiden omavastuut sisältyvät myös tuotteeseen: Het harrastamaan (omavastuu 22 277 €) ja Hanke poissaolojen vähentämiseksi (omavastuu 21 764 €).

Esiopetusta annetaan Kälälämien päiväkodissa (2-vuotisen esiopetuksen kokeilu) ja Mäntymäen päiväkodissa sekä Alakylän, Hoiskon, Paavolan ja Taimelan kouluilla. Esiopetus tapahtuu erillisryhmissä.

Perusopetuksen kouluja ovat: Alakylän, Hoiskon, Myllykankaan, Paalijärven, Paavolan ja Taimelan koulut sekä Alajärven yläkoulu.

TAULUKKO 35: LUKIO-OPETUS

Talousarvio 2022

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	Lukio-opetus
Tuotenro:	
Asiakasryhmät:	Lukion opiskelijat
Vastuuviranhaltija:	Marko Timo

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021	TP ennuste 2021	TA 2022 (€)	TA 2022 / TA 2021 (€)	TA 2022 / TA 2021 (%)
Tuotot	-55 127	-269 229		-237 886	31 343	-11,6
Kulut	2 184 032	2 459 966		2 387 315	-72 651	-3,0
Netto	2 128 905	2 190 737	2 191 637	2 149 429	-41 308	-1,9

Tuottajan viesti tilaajalle:

Lukio-opetuksen koko tuntikehykseen varataan 360 tuntia, joka pitää sisällään luokka- ja tukiopetuksen sekä lukioresurssitunnit. Lukiossa on noin 170 opiskelijaa. Oppivelvollisuuden laajentaminen lisää merkittävästi kustannuksia.

TAULUKKO 36: KANSALAIPOISTO

Talousarvio 2022

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	Kansalaisopisto
Tuotenro:	
Asiakasryhmät:	Kuntien asukkaat
Vastuuviranhaltija:	Titta Väänänen

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TA ennuste 2021	TA 2022 (€)	TA 2022 / TA 2021 (€)	TA 2022 / TA 2021 (%)
Tuotot	-144 805	-173 064		-188 695	-15 631	9,0
Kulut	631 149	640 005		679 698	39 693	6,2
Netto	486 344	466 941	456 941	491 003	24 062	5,2

Tuottajan viesti tilaajalle:

Alajärvi tuottaa kansalaisopistopalvelut myös Soinin sekä Vimpelin kunnille. Vuoden 2022 kokonaistuntimäärä 8 350 jaetaan kunnittain asukasluvun ja ennakoidun käytön suhteessa. Kuntien maksusuudet määräytyvät toteutuneiden tuntien mukaan.

Kansalaisopisto järjestää harrastamisen, hyvinvoinnin ja oppimisen kurseja sekä lähi- että etäopetuksena. Kansalaisopisto tekee yhteistyötä kaupungin muiden hallintokuntien ja sidosryhmien kanssa, myös alueellista yhteistyötä kehitetään.

TAULUKKO 37: MUSIIKKIOPISTO

Talousarvio 2022

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	Musiikkiopisto
Tuotenro:	
Asiakasryhmät:	Musiikkiopiston opiskelijat
Vastuuviranhaltija:	Markku Pöyhönen

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP ennuste 2021	TA 2022 (€)	TA 2022 / TA 2021 (€)	TA 2022 / TA 2021 (%)
Tuotot	-467 837	-478 688		-488 019	-9 331	1,9
Kulut	1 301 945	1 343 194		1 371 157	27 963	2,1
Netto	834 108	864 506	864 506	883 138	18 632	2,2

Tuottajan viesti tilaajalle:

Alajärven musiikkiopiston toiminta-alueeseen kuuluvat Alajärven ja Kurikan kaupungit ja Soinin kunta. Musiikkiopisto kuuluu opetustuntiperusteisen valtionosuusrahoituksen piiriin. Valtionosuuteen oikeuttava tuntimäärä on ollut jo useita vuosia 15 466. OKM on esittänyt vuoden 2022 yksikköhinnaksi 83,70 €. Mikäli tämä sekä rahoitusprosentti (57) ja muut valtionosuuteen vaikuttavat seikat pysyvät ennallaan, valtionosuusrahoitus kokonaisuudessaan olisi 738 131,86 € (nousua edellisvuodesta 13 575,86 € eli 1,9 %). OKM:n rahoituspäätös saataneen marraskuussa 2021.

Lukukausimaksujen ja soitinvuokrien tuotoksi on arvioitu 181 400 €. Oppilasmaksujen tuotto kattaa noin 12,4 % oppilaitoksen kaikista kuluista.

Suunnitellut vuoden 2022 kokonaistuntimäärät ovat: Alajärvi 6 825, Soini 875 (Alajärven tulosyksikkö yhteensä 7 700) ja Kurikka 9 067; yhteensä 16 767. Lisäksi tulee orkesteriprojektien tunteja. Oppilasmäärä on noin 570, joista musiikin varhaiskasvatuksen oppilaita 150.

Vuonna 2020 alkanut hanke "Teknologia musiikin oppimisen ja oppimaan oppimisen apuna" on koronapandemian vuoksi saanut jatkoaikaa 30.6.2022 saakka. Opetushallituksen hankkeelle myöntämästä valtionavustuksesta osa siirretään vuodelta 2021 käytettäväksi loppuun kevään 2022 aikana.

TAULUKKO 38: II-ASTEEN JA YLEMMÄN ASTEEN KOULUTUS

Talousarvio 2022

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	II-asteen ja ylemmän asteen koulutus
Tuotenro:	
Asiakasryhmät:	
Vastuuviranhaltija:	Esa Kaunisto

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP ennuste 2021	TA 2022 (€)	TA 2022 / TA 2021 (€)	TA 2022 / TA 2021 (%)
Tuotot	0	0		0	0	
Kulut	17 269	17 910		19 000	1 090	6,1
Netto	17 269	17 910	17 910	19 000	1 090	6,1

Tuottajan viesti tilaajalle:

Määräraha koostuu vanhoista eläkevastuista ja SeAmk:n sairaanhoitajakoulutuksen vuokrista.

TAULUKKO 39: KURAATTORITOIMINTA

Talousarvio 2022

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	Kuraattoritoiminta
Tuotenro:	
Asiakasryhmät:	Perusopetuksen oppilaat ja toisen asteen opiskelijat
Vastuuviranhaltija:	Hanna Luoma-aho

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP ennuste 2021	TA 2022 (€)	TA 2022 / TA 2021 (€)	TA 2022 / TA 2021 (%)
Tuotot	-34 121	-48 685		-2 073	46 612	-95,7
Kulut	192 890	265 463		230 390	-35 073	-13,2
Netto	158 769	216 778	195 078	228 317	11 539	5,3

Tuottajan viesti tilaajalle:

Opiskeluhoito on kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävää työtä, jolla edistetään, ylläpidetään ja luodaan edellytyksiä oppilaan ja opiskelijan hyvälle oppimiselle, psyykkiselle ja fyysiselle terveydelle sekä sosiaaliselle hyvinvoinnille. Kuraattoritoiminnan tuote sisältää opiskeluhoillon lakisääteiset asiantuntijapalvelut, eli esi- ja perusopetuksen sekä toisen asteen koulukuraattori- ja koulupsykologipalvelut. Kuraattoripalvelut tuotetaan omana toimintana, koulupsykologipalvelua ostetaan 0,75 htv Järvi-Pohjanmaan perusturvalta. Lisäksi sivistystoimeen pyritään palkkaamaan hankerahalla oma koulupsykologi vuoden 2022 ajaksi.

TAULUKKO 40: LIIKUNTATOIMI

Talousarvio 2022

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	Liikuntatoimi
Tuotenro:	
Asiakasryhmät:	Kunnan asukkaat
Vastuuviranhaltija:	Titta Väänänen

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP ennuste 2021	TA 2022 (€)	TA 2022 / TA 2021 (€)	TA 2022 / TA 2021 (%)
Tuotot	-264 859	-427 895		-435 595	-7 700	1,8
Kulut	1 752 878	1 846 833		1 855 091	8 258	0,4
Netto	1 488 019	1 418 938	1 488 930	1 419 496	558	0,0

Tuottajan viesti tilaajalle:

Liikunnan määrärahoissa on perustapahtumat, palvelujen tuottaminen ja kehittäminen sekä liikunta-avustukset. Talousarviossa on urheilu-alueiden ja Valkealammen kehittäminen ja ylläpito. Uusi ilmoittautumis- ja viestintäjärjestelmä otetaan kattavasti käyttöön.

Tuotteeseen kuuluvat: Hallinto/Liikuntatoimi, Liikuntapalvelut, Alajärven uimahalli ja kahvio, Alajärven Pallohalli, Monitoimihalli, Valkealampi, Liikunta-avustukset ja Jäähallin avustus.

TAULUKKO 41: NUORISOTOIMI

Talousarvio 2022

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	Nuorisotoimi
Tuotenro:	
Asiakasryhmät:	Kunnassa asuvat nuoret
Vastuuviranhaltija:	Titta Väänänen

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021(€)	TP ennuste 2021	TA 2022 (€)	TA 2022 / TA 2021(€)	TA 2021 / TA 2021 (%)
Tuotot	-140 182	-137 896		-140 490	-2 594	1,9
Kulut	337 066	408 628		404 980	-3 648	-0,9
Netto	196 884	270 732	243 732	264 490	-6 242	-2,3

Tuottajan viesti tilaajalle:

Nuorisopalvelujen talousarvio 2022 sisältää nuorison hyvinvointiin ja ennaltaehkäisevään nuorisotyöhön tarvittavia määrärahoja. Määrärahoilla järjestetään perusnuorisotyötä, ohjattua nuorisotilatoimintaa, leirejä, matkoja, retkiä, tapahtumia, konsertteja, kerho- ja harrastetoimintaa sekä kulttuurista nuorisotyötä. Määrärahoilla järjestetään myös verkossa tapahtuvaa nuorten kohtaamista ja toimitaan koulunuorisotyössä.

Tuotteeseen kuuluvat: Hallinto/Nuorisopalvelut, Nuorisopalvelut, Nuorisovaltuusto Alajärvi, Starttipaja Laituri, Etsivä nuorisotyö, Ohjaamo ja Nuorisovastukset.

TAULUKKO 42: KIRJASTO

Talousarvio 2022

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	Kirjasto
Tuotenro:	
Asiakasryhmät:	Kunnan asukkaat
Vastuuviranhaltija:	Päivi Pippola

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP ennuste 2021	TA 2022 (€)	TA 2022 / TA 2021 (€)	TA 2022 / TA 2021 (%)
Tuotot	-18 891	-11 742		-11 742	0	0,0
Kulut	599 500	621 715		642 183	20 468	3,3
Netto	580 609	609 973	597 773	630 441	20 468	3,4

Tuottajan viesti tilaajalle:

Lukemista ja lukutaitoa edistetään monin eri tavoin. Kirjallisuutta tuodaan esille eri kanavien, myös omien ja Eepos-kimpan yhteisten hankkeiden kautta. Kirjaston monipuolisia palveluita markkinoidaan tehokkaammin. Kirjasto on palvelu, joka myös lisää kunnan asukkaiden hyvinvointia ja osallisuutta. Lisätään yhteistyötä kaupungin muiden toimialueiden kanssa, lisäksi kirjaston asiakasraati pyritään saamaan mukaan kirjaston kehittämistyöhön. Aktiivinen näkyvyys sosiaalisen median puolella jatkuu edelleen. Kirjaston henkilökunnan osaamista kehitetään täydennyskoulutuksen avulla sekä kiinnitetään yhä enemmän huomiota työhyvinvointiin.

TAULUKKO 43: MUSEO

Talousarvio 2022

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	Museo
Tuotenro:	
Asiakasryhmät:	Kunnan ja alueen asukkaat
Vastuuviranhaltija:	Elina Alkio

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP ennuste 2021	TA 2022 (€)	TA 2022 / TA 2021 (€)	TA 2022 / TA 2021 (%)
Tuotot	-11 067	-19 900		-19 900	0	0,0
Kulut	356 821	391 812		407 621	15 809	4,0
Netto	345 754	371 912	364 512	387 721	15 809	4,3

Tuottajan viesti tilaajalle:

Nelimarkka-museo toimii Etelä-Pohjanmaan maakunnan taiteen ja visuaalisen kulttuurin vastuumuseona Museoviraston kanssa neuvotellun suunnitelman mukaan. Vastuumuseon tehtävä on toimia alueensa taiteen ja visuaalisen kulttuuriperinnön asiantuntijana sekä kehittää ja edistää toimialansa yhteistyötä sekä taiteen ja visuaalisen kulttuuriperinnön tallentamista ja digitaalista saatavuutta.

Vuoden 2022 toiminnassa korostetaan maakunnallista työtä ja pyritään säilyttämään vastuumuseostatus pienestä henkilöstömäärästä huolimatta. Seuraavat vastuumuseoneuvottelut käydään keväällä 2022.

Vastuumuseotoiminnan kehittäminen ja vaikuttavuus edellyttää myös muutosta henkilökunnan toimenkuviin. Vastuumuseotyöhön on Museoviraston kanssa sovittu käytettävän vähintään 1 henkilötyövuosi, jonka kattamiseksi saadaan korotettua valtionosuutta.

Villa Väinölän toimintaa jatketaan vaihtuvien näyttelyiden ja muiden tapahtumien muodossa.

TAULUKKO 44: MUSEON HANKKEET

Talousarvio 2022

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	Museon hankkeet
Tuotenro:	
Asiakasryhmät:	Kunnan asukkaat
Vastuuviranhaltija:	Elina Alkio

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP ennuste 2021	TA 2022 (€)	TA 2022 / TA 2021 (€)	TA 2022 / TA 2021 (%)
Tuotot	-307	0		0	0	
Kulut	12 541	0		0	0	
Netto	12 234	0	10 000	0	0	

TAULUKKO 45: KULTTUURIAVUSTUKSET

Talousarvio 2022

Toimiala: Sivistyslautakunta
Palvelu: Kulttuuriavustukset
Tuoteno:
Asiakasryhmät: Kunnan asukkaat
Vastuuviranhaltija:

Alajärven kaupunki

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP ennuste 2021	TA 2022 (€)	TA 2022 / TA 2021 (€)	TA 2022 / TA 2021 (%)
Tuotot	0	0		0	0	
Kulut	7 076	12 060		12 070	10	0
Netto	7 076	12 060	6 060	12 070	10	0

Tuottajan viesti tilaajalle:
Määräraha sisältää kulttuurin kohdeavustukset.

TAULUKKO 46: TILAAJAN MENOT 2022

SIVISTYSLAUTAKUNTA / TALOUSARVIO 2022 / ALAJÄRVI

	TA2020	TP2020	TA 2021	TAE 2022	Ero TA21/TAE2
Hallinto/sivistystoimi					
Sivistystoimen projektit					
Sueviitti-hanke	0	4 143,49	0	0	0
Oppia ikä kaikki -hanke	0	4 597,05	0	0	0
Ikitutor 2	0	10 844,30	0	0	0
Eritysisopetuksen laadun kehitt.	0	4,37	0	0	0
JS lukioiden oppimateriaalit kiert	0	7 920,74	0	0	0
Ikitutor	0	7 945,22	0	0	0
Erit.opetuksen laadun keh. 2	0	3 600,75	0	0	0
LYIE -hanke	0	908,51	0	0	0
Perusop./opisk.h/kuraattorit	124 790	94 694,35	130 356	181 637	51 281
Toisen ast.opisk.h/kuraattorit	32 520	30 318,89	24 252	42 711	18 459
Ulkop.ost kuraattoripalvelut	4 698	1 867,83	4 721	3 969	-752
Perusopetuksen kuraattorit/Alajä	59 970	31 887,83	57 449	0	-57 449
Perhepäivähoito	506 251	482 139,71	499 527	477 508	-22 019
Avoin päivähoito	100 114	95 716,76	108 789	118 384	9 595
Ryhmäperhepäivähoito	72 704	60 265,31	79 729	78 140	-1 589
Mäntymäen päiväkot	937 035	902 305,01	874 831	894 965	20 134
Koulumäen päiväkot	200 977	199 498,14	209 927	623 106	413 179
Tuutikin päiväkot	0	5 102,48	0	0	0
Myllyvainion päiväkot	641 460	604 301,47	631 092	651 626	20 534
Käpälämäen päiväkot	330 385	342 033,50	325 852	362 579	36 727
Paavolan koulu/päivähoito	37 978	43 648,43	48 994	46 873	-2 121
Luoma-ahon koulu/päivähoito	0	-406,72	0	0	0
Hoiskon koulu/päivähoito	9 943	9 323,65	12 330	10 866	-1 464
Taimelan koulu/päivähoito	7 205	9 245,00	8 721	14 348	5 627
Paalijärven koulu/päivähoito	7 358	6 343,32	5 072	0	-5 072
Myllykankaan koulu/päivähoito	0	35,58	0	0	0
Uusikylän koulu/päivähoito	0	0,27	0	0	0
Alakylän koulu/päivähoito	10 020	8 484,03	10 068	11 439	1 371
Kotihoidontuki	598 380	507 607,79	548 770	471 550	-77 220
Eritysisvarhaiskasvatus	168 146	121 774,53	184 061	185 052	991
Käpälämäen päiväkot (esiop.)	0	0,00	0	47 955	47 955
Mäntymäen päiväkot(esiop.)	161 904	77 542,23	156 043	156 909	866
Alakylän koulu(esiop.)	121 682	125 973,02	120 423	118 211	-2 212
Hoiskon koulu(esiop.)	99 259	80 218,30	87 086	86 649	-437
Myllykankaan koulu(esiop.)	0	-3 600,05	0	0	0
Paalijärven koulu(esiop.)	82 006	56 855,63	50 188	0	-50 188
Paavolan koulu(esiop.)	297 457	295 556,80	281 451	306 259	24 808
Taimelan koulu(esiop.)	89 515	82 058,16	81 314	88 361	7 047
Koululaisten ap- ja ip-toiminta	106 227	101 202,71	115 400	146 532	31 132
Esi- ja per.opetuksen korona-av.	0	0,00	11 951	0	-11 951
Alakylän koulu	400 263	386 616,15	416 322	437 775	21 453
Hoiskon koulu	922 048	919 319,22	904 966	973 120	68 154
Luoma-ahon koulu	0	75,86	0	0	0
Myllykankaan koulu	523 030	451 356,92	541 865	541 008	-857
Paalijärven koulu	549 424	480 605,75	532 855	524 005	-8 850

Paavolan koulu	2 638 359	2 516 844,94	2 694 479	2 701 468	6 989
Uusikylän koulu	0	1 013,38	0	0	0
Ylikylän koulu	387 004	367 512,59	308 812	0	-308 812
Taimelan koulu	890 494	771 193,19	763 871	726 017	-37 854
Alajärven yläkoulu	4 449 249	4 150 868,84	4 331 488	4 481 097	149 609
Kerhot.kehittäminen	0	107,35	0	0	0
Kotikuntakorvaukset	293 890	299 392,39	294 270	302 890	8 620
Kuntoutusluokka/Alajärvi	146 213	110 108,82	140 709	142 981	2 272
Kuntoutusluokka/Alajärvi yläkoulu	131 666	114 929,52	142 339	143 724	1 385
JOPO-opetus	37 285	40 259,63	33 872	40 408	6 536
Osaaja 2018 Alajärvi	6 530	6 550,46	6 500	6 500	0
Muualla perusopetusta käyvät o	18 383	85 330,41	58 784	81 616	22 832
Het harrastamaan	0	0,00	0	22 277	22 277
Hanke poissaolojen vähentämise	0	0,00	0	21 764	21 764
Alajärven lukio	1 574 005	1 470 713,46	1 594 006	1 519 429	-74 577
Vimpelin lukio	640 000	652 323,58	590 000	630 000	40 000
Liikkuva opetus/lukiokoulutus	0	5 867,56	0	0	0
Liikkuva koulu/Lukiokoulutus 2	22 400	0,00	6 731	0	-6 731
Alajärven musiikkiopisto	489 907	455 746,69	459 371	480 108	20 737
Jalasjärven yksikkö	370 311	376 751,54	388 737	396 598	7 861
Teknologia musiikin oppimisen e	0	0,00	16 398	6 432	-9 966
Musiikkiopiston korona-avustus	0	1 610,01	0	0	0
Järvi-Pohjanmaan ko/taiteen per	76 514	52 893,72	67 486	74 785	7 299
Järvi-Pohjanmaan ko/muu opet.	424 774	433 707,66	399 455	416 218	16 763
Aikuisten digitaalityöt/ko	0	-257,36	0	0	0
Alajärven kirjasto	476 298	442 118,60	465 384	476 065	10 681
Lehtimäen kirjasto	82 057	71 393,11	73 564	79 337	5 773
Kirjastoauto	51 398	47 193,64	51 575	52 502	927
Koulukeskuksen kirjasto	21 655	18 277,27	19 965	20 038	73
Kirjaston koulutusluokka	0	1 626,36	-515	2 499	3 014
Taidemuseotoiminta	332 370	284 193,40	320 713	344 665	23 952
Väinölä	53 511	61 560,33	51 199	43 056	-8 143
Matkailua Alajärven Aalloilla	0	10 976,99	0	0	0
Tartu Maisemaan	0	1 257,08	0	0	0
Järvisseudun ammatti-instituutti	13 720	13 981,18	13 900	14 960	1 060
Muu II asteen koulutus	6 010	3 287,98	4 010	4 040	30
Hallinto/liikuntatoimi	25 882	32 372,67	29 273	31 954	2 681
Liikuntapalvelut	159 986	154 282,11	157 864	147 067	-10 797
Alajärven uimahalli	691 106	716 180,72	628 715	650 999	22 284
Uimahallin kahvio	57 425	71 731,95	66 754	71 308	4 554
Alajärven pallohalli	93 360	119 562,40	102 300	84 485	-17 815
Monitoimihalli	317 683	311 954,35	311 663	313 810	2 147
Valkealampi	0	0,00	41 105	45 717	4 612
Lasten ja nuorten kerhotoiminta	1 500	0,00	1 500	0	-1 500
Liikunta-avustukset	41 700	37 946,63	38 720	39 950	1 230
Jäähallin avustus	34 963	43 988,10	41 044	34 206	-6 838
Hallinto/Nuorisotoimi	11 983	10 317,95	12 302	21 369	9 067
Nuorisopalvelut	130 525	116 375,60	148 859	128 948	-19 911
Nuorisovaltuusto Alajärvi	13 100	7 794,83	10 438	11 967	1 529
Ohjaamo	19 180	7 582,96	13 682	15 531	1 849
Starttipaja	50 624	12 483,30	29 110	32 745	3 635
Nuorisovaltuustot	28 130	26 153,20	28 150	28 160	10
Etsivä nuorisotyö	28 896	16 176,20	28 191	25 770	-2 421
Kulttuuriavustukset Alajärvi	12 060	7 076,23	12 060	12 070	10
	22 554 855	21 211 245,81	22 063 238	22 529 067	465 829

TAULUKKO 47: SIVISTYKSEN HANKKEET 2022

HANKKEET 2022

	Alkanut	Päättyy	Valtionavustus	Kuntaosuus yht	Alajärvi	Vimpeli
32376 Koulun kerhotoiminnan tukeminen 21	2.8.2021	31.12.2022	9100/13000 (70%)	3900	3900	
32377 Het harrastamaan	1.8.2021	30.6.2022	100000/125000 (80%)	25000	19268	5702
32382 Järviseudun koodikoulu	5.5.2021	31.12.2022	37355/100%	0	0	0
32383 Hanke poissaolojen vähentämiseksi	1.8.2021	31.7.2023	109600/137000 (80%)	27400	21150	6250
32386 Varh.kasv., esi- ja perusopetuksen korona-avustus	6.9.2021	31.12.2022	53000/55800 (95%)	3800	2933	867
32387 Yhteisöllisen oppilashuollon kehittäminen	7.10.2021	31.12.2022	57300/81900 (70%)	24600	18989	5611
32412 Oppimisen ja ohjauksen paikkaussarja	24.9.2021	31.7.2023	33330/35085 (95%)	1755	1355	400
32519 Lukemisen edistäminen	14.2.2020	31.7.2022	14000/ 90 %	1400	1081	319
32614 Tartu maisemaan	1.6.2020	31.5.2022	36000/90 %	3600	3600	
32805 Välitöntä ja välittävää kohtaamista yläk.	15.11.2020	14.11.2022	45000/100 %	0	0	0
				91455	72276	19149

3.6 Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi

Maaseututoimen strategiset tavoitteet vuodelle 2022

1. Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä
2. Maaseudun kehittämiseen liittyvien kontaktien ja tilaisuuksien määrä.

3.6.1 Maaseutupalvelut

3.6.1.1 Hallinto

Maaseutupalvelun hallinto vastaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen toimialaan kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta sekä tuottaa yhteistoiminta-alueen tilaajakunnille niiden tilaamat palvelut. Lisäksi maaseutupalvelun hallinto tuottaa yhteistointiasopimuksessa ja johtosäännössä muut määrätyt tai sovitut asiat. Maaseutupalveluiden hallinto tukee toiminnallaan maaseutupalvelujen muiden tuotteiden ja toimintojen tehokasta tuottamista.

Maaseutupalvelun hallinto vastaa toimialajohtajan johdolla sidosryhmätyöstä, tiedottamisesta, peruskuntien avustamisesta sekä toimialansa yleisestä valvonnasta ja kehittämisestä. Maaseutupalvelut vastaa maaseutuelinkeinojen hallinnosta ja kehittämisestä siten kuin maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetussa laissa (210/2010) tai muutoin on määrätty.

Toiminnalliset tavoitteet 2022 ja 2022–2026

- Vuoden 2022 aikana Järvi-Pohjanmaan maaseutupalvelun hallinto tuottaa tietoa maaseututoimelle ja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen kunnille päätöksenteon pohjaksi.
- Osallistuu alueen kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa tulevaisuuden suunnitteluun sekä vastaa osaltaan yhteistoiminta-alueen kuntien strategioiden mukaisten toimenpiteiden toteuttamisesta.

3.6.1.2 Tuki- ja viranomaistehtävät

Maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävät määräytyvät pääsääntöisesti maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain perusteella. Päätehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa tukisovelluksiin EU- ja kansalliset maatalouden tukihakemukset, tehdä niihin tarkastukset, päätökset, huolehtia maksatuksista ja suorittaa tarvittaessa kuulemiset ja takaisinperinnät sekä ulosotot. Lisäksi maaseututoimi ylläpitää hallinnon ohjelmien vaatimia asiakas-, peltolohko-, tukioikeus- ja eläintenpitäjärekestereitä.

Maaseutuelinkeinoviranomainen tarkastaa ja tekee päätökset peto- ja hirvivahingoista sekä tarkastaa hukkakauratilat, antaa hukkakauran torjuntaohjeet ja tekee niistä tarvittavat päätökset.

Tuenhakuun liittyvän koulutuksen, opastuksen ja neuvonnan järjestäminen kuuluu maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtäviin.

Toiminnalliset tavoitteet 2022 ja 2022–2026

Henkilöstöä ja tuenhakijoita koulutetaan viljelijätukihakuun liittyvissä asioissa. Yhteistoiminta-alueen yksi viljelijöille suunnattu tilaisuus järjestetään yhdessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa.

Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä (seurattavat tuet: tilatuki, luonnonhaittakorvaus ja ympäristötuki) vertailukohtana maksetut/myönnettyt tuet, tavoitteena saada 80 % myönnettyistä tuista maksuun ensimmäisenä maksupäivänä. 10–20 % tuen määrästä on yleensä kesken-tilassa valvontojen, ulosottojen ja takaisinperintöjen johdosta.

3.6.1.3 Kehittäminen

Maaseutupalvelujen kehittäminen tapahtuu neuvontana, meneillään olevia hankkeita ja muita ulkopuolisia rahoituslähteitä hyväksi käyttäen. Maaseudun kehittämistoimien päätavoitteena on saada aikaan tuotantoinvestointeja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella tuotannon tason säilyttämiseksi (pelto ja kotieläin). Maaseudun pienyritystoiminnan kehittämistoimilla pyritään myös saamaan aikaan investointeja sekä samalla nostamaan tuotannon jalostusastetta. Muita tavoitteita ovat uusien maatalouden tuotantomuotojen ja innovaatioiden jalkauttaminen. Palvelut käsittävät rahoituslähteiden selvittämisen investointeihin, avustamisen laskelmissa sekä muiden selvitysten tekemisen.

Neuvonnan tueksi järjestetään tilaisuuksia, hankitaan asiantuntijapalveluita tai muuta kehittämistoimintaa tukevaa tietoa ja materiaalia. Maaseutupalveluiden Internet-sivuilla julkaistaan tietoa meneillään olevista hankkeista ja tilaisuuksista.

Toiminnalliset tavoitteet 2022 ja 2022–2026

- Aktiivista asiakaskontaktien määrän seuraamista jatketaan sekä kehitetään. Asiakaskontaktien määrätavoite on 100 kpl ja tilaisuuksia neljä.

3.6.2 Maaseututoimen talousarviotaulukot

TAULUKKO 48: MAASEUTUTOIMI, YHTEENVETO

JÄRVI-POHJANMAAN MAASEUTUTOIMI						
Alajärven kaupunki						
Suurtuote	TP 2020	TA 2021 (€)	Ennuste TP 2021 (oma arvio, €)	TA 2022 (€)	TA2022 / TA2021 (€)	TA2022 / TA2021 (%)
Maaseutupalvelut hallinto	23 290	27 837	27 837	31 069	3 232	11,61
Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät	149 829	160 455	160 455	168 649	8 194	5,11
Maaseutupalvelut kehittäminen	18 857	25 316	25 316	27 712	2 396	9,47
ALAJÄRVI YHTEENSÄ	191 975	213 607	213 607	227 429	13 822	6,47
Soinin kunta						
Suurtuote	TP 2020	TA 2021 (€)	Ennuste TP 2021 (oma arvio, €)	TA 2022 (€)	TA2022 / TA2021 (€)	TA2022 / TA2021 (%)
Maaseutupalvelut hallinto	6 002	6 926	6 926	7 731	805	11,63
Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät	38 611	39 922	39 922	41 966	2 044	5,12
Maaseutupalvelut kehittäminen	4 860	6 299	6 299	6 896	597	9,48
SOINI YHTEENSÄ	49 472	53 147	53 147	56 593	3 447	6,49
Vimpelin kunta						
Suurtuote	TP 2020	TA 2021 (€)	Ennuste TP 2021 (oma arvio, €)	TA 2022 (€)	TA2022 / TA2021 (€)	TA2022 / TA2021 (%)
Maaseutupalvelut hallinto	5 896	6 920	6 920	7 717	797	11,51
Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät	37 930	39 890	39 890	41 891	2 001	5,02
Maaseutupalvelut kehittäminen	4 774	6 294	6 294	6 883	590	9,37
VIMPELI YHTEENSÄ	48 600	53 104	53 104	56 491	3 387	6,38
Maaseututoimi/Yhteensä	290 047	319 858	319 858	340 514	20 656	6,46

TAULUKKO 49: MAASEUTUPALVELUT, HALLINTO

Toimiala: Maaseututoimi

Palvelu: Maaseutupalvelut hallinto

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: Maaseututoimenjohtaja Jukka Kuoppala

	Suurtuote	TP 2020	TA 2021 (€)	Ennuste TP 2021 (oma arvio, €)	TA 2022 (€)	TA2022 / TA2021 (€)	TA2022 / TP2021 (%)
Sitovat tavoitteet:	Tulot	240	0	0	0	0	0,00
	Menot	23 530	27 837	27 837	31 069	3 232	11,61
	Netto	23 290	27 837	27 837	31 069	3 232	11,61

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Maaseutupalvelun hallinto vastaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen toimialaan kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta sekä tuottaa yhteistoiminta-alueen tilaajakunnille niiden tilaamat palvelut ja tekee muut yhteistoimintasopimuksessa ja johtosäännössä määrätyt asiat. Hallinto tukee toiminnallaan maaseutupalvelujen muiden tuotteiden ja toimintojen tehokasta tuottamista.

Maaseutupalvelun hallinto vastaa toimialajohtajan johdolla sidosryhmätyöstä, tiedottamisesta, peruskuntien avustamisesta sekä toimialansa yleisestä valvonnasta ja kehittämisestä. Maaseutupalvelut vastaa maaseutuelinkeinojen hallinnosta ja kehittämisestä siten kuin maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetussa laissa (210/2010) tai muutoin on määrätty.

Vuoden 2022 maaseutupalvelujen hallinnon kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 66,79 %, Soini 16,62 % ja Vimpeli 16,59 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Järvi-Pohjanmaan maaseutupalvelun hallinto tuottaa tietoa maaseututoimelle ja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen kunnille päätöksenteon pohjaksi. Osallistuu alueen kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa tulevaisuuden suunnitteluun sekä vastaa osaltaan yhteistoiminta-alueen visioiden ja strategioiden jalkauttamisesta.

Tilaaajan sitova tekstiperustelu: Hallinnon kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

TAULUKKO 50: TUKI- JA VIRANOMAISTEHTÄVÄT

Toimiala: Maaseututoimi

Palvelu: Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: Maaseutuasiamies Soile Aarnio

			Ennuste TP 2021 (oma arvio, €)		TA2022 / TA2021 (€)	TA2022 / TP2020 (%)
	Suurtuote	TP 2020	TA 2021 (€)		TA 2022 (€)	
Sitovat tavoitteet:	Tulot	2 423	0	0	0	0,00
	Menot	152 251	160 455	160 455	168 649	4,86
	Netto	149 829	160 455	160 455	168 649	4,86

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävät määräytyvät pääsääntöisesti maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain perusteella. Päätehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa tukisovellukseen EU- ja kansalliset maatalouden tukihakemukset, tehdä niihin päätökset, huolehtia maksatuksesta ja suorittaa tarvittaessa kuulemiset ja takaisinperinnät. Lisäksi maaseututoimi ylläpitää hallinnon ohjelmien vaatimia asiakas-, peltolohko-, tukioikeus- ja eläintenpitäjärekisteriä. Maaseutuelinkeinoviranomainen tarkastaa ja tekee päätökset peto- ja hirvivahingoista sekä tarkastaa hukkakauratilat, antaa hukkakauran torjuntaohjeet ja tekee niistä tarvittaessa päätöksiä.

Vuoden 2022 maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävien kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 66,79 %, Soini 16,62 % ja Vimpeli 16,59 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Henkilöstöä ja tuenhakijoita koulutetaan viljelijätukihakuun liittyvissä asioissa. Yhteistoiminta-alueen viljelijöille suunnattu tilaisuus järjestetään yksi yhdessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa.

Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä (seurattavat tuet perus- ja viherryttämistuki, luonnonhaittakorvaus ja ympäristötuki) vertailukohtana maksetut / myönnettyt tuet, tavoitteena saada 80 % myönnettyistä tuista maksuun ensimmäisenä maksupäivänä. 10 – 20 % tuen määrästä on yleensä kesken tilassa valvontojen, ulosottojen ja takaisinperintöjen johdosta.

Tilajaan sitova tekstiperustelu: Tuki- ja viranomaistehtävien kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

TAULUKKO 51: KEHITTÄMINEN

Toimiala: Maaseututoimi

Palvelu: Maaseutupalvelut kehittäminen

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: Maaseututoimenjohtaja Jukka Kuoppala

			Ennuste TP 2021 (oma arvio, €)		TA2022 / TA2021 (€)	TA2022 / TP2020 (%)
	Suurtuote	TP 2020	TA 2021 (€)	TA 2022 (€)		
Sitovat tavoitteet:	Tulot	143	0	0	0	0,00
	Menot	19 000	25 316	27 712	2 396	9,47
	Netto	18 857	25 316	27 712	2 396	9,47

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Maaseutupalvelujen kehittäminen tapahtuu neuvontana, meneillään olevia hankkeita ja muita ulkopuolisia rahoituslähteitä hyväksi käyttäen. Maaseudun kehittämistoimien päätavoitteena on saada aikaan tuotantoinvestointeja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella tuotannontason säilyttämiseksi (pelto ja kotieläin). Maaseudun pienyritystoiminnan kehittämistoimilla pyritään myös saamaan aikaan investointeja sekä samalla nostamaan tuotannon jalostusastetta. Muita tavoitteita ovat uusien maatalouden tuotantomuotojen ja innovaatioiden jalkauttaminen. Palvelut käsittävät rahoituslähteiden selvittämisen investointeihin, avustamisen laskelmissa sekä muiden selvitysten tekemisen.

Neuvonnan tueksi järjestetään tilaisuuksia, hankitaan asiantuntijapalveluita tai muuta kehittämistoimintaa tukevaa tietoa ja materiaalia.

Vuoden 2022 maaseutupalvelujen kehittämisen kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 66,79 %, Soini 16,62 % ja Vimpeli 16,59 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Aktiivista asiakaskontaktien määrän seuraamista jatketaan sekä kehitetään. Asiakaskontaktien määrätavoite on 100 kpl ja tilaisuuksia neljä.

Tilaaajan sitova tekstiperustelu: Kehittämisen kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

3.7 Alajärven tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan tehtävänä on huolehtia teknisen toimialan palvelujen tuottamisesta. Palveluihin kuuluvat yhdyskuntasuunnittelu, yleiset alueet, vesihuoltolaitokset, rakennus- ja ympäristöpalvelut viranomaispalveluina sekä tila-, puhdistus- ja ravitsemispalvelu tukipalveluina.

Lisäksi lautakunnan tehtävänä on vastata investointien suunnittelusta, rakentamisesta ja rakennuttamisesta annettujen määrärahojen puitteissa.

Tekninen hallinto käsittää normaalit palvelujen tuottamiseen tarvittavat kustannukset mm. henkilökulut sivukuluineen, toimistotarvikkeet, matkakulut, tilitoimisto- ja ict-palvelut sekä kalusto. Tekninen hallinto sisältää myös teknisen lautakunnan kokouskulut.

Teknisen hallinnon kustannukset jaetaan tasan kullekin seitsemälle sektorille.

Tulevaisuuden visio ja strategia

Lautakunta pyrkii omalta osaltaan luomaan kuntalaisille viihtyisää ja turvallista työ- ja elinympäristöä sekä mahdollisimman hyvät edellytykset elinkeinoelämälle Alajärven kaupungin uuden strategian mukaisesti.

Keskeiset muutokset toiminnassa vuonna 2022

- Soten aiheuttamien muutosten suunnittelu teknisen toimen osalta
- Uusien mahdollisten tuulivoimalahankkeiden tuomat kaavoitusprosessit
- Rakenteilla olevien tuulivoimaloiden rakentamisesta aiheutuvat viranomaistyöt
- Keskustan osayleiskaavan jakaminen kahdeksi eri kaavaksi kaavoitusprosessin nopeuttamiseksi
- Kaupungin omistamien maa- ja vesialueiden virkistyskäytön mahdollistaminen.

Lautakunta yhteensä

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	Ennuste TP 2021 (€)	TA 2022 (€)	TA 2021 / TA 2022 (€)	TA 2021 / TA 2022 (%)	TA 2022 / Ennuste TP 2021 (%)
Hallinto/lautakunta	0	0	0	0	0	0,0	0,0
Yhdyskuntasuunnittelu	-309 223	-288 666	-263 162	-350 745	62 079	21,5	33,3
Yleiset alueet	-2 058 067	-2 252 491	-2 318 787	-2 463 394	210 903	9,4	6,2
Vesihuoltolaitokset	-31 067	-66 481	-43 030	-58 702	-7 779	-11,7	36,4
Rakennus ja Ympäristö	-150 303	-223 585	-223 585	-165 264	-75 069	-26,1	-26,1
Yhteensä	-2 548 660	-2 831 223	-2 848 564	-3 038 105	190 134	7,3	6,7

Hallinto

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	Ennuste TP 2021 (€)	TA 2022 (€)	TA 2021 / TA 2022 (€)	TA 2021 / TA 2022 (%)
Hallinto/lautakunta						
Tuotot	179 185	176 529	160 147	173 829	-2 700	-1,5
Kulut	179 185	176 529	160 147	173 829	-2 700	-1,5
Netto	0	0	0	0	0	0,0

Teknisen lautakunnan toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Ammattitaitoinen henkilöstö	Riittävät resurssit ja toimiva sijaisjärjestely	Henkilöstön antama palaute
2. Kaupungin keskustan ja lähiympäristön osayleiskaava valmiiksi vuoden 2022 aikana	Mielipiteiden käsittely ja ehdotusvaihe ja muistutus ja vastineiden käsittely, hyväksymisvaiheen käsittely	Hyväksytty kaava
Teknisen lautakunnan taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Tilapalvelun kustannusten pienentäminen	Myydellä/purkamalla turhia kiinteistöjä	Myydyt ja puretut kiinteistöt kpl
2. Energian säästötoimenpiteet eri sektoreilla	Siirtyminen energiatehokkaisiin järjestelmiin	Energian kulutus

3.7.1 Viranomaispalvelut

3.7.1.1 Yhdyskuntasuunnittelu

Yhdyskuntasuunnittelu käsittää hallinnon lisäksi kaavoituksen sekä sitä tukevan mittauksen ja kartaston.

Yhdyskuntasuunnittelun toiminta-ajatus on alueen vetovoimaisuuden lisääminen, elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantaminen, asukkaiden ja toimijoiden osallistaminen, asumisen eri muotojen kehittäminen ja ilmastomuutoksen haasteisiin vastaaminen alueiden käytön osalta.

Yhdyskuntasuunnittelu sisältää kaavoituksen aina maakuntakaavasta, jonka Etelä-Pohjanmaan liitto laatii, oman yleiskaavoituksen, asemakaavoituksen kautta ranta-asemakaavoitukseen. Yleis- ja asemakaavoitus sekä näitä mahdollisesti edeltävä yleissuunnittelu tehdään kaupungin toimesta pääasiassa kilpailuttamalla. Joillakin asemakaavan ulkopuolisilla alueilla voidaan rakennushanke joutua arvioimaan suunnittelutarveratkaisun rakentamisedellytysten pohjalta. Näitä haetaan vuosittain 5-10 kpl. Asemakaavoista poikkeamista haetaan vuosittain rakentamista varten 1-5 kpl.

Riittävä raakamaan varanto on ehdoton edellytys taajamarakenteen toimivuuden, taloudellisuuden ja viihtyisyyden kehittämiseksi. Maankäytön keskeisenä tavoitteena on taajamarakenteen tiivistäminen ja viihtyisyyden parantaminen kaupunkikeskustan alueella. Tämä edellyttää yleensä asemakaavojen uudistamista. Uudet asemakaavat tullaan laatimaan mahdollistavina. Isoja keskeneräisiä yleiskaavoja tehdään valmiiksi yksi kerrallaan. Raakamaa hankitaan yleensä vapaaehtoisin kaupoin. Suunnitelmallinen maankäyttö edellyttää kaavan laadinnan vaiheessa alueen rakentamiskelpoisuuden selvittämistä. Asemakaavan vahvistuttua kaupunki myy tai vuokraa tontit ja asettaa ehdot rakentamiselle.

Asemakaavan pohjakarttaa pidetään ajan tasalla mittauksin ja suuremmat alueet ilmakuvaan ja laserkeilataan. Kaavat, uusien rakennusten paikat ja korkeudet merkitään maastoon sekä muilla mittauksilla tuetaan viranomaistoimintaa. Virallisen asemakaavakartan ja yleiskaavakartan lisäksi ylläpidetään asemakaavayhdistelmää, osoite- ja opaskarttoja. Maanmittauslaitos ylläpitää alueellamme kiinteistörekisteriä ja tekee maanmittaustoimitukset. Yhdyskuntapalveluissa työskentelee kaavoituspäällikkö (1) ja maanmittausteknikko (1). Maanmittausteknikon palveluita myydään naapurikuntiin.

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	Ennuste TP 2021 (€)	TA 2022(€)	TA 2021 / TA 2022 (€)	TA 2021 / TA 2022 (%)
Hallinto						
Tuotot	5 746	450	1 328	450	0	0,0
Kulut	182 193	187 435	207 111	190 595	3 160	1,7
Netto	-176 447	-186 985	-205 783	-190 145	3 160	1,7
Kaavoitus						
Tuotot	0	15 000	15 000	15 000	0	0,0
Kulut	87 323	96 600	54 863	157 600	61 000	63,1
Netto	-87 323	-81 600	-39 863	-142 600	61 000	74,8
Mittaus ja kartasto						
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0
Kulut	30 085	17 000	14 436	18 000	1 000	5,9
Poistot	15 368	3 081	3 081	0	0	-100,0
Netto	-45 453	-20 081	-17 517	-18 000	1 000	-10,4
Yhteensä						
Tuotot	5 746	15 450	16 328	15 450	0	0,0
Kulut	299 601	301 035	276 409	366 195	65 160	21,6
Poistot	15 368	3 081	3 081	0	-3 081	-100,0
Netto	-309 223	-288 666	-263 162	-350 745	62 079	21,5

Yhdyskuntasuunnittelun toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Riittävä raakamaan hankinta ja sen jalostaminen myytäviksi tonteiksi	Raakamaata hankitaan keskeisiltä alueilta mm. teollisuusalueen laajentamiseen Tupasaaren alueelta.	Tupasaaren alueen maanhankinta ja alueen asemakaavoituksen käynnistäminen
2. Keskustaajaman ja sen lähialueiden osayleiskaavan saattaminen eteenpäin	Kaavan valmistelu ehdotusvaiheeseen ja valmiiksi	Ehdotusvaihe ja valmis
Yhdyskuntasuunnittelun taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Monipuolinen tonttitarjonta	Riittävä raakamaan hankinta ja jalostaminen myytäviksi rakennuspaikoiksi	Osavuosisraportit / taloudellinen seuranta

3.7.1.2 Yleiset alueet

Yleiset alueet käsittävät liikenneväylät (kaava- ja yksityistiet, katuvalaistus), puistoalueet, uimarannat, leikkikentät, maa- ja metsätilat, sekä muut yleiset alueet kuten venesatamat, torin, kaatopaikan ja peruskuivatuksen, sekä liikuntapaikat.

Yleisten alueiden ylläpitoon kuuluu huolehtiminen kaava- ja yksityisteiden päällysteiden ja rakenteiden kunnosta, lumen aurauksesta, liukkauden torjunnasta, katuvalaistuksesta sekä liikennemerkeistä. Hoidettavia kaavateitä on 68,4 km ja yksityisteitä 157 km. Hoidettavia kevyen liikenteen väyliä on 26,5 km ja kiertoliittymiä 4 kpl. Lehtimäen alueen yksityisteiden tiehoitokunnille on varattuna vuosittain 67.000 euroa avustuksmaksuihin.

Keskustan asemakaavaosuudella Koskenvarrentie 7115 (1360 m), Kurejoentie 7122 (1495 m), Vanhatie 17689 (927 m) ja Alajärventie 7120 (4558 m) ovat siirtyneet vuoden 2021 alussa kadunpitopäätöksellä ja kunnossapitosopimuksella ELY-keskukselta kaupungin hoitoon.

Alajärven tekninen toimi käynnistää neuvottelut ely-keskuksen kanssa tien Vehkalampi-Koivumäki-Karstaperä nro 17719 joka jatkuu Koivumäen risteyksen jälkeen tienä nro 17721 kuntoon saattamisesta sorastamalla tieosuus noin 10 kilometrin matkalta. Kaupunki sopii kustannusten jaosta ely-keskuksen kanssa. Kaupungin osuus käytetään yleisten alueiden vuoden 2022 talousarvioon varatuista käyttömenoista.

Lisäksi huolehditaan puistoalueiden, uimarantojen, leikkikenttien ja muiden yleisten alueiden turvallisuudesta, siisteydestä ja viihtyisyydestä. Yleisiä uimarantoja on yhteensä 11 kpl, ylläpidettäviä leikkikenttiä 27 kpl, joista 8 kpl on leikkipuistoina, 10 kpl koulujen pihilla ja päiväkodeilla 4 leikkialuetta.

Metsähoidosta on sovittu Suomenselän Metsänhoitoyhdistyksen kanssa.

Liikuntapaikkojen hoito käsittää urheilukentät, jääalueet, kuntoradat ja pienkentät. Liikuntapaikkojen hoidolla pyritään järjestämään hyvät ja turvalliset olosuhteet erilaisille liikuntamuodoille.

Yleisten alueiden toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Katu- ja tieverkoston kunnossapito ja turvallisuus	Katu- ja tieverkoston kunnossapitotehtävät	Katu- ja tieverkoston asiakastyytyväisyys KVL-väylien liukastumistapauksien määrä
2. Viihtyisät yleiset alueet	Liikuntapaikkojen, uimarantojen ja puistojen kunnossapitotyöt	Liikuntapalvelujen asiakastyytyväisyys Uimarantojen, puistojen ja yleisten alueiden siisteys ja asiakastyytyväisyys
Yleisten alueiden taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Kustannustehokkaat hoitotavat	Hoitotapojen kustannustehokkuuden tarkastelu	Osavuosisraportit / taloudellinen seuranta
2. Katuverkoston ennakoivat peruskorjaukset	Katuverkon korjausohjelman noudattaminen ja korjausvelan pienentäminen (katuverkon inventointi ja korjausohjelma tehty vuonna 2020)	Katualueiden peruskorjauksien toteutuminen vuosittain

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	Ennuste TP 2021 (€)	TA 2022 (€)	TA 2021 / TA 2022 (€)	TA 2021 / TA 2022 (%)
Yleiset alueet hallinto						
Tuotot	174 752	231 811	195 123	227 818	-3 993	-1,7
Kulut	174 752	231 811	195 123	227 818	-3 993	-1,7
Netto	0	0	0	0	0	
Kaavatiet						
Tuotot	1 187	0	877	0	0	0,0
Kulut	303 307	377 032	382 031	382 133	5 101	1,4
Poistot	688 786	639 225	863 760	842 600	203 375	31,8
Netto	-990 906	-1 016 257	-1 244 913	-1 224 733	208 476	20,5
Yksityistiet						
Tuotot	0	0	667	0	0	0,0
Kulut	445 179	576 810	440 456	577 790	980	0,2
Poistot	23 880	25 406	33 875	28 860	3 454	13,6
Netto	-469 059	-602 216	-602 216	-606 650	4 434	0,7
Valaistus						
Tuotot	1 025	0	865	0	0	0,0
Kulut	98 789	91 416	93 200	92 414	998	1,1
Netto	-97 764	-91 416	-91 416	-92 414	998	1,1
Puistoalueet						
Tuotot	300	0	0	0	0	0,0
Kulut	107 219	119 127	170 761	125 942	6 815	5,7
Poistot	29 041	38 268	30 468	33 809	-4 459	-11,7
Netto	-135 960	-157 395	-201 229	-159 751	2 356	1,5
Maa- ja metsätilat						
Tuotot	207 689	200 750	59 313	200 750	0	0,0
Kulut	94 442	78 047	81 351	77 950	-97	-0,1
Netto	113 247	122 703	-22 037	122 800	-97	0,1
Muut yleiset alueet						
Tuotot	4 355	4 350	10 998	4 350	0	0,0
Kulut	23 431	26 202	14 900	34 774	8 572	32,7
Poistot	25 862	27 256	24 600	31 803	4 547	16,7
Netto	-44 938	-49 108	-28 502	-62 227	13 119	26,7
Liikuntapaikkojen hoito						
Tuotot	4944	1125	1000	1125	0	0,0
Kulut	346 208	353 925	299 000	356 221	2 296	0,6
Poistot	91 423	106 002	98 400	85 323	-20 679	-19,5
Netto	-432 687	-458 802	-396 400	-440 419	18 383	-4,0
Yhteensä						
Tuotot	394 252	438 036	268 843	434 043	3 993	-0,9
Kulut	1 593 327	1 854 370	1 536 528	1 875 042	20 672	1,1
Poistot	858 992	836 157	1 051 103	1 022 395	186 238	22,3
Netto	-2 058 067	-2 252 491	-2 318 787	-2 463 394	210 903	9,4

3.7.1.3 Vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitos vastaa kaupungin omistamien vesi- ja viemärlaitoksen toiminnasta, verkoston rakentamisesta sekä kunnossapidosta. Vesilaitos vastaa laadukkaan käyttöveden toimittamisesta asiakkaille. Viemärlaitos huolehtii vastaanotetun jäteveden puhdistusprosessista ympäristölupaehdojen mukaisesti.

Vedenottamot sijaitsevat Porasharjussa, Kilpaharjulla, Kangasharjulla ja Multavaarussa. Vesijohtoverkosta on yhteensä noin 230 kilometriä. Paalijärven–Teerinevan verkoston pituudesta ei ole tarkkaa tietoa, koska kartastoja ei ole käytettävissä. Paalijärvi–Teerinevan vesiosuuskunta liitettiin osaksi kaupungin vesilaitosta 1.1.2018.

Jätevesipuhdistamoita on kaksi kappaletta (Alajärvi ja Lehtimäki), viemäriverkosta on noin 113 kilometriä.

Vesihuoltolaitoksen toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Laadukas vesihuolto	Käyttöveden laatu vastaa vaatimuksia Jäteveden puhdistus vastaa lupaehtoja	Oma valvonta ja valvontaohjelma
2. Palvelutarvetta vastaava verkosto	Vesi- ja viemärlaitoksen toiminta-alueen määrittäminen	Toiminta-alueen määrittämisen valmistuminen
3. Vesihuoltolaitoksen yhtiöittäminen	Selvitetään vesihuoltolaitoksen yhtiöittäminen ja mahdollisen yhtiöittämisen vaikutukset.	
Vesihuoltolaitoksen taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Kustannustehokkaat vesihuoltopalvelut	Ennakoidut investoinnit verkostoon ja puhdistamoon Tulevaisuuden tarpeiden huomiointi	Osavuosisiraportit / taloudellinen seuranta
2. Viemäriverkon vuotovesimäärien vähentäminen	Verkoston kartoitus ja vuotovesien korjaus	Vuotoveden määrä
3. Viemäriverkoston maksut ja taksat	Viemäriverkoston maksut ja taksat tarkistetaan.	

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	Ennuste TP 2021 (€)	TA 2022 (€)	TA 2021 / TA 2022 (€)	TA 2021 / TA 2022 (%)
Hallinto						
Tuotot	166 361	154 609	168 752	154 877	268	0,2
Kulut	166 361	154 609	168 752	154 877	268	0,2
Netto	0	0	0	0	0	
Vesilaitos Alajärvi						
Tuotot	362 201	353 200	363 000	370 000	16 800	4,8
Kulut	152 016	159 371	182 971	164 459	5 088	3,2
Poistot	85 493	98 422	89 549	95 071	-3 351	-3,4
Netto	124 692	95 407	90 480	110 470	18 537	15,8
Vesilaitos, Lehtimäki						
Tuotot	154 774	151 910	153 000	159 560	7 650	5,0
Kulut	110 754	116 476	100 900	120 767	4 291	3,7
Poistot	34 889	32 609	31 800	36 267	3 658	11,2
Netto	9 131	2 825	20 300	2 526	-299	-10,6
Viemärlaitos, Alajärvi						
Tuotot	707 168	699 100	670 000	689 000	-10 100	-1,4
Kulut	380 543	375 711	362 000	378 908	3 197	0,9
Poistot	305 839	291 218	290 300	264 128	-27 090	-9,3
Netto	20 786	32 171	17 700	45 964	13 793	42,9
Viemärlaitos Lehtimäki						
Tuotot	103 025	99 635	103 700	100 375	740	0,7
Kulut	129 604	139 344	119 000	140 699	1 355	1,0
Poistot	36 887	34 965	34 000	55 128	20 163	57,7
Netto	-63 466	-74 674	-49 300	-95 452	-20 778	27,8
Yhteensä						
Tuotot	1 493 529	1 458 454	1 458 452	1 473 812	15 358	1,1
Kulut	939 278	945 511	933 623	959 710	14 199	1,5
Poistot	463 108	457 214	445 649	450 594	-6 620	-1,4
Korvaus perus-/jäännöspääom	122 210	122 210	122 210	122 210	0	0,0
Netto	-31 067	-66 481	-43 030	-58 702	7 779	-11,7

3.7.1.4 Rakennusvalvonta ja ympäristöhuolto

Rakennusvalvontaviranomaisena toimii tekninen lautakunta. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä, valvoa kaavojen noudattamista sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa siten kuin siitä säädetään.

Henkilöstön määrä rakennusvalvonnassa Alajärvellä on kaksi, rakennustarkastaja ja toimistosihteerä. Näiden lisäksi rakennusvalvontaan varataan 5.000 €:n määräraha opiskelijan tai työttömän kesätyöntekijän palkkaamista varten.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on lupa- ja valvontaviranomaistehtävänsä lisäksi toimia paikallistason yleisen ympäristönsuojelun edun valvojana. Tässä tehtävässään se toimii erityislainsäädännön perusteella itsenäisessä ja riippumattomassa asemassa.

Ympäristösihteerin palvelu ostetaan Vimpelin kunnalta. Työaika ja mak-suosuus on asukasluvun suhteessa Alajärvellä 76,5 %.

Rakennusvalvonnan ja ympäristöhuollon toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Luvanhakijoiden ja yhteistyökumppaneiden toimintatapojen yhtenäistäminen	Tietoiskun järjestäminen suunnittelijoille ja luvanhakijoille	1 tilaisuus
2. Luvanhakuprosessin sujuvoittaminen rakennusvalvonnassa	Asioiden parantaminen kuntalaisia palvelemaan muotoon - Uusien hakemusasiakirjojen laadinta ja vanhojen päivittäminen - Nettisivujen kehittäminen	Luvankäsittelyajan kesto max. 3 viikkoa. Omaseuranta
3. Aloituskokousten pitäminen maa-ainestenottoluvan saaneille	Jokaisen luvan myöntämisen jälkeen sovitaan yrittäjän kanssa yhteinen aloituskokous.	Omaseuranta
Rakennusvalvonnan ja ympäristöhuollon taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1 Keskeneräisten ja luvattomien rakennusten kartoitus	Keskeneräisen rakennuskannan läpikäyminen ja lupien hakemiseen velvoittaminen määräaikaan mennessä Vanhentuneiden lupien selvitys	Kiinteistövero Lupamaksut
2. Nykyisen lainsäädännön mukaiset paikalliset määräykset	Ympäristönsuojelumääräysten päivittäminen	Mahdollistetaan toiminta paikallisin määräyksin ilman päätöksentekoa Ympäristönsuojelumääräykset päivitetty

Valtuuston tilaus	TP 2020(€)	TA 2021 (€)	Ennuste TP 2021 (€)	TA 2022 (€)	TA 2022/TA 2021 (€)	TA 2021 / TA 2022 (%)
Rakennusvalvonta						
Tuotot	64 795	70 450	65 000	70 450	0	0,0
Kulut	166 552	179 621	159 200	188 881	9 260	5,2
Netto	-101 757	-109 171	-94 200	-118 431	-7 488	8,5
Ympäristön huolto						
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0
Kulut	41 279	44 306	44 306	46 833	2 527	5,7
Netto	-41 279	-44 306	-44 306	-46 306	2 527	4,5
Tulottavat -hanke						
Tuotot		15 000	15 000	0	0	-100,0
Kulut		25 000	25 000	0	0	-100,0
Netto		-10 000	-10 000	0	0	-100,0
Menkijärven kunnostus-hanke						
Tuotot	66 361	599 892	599 892	0	0	-100,0
Menot	73 628	660 000	660 000	0	0	-100,0
Netto	-7 267	-60 108	-60 108	0	0	-100,0
Yhteensä						
Tuotot	131 156	685 342	685 342	70 450	-614 892	-89,7
Kulut	281 459	908 927	908 927	235 714	-673 213	-74,1
Netto	-150 303	-223 585	-223 585	-165 264	58 321	-26,1

3.7.2 Tukipalvelut

3.7.2.1 Tilapalvelut

Tilapalvelun tehtävänä on kaupungin omistamien kiinteistöjen hoito- ja kunnossapitotehtävät. Tilapalvelu vastaa myös kiinteistöjen peruskorjauksista ja osallistuu uudisrakentamisen valmisteluun ja rakennuttamiseen.

Toiminta käsittää kiinteistöhuollon / vahtimestaripalvelut. Huoltotöihin kuuluu

- rakennusten kunnossapitotehtävät, koneiden ja laitteiden korjaus- ja huoltotyöt.

-Kiinteistöjen lämmitys-, sähkö-, vesi- ja jätevesikulut. Ostopalveluna sähkö- ja automaatiotyöt, lvi-työt, nuohoustyöt (hormit, ilmanvaihtokanavat), hissihuollot, nosto-ovihuollot, paloilmoitus- ja sammutusjärjestelmien tarkastukset ja huollot yms.

-Kiinteistöjen alueiden kunnossapitotehtävät, lumien auraukset, hiekotukset, jätehuolto, nurmialueiden ja istutusten hoito, kenttien, pihakalusteiden ja leikkivälineiden hoito ja korjaukset.

Tilapalvelu on tukipalvelu, joka myi palvelut muille hallintokunnille. Palvelun hinnoittelu perusteena ovat pitkälti aiempien vuosien toteutuneet kustannukset, joihin tehdään tarvittaessa indeksitarkistuksia ja huomioidaan lämpö- ja sähköenergioiden yms. päivän hinnat. Lisäksi vuosittain varataan kunnostusrahoja tarpeen mukaan kunnostus ja peruskorjaustöihin. Kunnossapitoa ja peruskorjausta toteutetaan suunnitelmallisesti kiinteistökohtaisesti laadittujen PTS-suunnitelmien mukaan.

Kiinteistöhuoltoon on otettu käyttöön 2018 sähköinen huoltokirjaohjelmisto, joka sisältää toimintoina kiinteistökohtaiset huoltokirjat ja kiinteistöjen käyttäjien palvelupyynnöt. Palvelupyynnöissä eritellään kiinteistöhuoltopalveluun liittyvät ja ns. vahtimestaripalveluun liittyvät pyynnöt.

Kiinteistöhuoltoon on myös otettu käyttöön 2019 Fiksuvesi-etäseuranpalvelu. Palvelu analysoi vedenkulutuksen muutoksia ja tekee kulutuspoikkeamisista hälytykset välittömästi. Seuran piirissä on tällä hetkellä 12 suurinta kiinteistöä.

Tilapalveluiden toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Energiakulutuksen vähentäminen	Kiinteistöautomaation uusimista ja säätöjen tarkistaminen Tyhjillään olevien rakennusten lämpötilojen laskeminen tai lämmityksen kokonaan lopettaminen	Kulutusvertailu edellisiin vuosiin Säästöt lämmitettävää rakennus-m ³ kohden.
2. Kiinteistöjen hyvä käyttöaste	Kaupungille tarpeettomista rakennuksista/ tiloista luopuminen (2 kpl)	Kulujen säästö Mahdolliset myyntitulot
Tilapalveluiden taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Kulujen nousun hillitseminen	Hankintojen ja toiminnan kehittäminen	Kustannusvaikutus

3.7.2.2 Puhdistuspalvelut

Puhdistuspalvelu vastaa kaupungin omistamien kiinteistöjen puhtaanapidosta tilaajan hyväksymän tarjouksen mukaisesti. Puhdistuspalvelun kustannuksista suurin osa muodostuu henkilöstökuluista. Kustannuksiin on varattu kiinteistöjen puhtaanapidossa tarvittavat siivous-, puhdistus-, suoja- ja hoitoaineet sekä siivousvälineet ja pehmopaperit (Wc- ja käsipyyhepaperit). Hankinnoissa teemme yhteistyötä EPSHP:n hankintarenkaan kanssa.

Puhdistuspalvelun hallinto on jaettu eri hallintokunnille puhdistuspalveluissa työskentelevien henkilömäärän mukaan.

Puhdistuspalveluista vastaa palvelupäällikkö (0,5) sekä yksi (1) puhdistuspalveluesimies ja yksi (1) puhdistuspalveluohjaaja, jonka työstä 0,5 on esimiestyötä ja 0,5 laitoshuoltajan työtä.

Puhdistuspalveluesimiehen vastuualueena on Lehtimäen kohteita lukuun ottamatta kaikki kohteet. Puhdistuspalveluohjaaja vastaa Lehtimäen kohteista. Laitoshuoltajien kokonaismäärä säilyy vuoden 2021 tasolla.

Puhdistuspalveluiden toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Siistit, sisäilmaltaan mahdollisimman puhtaat ja viihtyisät tilat	Kohteeseen sopiva, tarkoituksen mukainen ja oikea-aikainen siivous	Asiakastyytyvyyden mittaaminen
Puhdistuspalveluiden taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Kustannustehokas siivous	Oikea-aikainen siivous, tyhjäkäynnin välttäminen mm. työlistasuunnittelun avulla	Välitilinpäätös, toteuman seuranta

3.7.2.3 Ravitsemispalvelut

Ravitsemispalveluyksiköt tuottavat ateriapalveluita perusturvalle ja sivistystoimelle. Asiakkaina ovat päiväkodit, koulut, terveyskeskukset, asumispalveluyksiköt, ateriapalvelun piiriin kuuluvat sekä henkilökunta.

Lounaita valmistetaan ravitsemispalvelujen yksiköissä n. 2000 kpl/pv. Lisäksi valmistetaan kokopäivähoitolaitoksille aamupalat, välipalat, päivälliset, iltapalat sekä tarvittaessa kokoustarjoilut. Hankintojen osalta kuulumme EPSHP:n sairaanhoitopiirin hankintarenkaaseen.

Valtion ravitsemistoimikunnan laatimat suositukset ovat pohjana ruokalistasuunnittelulle. Lisäksi kaupungin ravitsemispalveluissa huomioidaan Sydänliiton ohjeistukset aterioiden valmistuksessa.

Sydänliiton suositukset pohjautuvat vahvaan tutkimusnäyttöön. Suositusten taustalla ovat uusimmat pohjoismaiset ravitsemissuositukset, suomalaiset ravitsemissuositukset ja sydänpotilaiden kohdalla eurooppalaiset ja yhdysvaltalaiset suositukset sekä Käypä-hoito-suositukset.

Ravitsemispalveluiden hallinnon kustannukset jakautuvat toimipaikkojen suoritteiden suhteessa.

Ravitsemispalvelujen kustannuksista 90 % on varattu henkilöstö- ja elintarvikekuluihin. Muuta menot koostuvat koneiden ja laitteiden kunnossapito- ja hankintakuluista, puhdistusaineista ja -tarvikkeista, jätekuljetuksista, tilitoimisto- ja henkilöstöpalveluista, kiinteistökuluista sekä kuljetus- ym. kustannuksista.

Ravitsemispalveluissa työskentelee palvelupäällikkö (0,5) ja kolme (3) ravitsemispalveluesimiestä, joiden vastualueisiin kuuluu Lehtimäen keskuskeittiö, terveyskeskuksen keittiö sekä koulukeskuksen keittiö, Paavolan keittiö, sivukylien koulujen keittiöt ja päiväkotien keittiöt.

Ravitsemispalvelujen henkilökunnan kokonaismäärä on pysynyt samalla tasolla kuin vuonna 2021.

Ravitsemispalveluiden toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Ravitsemispalveluissa tavoitteena on 100 % kotimaisuusaste ruoanvalmistuksessa käytettävien elintarvikkeiden, kuten lihan ja lihavalmistusten, maito- ja maitotaloustuotteiden sekä leipomotuotteiden osalta. Muista elintarvikkeista aina vaihtoehtona kotimainen tuote.	Hankinnoissa käytetään hankintarenkaan kotimaisia sopimustuotteita. Valitaan tuotteista aina kotimainen vaihtoehto mahdollisuuksien mukaan.	Tilaushistoria
2. Lähirooka ravitsemispalveluissa	Ravitsemispalveluissa järjestetään lähiruokapäiviä ja lisäksi tarjoamme lähiruoasta valmistettuja komponentteja osana päivittäistä ateriaa.	Toteutuneet lähiruokapäivät
3. Maittava ja terveellinen ateria jokaiselle ruokailijalle	Laadukkaat raaka-aineet, kohde-ryhmälle sopivat ateriavaihtoehdot	Asiakastyytyvyyden mittaaminen

Ravitsemuspalveluiden taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1.Hävikin/lautashävikin vähentäminen	Koulukeskuksen keittiöllä otetaan käyttöön ns. biovaaka, joka mittaa päivittäisen ruokailijakohtaisen lautashävikin. Kiinnitetään huomiota jokaisessa kohteessa jo tilausvaiheessa siihen, että tilattavan ruoan määrä on mahdollisimman oikea. Valmistushävikin minimoiminen.	Ohjelmistosta saadaan raportti, josta voimme seurata hävikin määrää päivittäin, kuukausittain jne. Hävikin punnitseminen ja kirjaaminen

4 INVESTOINTISUUNNITELMA

Alajärven kaupunki on viime vuosina voimakkaasti panostanut investoinneissa peruspalveluiden ja vapaa-aikapalveluiden sektoreille. Vuoden 2021 kesäkuussa valmistui Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitokselle uusi paloasema ja kokonaiskustannukset olivat n. 4,9 M€. Uudisrakennus sisältää varsinaisen paloaseman 1 989 m² sekä erillisen kylmävaraston 295 m² (yht. 2 294 m²). Päärakennuksessa on muun muassa toimistotiloja aulatiloineen 400 m², sosiaalitiloja 400 m², kalusto, huolto ja pesuhallitiloja yms. 960 m². Kiinteistön vuokraamisesta on laadittu esivuokrasopimus Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen kanssa.

Investointien omahankintamenot vuodelle 2022 ovat 3,2 M€, ja laskua vuoden 2021 talousarvion mukaisiin investointeihin 1,5 M€.

Viime vuosien vilkas rakentaminen ei jatku yhtä kiivaana edellisvuosiin verrattuna, mutta kaupungin kiinteistö ja verkosto-omaisuus tarvitsee vuosittain noin 2 M€ korvausinvestointeja. Koska suunnitelmavuosille investointien yksityiskohtaista kohdentamista ei ole käytettävissä, investointisuunnitelma vuodelle on tältä osin suuntaa antava.

Kiinteistöjen peruskorjausmenoihin varaudutaan n. 503 t€:lla. Kohteet ovat pääosin vuosihuoltoa. Suurin yksittäinen kohde on Paavolan koulun kiinteistön kuntotutkimus, korjaussuunnitelma ja kustannusarvio. Varaus korjauksen toteuttamiselle v. 2022–2024 on yhteensä 2,5 M€.

Yleisten alueiden nettomenot ovat yhteensä 1,5 M€. Kaavateihin varataan 716 t€, ulko- ja urheilualueisiin 662 t€ ja puistoihin ja uimarantoihin 100 t€.

Vesihuoltolaitoksen (vesi ja viemärlaitos) nettomenot ovat 195 t€ sisältäen perusinfran kunnossapitoa.

Vuoden 2021 investoinnit osittain alitoteutuvat, koska muun muassa varautuminen useammalle vuodelle ajoittuvien investointien rahoituksen vuosirytmitykseen on hieman hankalaa. Investointien toteutuminen oli marraskuun lopulla 73 %.

Poistot kasvavat (313.270 €) vuodesta 2021 ollen kokonaisuudessaan 3,806 M€. Vuosien 2016–2021 investointien omahankintamenojen keskiarvo on noin 6,2 miljoonaa euroa ja poistojen määrä on n. 3,4 miljoonaa euroa/vuosi.

Suunnitelmavuosien investointien nettomenot vuodelle 2023 ovat 3,2 M€ ja vuodelle 2024 3,5 M€. Investointisuunnitelma kohteittain on seuraavilla sivuilla.

TAULUKKO 52: INVESTOINTISUUNNITELMA 2022–2024

INVESTOINNIT	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
KAUPUNGINHALLITUS				
Muut pitkävaikutteiset menot				
Haapavainiontien silta				
Siltarumpujen uusinta ja kaiteiden rakentaminen			40 000	
Kaartusentie Peruskorjauksen suunnittelumääräraha	50 000			
Valtionapuehto	-50 000			
Koskeniskan- ja Viitasaarentien peruskorjaus		15 000		
Liikennekiinteistö. Ent matkahuolto				
Muutos nuorisotiloiksi		130 000		
Lohijoen silta				
Peruskorjaus/uusinta Väärämäentiellä (suunnitelmat valmiina) Valtionapu ei mahdollista	40 000			
Mertapurontien silta				
Siltarumpujen uusinta ja kaiteiden rakentaminen			130 000	
Valtionapuehto 50%			-65 000	
Myllypuron silta				
Siltarumpujen uusinta ja kaiteiden rakentaminen				150 000
Valtionapuehto 50%				-75 000
Pirkkalanlahden kunnostukseen, jälkikunnostukseen sekä toimenpiteisiin järven kunnan parantamiseksi.				
	275 000	500 000		
Valtionapuehto 20 %	-55 000	-100 000		
Pitkäsen yksityistien peruskorjaus Suunnittelumääräraha v. 2020. Toteutus v. 2021	150 000	20 000		
Hankkeeseen saadaan valtionavustusta 50%		-10 000		
Siiriläntien silta				
Siltarumpujen uusinta ja kaiteiden rakentaminen		100 000		
Valtionapuehto 50%		-50 000		
Kiinteä omaisuus / maa- ja vesialueet				
Maa-alueiden osto / haltuunottokorvaukset / lunastukset	100 000	100 000	100 000	100 000
Kaupunginhallitus menot yht:	615 000	865 000	270 000	250 000
Kaupunginhallitus tulot yht:	-105 000	-160 000	-65 000	-75 000
KAUPUNGINHALLITUS NETTO:	510 000	705 000	205 000	175 000
PERURSTURVA				
Aineettomat hyödykkeet / Irtain omaisuus				
Postilastietojärjestelmä LifeCaren versiopäivitys	26 000	26 000		
Ikäihmisten RAlsoft-ohjelmisto (jatkuu vuosille 2022 ja 2023)	20 000	20 000	15 000	
Ohjelmistotyökalu toimintalähtöiseen työvuorosuunnitteluun (kotipalvelu)	40 000	17 000		
Hammashoidon hoitotuoli (Alajärvi)	30 000			
Perusturva menot yht:	116 000	63 000	15 000	0
Perusturva tulot yht:	0	0	0	0
PERURSTURVA NETTO:	116 000	63 000	15 000	0
SIVISTYSTOIMI				
Aineettomat hyödykkeet / Irtain omaisuus ja Muut pitkävaikutteiset menot				
Alajärven lukio tietokoneet alkavalle vuosiluokalle: Oppilaiden omavastuuosuus	40 000			
Alajärven lukion Esport -linjan kalusto				
Alajärven yläkoulu/oppimisympäristön kehittäminen	12 000	12 000		
Paavolan koulu/digivälineet lähi- ja etäopetukseen	50 000			
Alajärven kirjasto/kirjastoauton hankinta yhd. Lapuan kanssa			90 000	90 000
Alajärven kirjasto/tietokoneet	13 000			
Sivistystoimi menot yht:	115 000	12 000	90 000	90 000
Sivistystoimi tulot yht:	0	0	0	0
SIVISTYSTOIMI NETTO:	115 000	12 000	90 000	90 000
TEKNINEN TOIMI				
Aineettomat hyödykkeet / Irtain omaisuus				
Huoltoauton hankinta yleisiin alueisiin (puistot)	20 000			
Auton hankinta vesilaitokselle		15 000		
Auton hankinta sisäliikuntapaikkojen hoitoon		15 000		
Kenttäkeitin	20 000			
Puhtaanveden varavesisäiliö 10 m3			35 000	
Jätevesilaitoksen auton uusinta	25 000			
Traktorimönkijä (hytillinen, Lehtimäen vesi- ja kiinteistölaitos)	15 000			
Traktorihiekoitin		15 000		
Lehti-imuri, ajettava. Yhteinen kiinteistöjen ja yleisten alueiden kanssa		25 000		
Reunatorastuslaite		17 000		
Tielana, Lehtimäki		20 000		
Tielana jyrsin/karheen levittimellä	50 000			
Tekninen toimi menot yht:	130 000	107 000	35 000	0
Tekninen toimi tulot yht:	0	0	0	0
TEKNINEN TOIMI NETTO:	130 000	107 000	35 000	0

Uudisrakentaminen

Paloasema				
Paloaseman kokoarvio noin 2200 m ² ja kylmävarasto 300 m ² .	1 805 000			
Kustannusarvio 4,9 M€, sisältää ensikertaisen kalustamisen 200.000 eur. Toteutuneet kustannukset v. 2019 menot 595.763 ja tulot 26.750 euroa. Kustannusten toteutumisarvio v. 2020 2,3 M€ ja tuloarvio 103.400 eur.	200 000			
Valtionapuehto 220.000 eur (Palosuojelurahasto myöntänyt)	-89 850			

Uudisrakentaminen menot yht

Uudisrakentaminen tulot yht

Uudisrakentaminen netto

Uudisrakentaminen menot yht	2 005 000	0	0	0
Uudisrakentaminen tulot yht	-89 850	0	0	0
Uudisrakentaminen netto	1 915 150	0	0	0
	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024

Peruskorjaus

Ankkurikentän huoltorakennus				
Rakennuksen maalaus ja piha-alueen kunnostus (siirto vuodelta 2018)				
Piha-alueen asfaltointi	10 000			
Kentän juoksuradan kunnostus	95 000			
Hoiskon koulu				
PTS julkisivujen kunnostus Julkisivujen kunnostus/maalaus 400 m ² (vanha osa)	25 000			
Aita järven puolelle				
Kaupungintalo				
Alvar Aallon tie 1: Koneellinen ilmanvaihto+jäähdytys+suunnittelu 2022		12 000	250 000	
Keskusvarasto				
Ulkorakennuksen muutostyöt kuorma-autotalleiksi.	15 000			
Hiekoitus hallin muutostyöt		11 000		
Kirjasto				
Koulukeskus				
Kiinteistöautomaation uusimista, keittiö, ruokasali, auditorio	30 000		30 000	
Lukitusjärjestelmän osittainen muuttaminen llock järjestemäksi	15 000		10 000	
Erytiskoulun leikkivälit				
Erytiskoulun välituntialue	25 000			
Pihakentät 2 kpl ja tekonurmialue kalusteet ja istutukset ?		60 000		
Yhdistelmäuuni	14 000		14 000	
Uusi ruoan jakelulinjasto, neljä jakolinjaa. Ei toteutunut 2021	35 000	52 000		
Kultakämmen				
Rapattujen ulkoseinien ja puuosien maalaus				
Asuinhuoneiden wc- /pesutilojen kunnostus vuosien 2020-2022 aikana yht. 37 kpl.	115 000			
Asuinhuoneiden pesutilojen peruskunnostuksen loppuun saattaminen		55 000		
Ulko-ovien uusiminen			15 000	
Sisäpihan ja huoneistosiipien piha-alueiden kunnostus (laatoitukset, istutukset ja		25 000		
Kunnanvirasto Lehtimäki				
Asuntolan kahden asunnon keittiöiden peruskunnostus sekä osittainen käyttövesiputkien uusiminen saunatiloissa	25 000			
Mikontie 1				
Huopakaton pinnoituksen uusiminen 240 m ² B113(PTS 2023)	44 000			
Monitoimihalli varastotilan muuttaminen neuvottelutilaksi (hissi ja poistumistiet)		35 000		
Mäntymäen päiväkot				
Laskettelukummun ja osa pelikentän alueesta pinnoitus tekonurmella		12 000		
Nelimarkka-museo				
Huopakatto-osan uusiminen 220 m ²	11 000			
Käyttövesiputkiston ja patteriverkoston saneeraus (pts)			30 000	
Ulkoseinien lisäeristys ja pinnoitus ja sadevesijärjestelmän uusiminen				150 000
Nelimarkka-residenssi				
Restauraointi- ja korjaussuunnitelmien ja selvitysten tekeminen. Aiempaa laajemman vauriokartoituksen ja kustannusarvion tekeminen. Varaus korjauksen ja restauroinnin toteuttamiselle v. 2024	42 000		20 000	200 000
Paalijärven koulu				
Keittopata 40 l		12 000		
Paavolan koulu				
Kiinteistön kuntotutkimus, korjaussuunnitelma ja kustannusarvio. Varaus korjauksen toteuttamiselle v. 2022 ja 2023.	15 000	100 000	400 000	2 000 000
Päiväkot Myllyvainio				
Päiväkotialueen porttien ja aitojen uusiminen noin 220 m		24 000		
Rantakoti				
Pyörä- ja varastorakennuksen rakentaminen	10 000			
Sairaالاتie 3				
PTS :n mukaiset työt 2018-2021 yhteensä 304 000 €				
1. ja 3. kerroksen alkuperäisten ikkunoiden uusiminen	35 000			
2. ja 3. kerroksen lattiapintojen uusiminen	45 000			
3. kerroksen koneellisen ilmanvaihdon asentaminen	15 000			
Terveyskeskus				
Vastaanottotilojen ja vuodeosaston lattian ja seinien pinnoitteiden uusiminen, julkisivujen kunnostaminen, hallinnon sisäänkäynnin katokset, apuvälivaraston liukuovijärjestelmät, alueen opaskartat ja viitoitukset, vastaanotto ja fysioterapian kutsu/hälytysjärjestelmät, pääsisäänkäynnin oven uusiminen sähkökäyttöisiksi, piha-alueen maisemointi ja parkkialuejärjestelyt sekä vuodeosaston laajennuksen ja kuntoutustilojen jäähdytys.	150 000			
Arvio vuoden 2020 toteutumasta n. 200.000-250.000 eur. Hanke siirtyy vuodelle 2021				
Piha-alueen ja julkisivujen peruskorjaussuunnitelman mukaisten töiden loppuun saattaminen (kivetukset, istutukset, varasto ja iv laitteistojen maisemointi)		40 000		
Uimahalli uima-allasosaston peruskunnostus toimenpiteet (turvallisuus)		30 000		
Valkealampi				
Julkisivujen maalaus, salin sisäpuolen maalaus ja valaistuksen sekä lämmityspattereiden uusim.				
Katettu terassija uudet pukukopit	15 000			
Caravan alueen rakentaminen, portaat päärakennuksesta ranta-alueelle ja rannan kunnostus		35 000		
Vanha sairaala				
Alapohjan uusiminen ja tuuletaminen	75 000			
Päivystävän lääkärin taukotilat ja eteisaulan ikkunoiden uusiminen				

Wilhelmiina Vanhaikoti Wilhelmiinaan / keskuskeittiön johtavan yhdyntien uusiminen ja päällystäminen Piha-alueen päällystäminen Ilmanvaihtokoneen talteenoton uusiminen ja jäähdytyksen asennus.	25 000			
Peruskorjausmenot yht.	823 000	503 000	769 000	2 350 000
Peruskorjaustulot yht.	0	0	0	0
Peruskorjaus netto	823 000	503 000	769 000	2 350 000
INVESTOINNIT	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
KIINTEISTÖTOIMI MENOT YHT.	2 828 000	503 000	769 000	2 350 000
KIINTEISTÖTOIMI TULOT YHT.	-89 850	0	0	0
KIINTEISTÖTOIMI NETTO	2 738 150	503 000	769 000	2 350 000
YLEISET ALUEET	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Kaavatiet				
Asuntoalueiden katujen kunnostus ja pinnoittaminen (vuosittainen määräraha)	75 000	75 000	75 000	75 000
Kaavateiden urapaikkaukset		15 000	15 000	15 000
Katualueiden haltuunotot, vuosittainen määräraha		15 000	15 000	15 000
Eriyiskuja peruskorjaus (lehtimäki)			36 000	
Hurmeentien peruskorjaus ja valaistus			120 000	
Ikosentie + kv väylä peruskorjaus		38 000		
Kallistie peruskorjaus (lehtimäki)				80 000
Kanaharjun as.alueen katujen viimeistelytyöt		10 000		
Katuvalaistus muutokset led-lamppuihin (ohjauskesk. v. 2014, uusiminen 2015-->)	75 000	75 000	75 000	75 000
Katuvalaistus Apilakaaren alueelle (Uuttuloman-,Orvokin- ja Kielontie)	25 000			
Katuvalaistus Jaakkolantie, Latojentie, Rantakangas risteys (ely:n tie, Lupa!)				30 000
Katuvalaistus Kaartusentien olemasta olevasta valaistuksesta 3,5 km Ahontiehen saakka			87 000	
Katuvalaistus Kiertotie	15 000			
Katuvalaistus Levijontie Soinintien risteys (ely:n tie, Lupa!)		15 000		
Katuvalaistus Levijontie (väille valtatie 16 - Levijontie ja Hautamäen risteys)			37 000	
Katuvalaistus Levjärventien valaistus (ely:n lupa haettava)		20 000		
Katuvalaistus Nurmitie, Leinikintie, Kaunokintie		20 000		
Katuvalaistus Parkatin- ja Mäntypolku, Parkatin-, Pietarin-, Hauvankankaan-, Peräkankaantie ja Nummipuronpolku	27 000			
Katuvalaistus Pekkolantie 1.9 km		47 000		
Katuvalaistus Seppälän as.alue sekä Kangaskaari ja Laineentie		20 000		
Kartanontie peruskorjaus		45 000		
Kaupintien peruskorjaus (riippuvainen koulukeskusalueen kaavoituksesta)			100 000	
Kiertotien peruskorjaus ja päällystäminen	40 000			
Kinapönttien peruskorjaus ja päällystäminen	42 000		42 000	
Kiventien peruskorjaus ja päällystäminen Halpahallin liittymä 100 m	10 000			
Koskenvarren kevyenliikenteen väylän valaistus Seppälätie - Koskeniskantie 27 kpl (Ely:n hanke, kaupungin osuutena katuvälöt)			84 000	
Koulupolun alukosan + kv väylän peruskorjaus			70 000	
Palotien rakentaminen	15 000			
Puhdistamontien peruskorjaus ja päällystäminen (riippuvainen koskenvarren kv-väylästä)	25 000	25 000		
Suopuron ja Pynttärin alueen kaavateiden peruskorjaus ja päällystäminen	40 000	60 000	20 000	
Teollisuusalueen kaavateiden päällystäminen Verstastie, Hallitie, Tehdaspolku		20 000		
Väinöntien valaistus	10 000			
Yrittäjätie peruskorjaus				38 000
Liikennemerkkien ja opasteiden uusinta taajama-alueella	10 000	10 000	10 000	10 000
Turvallisuushankkeet, suojaiteiden ja saarekkeiden rakentaminen loppuun, pynttari	20 000	10 000		
Turvallisuushankkeet, hidasteiden ja varoitusvalojen rakent. Kuopiontie (Nordautomation)				
Turvallisuushankkeet, Paalijärven koulun liittymän levennys ja linja-autoparkin teko. Ely:n lupa haettava		10 000		
Turvallisuushankkeet, Myllykankaan koulun linja-autopysäkin turvallisuusratkaisut. Ely:n lupa haettava	20 000		20 000	
Turvallisuushankkeet, suojaiteiden ja saarekkeiden rakent. Metsästäjäntie / kureojentie vuonna 2022.		32 000	20 000	20 000
Urheilu- ja ulkoilalueet. Ennen hankkeiden toteutumista on selvítettävä EU- ynnä muiden vastaavien ulkopuolisen rahoituksen mahdollisuudet.				
Hoiskon koulun lähiliikuntapaikka avustus ehto 50%		135 000		
		-67 500		
Keskustan venesataman automaattipuomi ja valvontakamera (yleissuunnitelman teko)	10 000			
Kitron kioski (myyntipiste pesäpallostadionille)	20 000			
Liikuntareittien/polkujen kunnostus Kanaharju, Lakis ja Valkealampi ja valaisimien muutokset lediksi	10 000	10 000	10 000	
Moottoriturheilukeskus Suunnittelumäärärahan siirto 2019	10 000	30 000		
Mopoparkki Suunnittelu ja toteutus		10 000		
Pumptrack rata skeittiparkin yhteyteen		150 000		
Avustusehto 0% mutta haetaan avustusta				
Rannankylän urheilukentän kunnostus (pituus- ja korkeushyppypaikat)	80 000			
Urheilukeskusalueen kv-väylien rakentaminen ja alueen kunnostus	65 000			
Urheilukeskusalueen rakentaminen loppuun suun.mukaisesti		320 000		
Urheilun alueen ulkoiluvälinealue / fitnesspark paikat.		149 500		
Avustusehto 50%		-74 750		
Urheilukeskusalueen varasto	25 000		30 000	
Yläkoulun pesäpallokentän (yksi miestenkenttä) hiekkatekonurmi ja alueen aitaus			195 000	

Puistot ja uimarannat

Puistojen rakentaminen	20 000	20 000	20 000	20 000
Keskustan venesataman peruskorjaus ja uusinta			160 000	
Koirapuisto	15 000	10 000		
Liikennepuisto paloaseman leikkikentän vierelle			20 000	
Myllyvainion puiston saneeraus ja rakentaminen	30 000			30 000
Senioripuiston rakentaminen kultakämmen rantaan				30 000
Takalan alueen leikkikentän rakentaminen			28 000	
Tervahautapuiston pelialueen kunnostus		10 000		
Uimarannat				
Laitureiden uusiminen Hoisko, Iiruu ja Kaartunen	45 000			
Uimarantojen rakentaminen ja peruskorjaus	10 000			
Laitureiden uusiminen vuonna 2022 Menkijärvi, Ojajärvi, Valkealampi, Kangaslampi		50 000		
Uimarantojen rakentaminen ja peruskorjaus		10 000	10 000	10 000

YLEISET ALUEET MENOT YHT.

789 000 1 620 500 1 145 000 448 000

YLEISET ALUEET TULOT YHT.

0 -142 250 0 0

YLEISET ALUEET NETTO

789 000 1 478 250 1 145 000 448 000

VESIHUOLTOLAITOS

Vesilaitos

	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Vesijohtoliittymien rakentaminen, (Vuotuinen määräraha liittämisiin)	20 000	20 000	20 000	20 000
Arvioidut liittymätulot yhtä suuret kuin rakentamiskulut Huom! Kirjataan taseeseen				
Tukkuvesimittareiden (6-10 kpl) uusiminen etäluettavaksi ja kaivojen korjaus (nopeuttaa muutosten seuranta (mm vuodot))	10 000	10 000	10 000	10 000
Porasharjun vesilinjaston ilmakaivojen uusinta	15 000	15 000	15 000	
Porasharjun vesilaitos, uuden porakaivon rakentaminen, koepumppaukset	20 000			
Porasharjun vesilaitos, Uudenkylän paineenkorotus / mittauskaivon uusinta				
Porasharjun ja keskikylän vesilaitos, alavesisäiliöiden pudistukset		20 000		
Porasharjun vesilaitos, Iiruu jakokaivon saneeraus ja etäluennan asentaminen				
Paalijärvi-Teerinevan vesiosuuskunta / putkiston saneeraus. Katetaan osittain alueen perusmaksukorotuksella	100 000	100 000	100 000	100 000
Multavaarun vesilaitoksen alkaloinnin katoksen rakentaminen			30 000	
Lehtimäen vesilaitos, vesimittarikaivon saneeraus Suokonmäellä				
Lehtimäen vesilaitos, varavoimakoneen hankinta		30 000		
Lehtimäen vesilaitos, vesilinjaston yhdistäminen Latojoki - Siirilä 2000 m(kriisivesi)	20 000			

Vesilaitos menot yhteensä

185 000 195 000 175 000 130 000

Vesilaitos tulot yhteensä

0 0 0 0

Vesilaitos netto yhteensä

185 000 195 000 175 000 130 000

Viemärlaitos

Viemäreiden rakentaminen. Toimialuemääritys pakollinen.

Viemäri liittymät, uusien liittymien kytkeminen	20 000	20 000	20 000	20 000
Arvioidut liittymätulot yhtä suuret kuin rakentamiskulut Huom! Kirjataan taseeseen				
Kaartusen viemäri (liittyy Kullankujan kunnallistekniikkaan)				100 000
Arvioitu liittymätulo 50 teur Huom! Kirjataan taseeseen				
Lepistön viemäri Lehtimäki (20 kiint. - 2000 m) (Suunn. tarkennettava)				100 000
Peräkylän viemäri, Lehtimäki, (Suunn. tarkennettava)				60 000
Saukonkylä - Koskenvarsien viemäriverkon rakentaminen. Vuodelle 2022 määräraha suunnitteluun ja mahdolliseen hankerahoituksen selvitykseen.		20 000	600 000	
Arvioitu liittymätulo 120 teur Huom! Kirjataan taseeseen. Ympäristöselvitys kesken				
Viemäriverkoston suunnittelumääräraha	15 000	10 000	10 000	10 000
Viemäriverkoston saneeraukset				
Jätevesipumppaamon saneeraus (1 pumppaamo/vuosi) (Alajärvi ja Lehtimäki)	70 000	35 000	35 000	35 000
Jätevesiverkoston saneeraus, Alajärvi ja Lehtimäki (mm. vuotovedet)	10 000	10 000	10 000	
Jätevesiverkoston kuntotutkimukset (mm. vuotovedet)	20 000	10 000	10 000	10 000

Alajärven jätevesipuhdistamo

Väljän uusinta ja saneeraus (varmistuu lokakuun aikana)				
Lingon peruskorjaus ja oheislaitteet				
Kompostikentän päällystekorjaukset	10 000	10 000	10 000	10 000
Puhdistamoalueen käytön suunnittelu ja hyödyntäminen	10 000			
Jätevesipuhdistamon instrumenttien uusinta		20 000		
Putkikatoksen rakentaminen	15 000	15 000		
Puhdistamon tietokoneiden ja prosessiohjelmien uusinta	13 000	25 000		

Viemärlaitos menot yhteensä

183 000 175 000 695 000 345 000

Viemärlaitos tulot yhteensä

0 0 0 0

Viemärlaitos netto yhteensä

183 000 175 000 695 000 345 000

VESIHUOLTOLAITOS MENOT YHT

368 000 370 000 870 000 475 000

VESIHUOLTOLAITOS TULOT YHT

0 0 0 0

VESIHUOLTOLAITOS NETTO

368 000 370 000 870 000 475 000

	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024

INVESTOINNIT MENOT YHT.

4 961 000 3 540 500 3 194 000 3 613 000

INVESTOINNIT TULOT YHT.

-194 850 -302 250 -65 000 -75 000

INVESTOINNIT NETTO

4 766 150 3 238 250 3 129 000 3 538 000

5 RAHOITUSSUUNNITELMA

Tässä luvussa on esitetty Alajärven kaupungin rahoitussuunnitelma vuosille 2022–2024. Suunnitelmavuosien 2023–2024 vuosikatteet ovat luvun 6 taloussuunnitelman mukaisia.

Talousarvioon on kuntalain 65 §:n 3 momentin mukaan otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, sekä osoitettava, miten määrärahojen rahoitustarve katetaan.

Rahoitussuunnitelma jakautuu kahteen osaan:

1. **Toiminnan ja investointien rahavirta** pitää sisällään
 - a. *toiminnan rahavirran*, joka muodostuu tulossuunnitelmasta siirtyvästä vuosikatteesta ja satunnaisista eristä sekä tulo-rahoituksen korjauseristä sekä
 - b. *investointien rahavirran*, joka muodostuu investointineuvoista, investointeihin saaduista rahoitusosuuksista ja käyttöomaisuuden luovutustuloista.
2. **Rahoituksen rahavirtaan** budjetoidaan antolainojen, lainakanan ja oman pääoman muutokset.

Toiminnan ja investointien rahavirran ylijäämäinen summa osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulo-rahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen summa osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella.

Rahoitustoiminnan kassavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen.

5.1 Toiminnan ja investointien rahavirta

Kaupungille syntyy toiminnan ja investointien rahavirrassa rahoitusylijäämää vuonna 2022 noin 2,9 miljoonaa euroa.

5.1.1 Toiminnan rahavirta

Tulo-rahoituksen osatekijät eritellään yksityiskohtaisesti tuloslaskelmassa. Tästä syystä rahoituslaskelmaan otetaan vain varsinaisen toiminnan tulo-rahoitusjäämän osoittava vuosikate, satunnaiset erät sekä tulo-rahoituksen korjauserät.

TAULUKKO 53: RAHOITUSSUUNNITELMA 2022–2024

RAHOITUSSUUNNITELMA, 1000 €

	TP 2020	TA 2021 +muutos	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	5 649	2 603	6 671	6 676	1 951
Satannuaiset erät, netto					
Tulorahoituksen korjauserät	-3	0	0	0	0
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-5 620	-5 084	-3 541	-3 194	-3 613
Rahoitusosuudet investointeihin	275	195	302	65	75
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	21	0			
Toiminnan ja investointien rahavirta	322	-2 286	3 433	3 547	-1 587
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset					
Antolainasaamisten vähennykset	7	7	7	7	7
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 000	4 000	3 000	2 000	3 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 144	-4 294	-4 444	-3 813	-3 417
Lainakannan muutokset		-294	-1 444	-1 813	-417
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	954	70	80	80	80
Rahoituksen rahavirta	816	-218	-1 358	-1 726	-330
Rahavarojen muutos	1 138	-2 503	2 075	1821	-1917
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Investointien tulorahoitus, %	105,69	53,25	206,02	213,36	55,14
Pääomamenojen tulorahoitus, %	59,57	28,37	86,91	96,27	28,08
Asukasmäärä 31.12.	9 562	9 445	9 400	9 300	9 200

5.1.2 Investointien rahavirrat

Investoinnit ja niiden rahoitusosuudet on esitetty yksityiskohtaisesti investointisuunnitelmassa.

Vuodelle 2022 on budjetoitu investointeihin määrärahoja yhteensä 4,2 M€, mikä on 0,9 M€ vähemmän kuin vuonna 2021. Rahoitusosuuksia on arvioitu saatavan 407.150 euroa. Käyttöomaisuuden myyntejä on suunnitelmassa vuosille 2020–2022, mutta yksilöityjä tietoja kohteista ja toteutumisesta ei voida kirjata.

5.2 Rahoituksen rahavirta

5.2.1 Antolainauksen muutokset

Antolainauksen lisäykseen budjetoidaan arvio suunnitelmakaudella myönnettävistä antolainoista ja *antolainasaamisten vähennykseen* budjetoidaan antolainojen suunnitelmakauden lyhennykset.

5.2.2 Lainakannan muutokset

Lainakannan muutoksiin budjetoidaan pitkäaikaisten lainojen lisäys (uudet lainat) ja vähennys (lyhennykset) sekä lyhytaikaisten lainojen muutos (nettomääräisenä).

Alajärven kaupungin lainakanta on viime vuosien runsaiden investointien vuoksi kasvanut, mutta vakiintuu tulevana vuosina kohtuulliselle tasolle.

Lainakanta laskee vuoden 2022 aikana 27,9 M€:oon, ja edelleen vuoden 2023 aikana 26,1 M€:oon. Vuoden 2024 lopussa lainakannan arvioidaan olevan 25,7 M€.

Koko maan keskiarvo ”Laina asukasta kohti” oli vuoden 2020 kuntien tilinpäätöksessä 3.448 €/asukas ja vastaava luku Etelä-Pohjanmaalla oli 4.417 €/asukas. Alajärven kaupungin lainakannan arvioidaan olevan taloussuunnitelmakauden päättyessä 2.942 €/asukas.

TAULUKKO 54: PITKÄAIKAISEN LAINAKANNAN KEHITYS 2020–2024

LAINAKANNAN KEHITYS 2020-2024

	TP	TP arvio	TA	TA	TA
1000 eur	2020	2021	2022	2023	2024
Pitkäaikaisten lainojen lisäys/vähennys	-144	-295	-1 444	-1 813	-417
Lyhytaikaisten lainojen lisäys/vähennys	0	2 000	0	0	0
Kokonaislainamäärä	27 715	29 420	27 976	26 163	25 746
Laina/asukas,eur	2 898	3 115	2 976	2 813	2 798

5.2.3 Oman pääoman muutokset

Kunnassa oman pääoman muutoksiin siirretään kunnan muun taseyksikön peruspääoman lisäys, joka oikaisee edellä investointimenoihin merkityn kunnan pääomasijoituksen muuhun taseyksikköön.

5.2.4 Muut maksuvalmiuden muutokset

Tähän kohtaan budjetoidaan toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihto-omaisuuden muutos, saamisten muutos sekä korottomien velkojen muutos.

6 TALOUSSUUNNITELMA 2023–2024

6.1 Yleistä

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taaseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

6.2 Tasapainotus taloussuunnitelmassa

Kuntalain mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Alijäämän kattamisvelvollisuus on kytketty tilinpäätöksen osoittamaan kertyneeseen alijäämään, ja se on katettava viimeistään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Alijäämän kattamista ei voida enää siirtää vuodesta toiseen taloussuunnitelmissa, kuten ennen kuntalakia on ollut mahdollista.

Taloussuunnitelmassa on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona on katettava. Erillistä pidemmän ajan toimenpideohjelmaa ei siis enää vaadita. Taloussuunnitelma on laadittava vähintään neljäksi vuodeksi, alijäämän kattamiskaudeksi, sen tilinpäätöksen jälkeen kun alijäämää on kertynyt. Yksilöityjen toimenpiteiden hyväksymättä jättäminen on lainvastaisena kumottavissa.

Vuoden 2021 talousarvio on budjetoitu 1.530.937 euroa ylijäämäiseksi. Tämänhetkisen arvion mukaan syksyn aikana joudutaan myöntämään 1,9 M€ lisämäärärahoja sivistystoimen ja perusturvaan. Toisaalta varsin-

kin verotulojen ja hienoisen valtionosuuden kasvun perusteella sekä koronaepidemia-kustannusten korvaukset tasapainottavat tilannetta. Kulu-
vuoden tilinpäätösennuste marraskuun 2021 arvion mukaan tilin-
päätös arvioidaan n. 182 t€ alijäämäiseksi.

Alajärven kaupungin taloussuunnitelman katsotaan olevan kuntalain mukaisesti tasapainossa ja ylijäämäinen.

6.3 Alajärven kaupungin taloussuunnitelma 2023–2024

Sote-uudistus vaikuttaa merkittävästi kuntien toimintaan ja talouteen. Se vaikuttaa muun muassa kuntien tehtäviin ja niitä koskevaan rahoitukseen, verotusoikeuteen ja valtionosuusjärjestelmään, omaisuuteen, velkoihin ja sopimuksiin sekä henkilöstöön.

Kuntasektorin työntekijämäärä vähentyy merkittävästi. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen henkilöstö siirtyy kokonaisuudessaan hyvinvointialueiden palvelukseen. Yli 173 000 ihmisen työnantaja vaihtuu. Alajärven kaupungilta siirtyy n. 550 työntekijää hyvinvointialueelle.

Uudistuksen seurauksena kuntien toiminnan kustannukset vähenevät ja käyttötalousmenoista siirtyy pois noin puolet. Pitkällä aikavälillä oleellisin kuntavaikutus on, että väestön ikääntymiseen ja sairastavuuteen liittyvät kustannukset ja niistä seuraavat kuntatalouteen kohdistuvat riskit siirtyvät pois yksittäisten kuntien vastuulta.

Alajärven kaupungin lautakuntakohtaiset kehykset toimielimille talousarvion laadinnassa vuodelle 2022 on ollut lähtökohtaisesti vuoden 2020 tilinpäätös vähennettynä koronakustannuksista. Raamissa on kuitenkin huomioitu kustannuspaikkatasolla toiminnallisen muutoksen vaatima määrärahatarve joko lisäävästi tai vähentävästi (käyttötalous-tulot ja -menot).

Kaupungin taloussuunnitelman vuosien 2023–2024 lähtökohtana on vuoden 2022 talousarvio. Sekä kaupungin tuloihin että menoihin on arvioitu vuodelle 2023 kuluttajahintaindeksin 1,5 %, palkankorotuksiin 2,5 % ja peruspalveluiden hintaindeksin 2,1 %:n mukainen kasvu. Vastaavat kasvuprosentit vuodelle 2024 ovat 1,6, 2,5 ja 2,2 %. Verotulot on arvioitu lähtökohtaisesti Kuntaliiton veroennustekehikon mukaisesti sekä valtionosuudet kuntaliiton ja valtiovarainministeriön ennustekehikon mukaan. Rahoitustuotot ja -kulut on arvioitu edellisten vuosien keskiarvojen mukaan, pl. korkokulut, joissa on huomioitu kaupungin lisääntyvä lainamäärä. Poistot on laskettu investointisuunnitelma huomioiden.

Verotulojen perustana ovat Kuntaliiton veroennustekehikon tuottamat laskelmat, joiden perustana toimivat Verohallinnon julkaisemat tilastot. Ennustekehikon perusteella verotulojen kehitys ennustaa vuosille 2022–2024 kohtuullisen hyvää kasvua.

Valtionosuuksien ennustaminen suunnitelmavuosille perustuu Kuntaliiton ja Valtionvarainministeriön tämänhetkisille ”painelaskelmille”. Hyvinvointialueen ja kuntien valtionosuusjärjestelmä koee jatkuvia muutospaineita ja tuottaa epävarmuutta tulevien vuosien valtionosuuksien arvioimiseen.

Rahoitustuotot ja -kulut arvioidaan kolmen vuoden keskiarvokehityksen mukaisesti, mutta korkokulujen on arvioitu hieman nousevan vuosittain. Poistot on arvioitu tarkistettuna investointisuunnitelman mukaisilla uudishankinnoilla.

Edellä mainitut toimenpiteet huomioon ottaen kaupungin taloussuunnitelmassa toimintakate vaihtelee merkittävästi vuosittain edelliseen vuoteen verrattuna. Toimintakate v. 2022 laskee n. 2,5 M€ (-3,74 % edellisestä vuodesta), v. 2023 laskee edelleen 36,3 M€ (-57,51 %) ja kasvaa uudelleen v. 2024 3,8 M€ (14,12 %).

Alajärven kaupungin talous on vakaalla pohjalla mutta edellyttää erittäin tarkkaa taloudenpitoa ja huolellisuutta. Varsinkin toimintakatteen suhdetta tuloihin on jatkuvasti tarkkailtava, koska verotulojen ja valtionosuuksien katettavaksi jää toimintamenoista yhä suurempi osuus.

Edellä esitettyjen arvioiden perusteella Alajärven kaupungin taseen yli-/alijäämät kehittyisivät seuraavasti:

TAULUKKO 55: TULOSSUUNNITELMA/TALOUSSUUNNITELMA

	Tilinpäätös tai Talousarvio	Kumulatiivinen yli-/alijäämä
1 000 €		
Kertynyt yli-/alijäämä	5 020	5 020
2017 yli-/alijäämä TP	3 624	8 644
2018 yli-/alijäämä, TP	-913	7 731
2019 yli-/alijäämä, TP	-1 963	5 768
2020 yli-/alijäämä TP	2 065	7 833
2021 yli-/alijäämä TA arvio	-357	7 476
2022 yli-/alijäämä TA	2 865	10 341
2023 yli-/alijäämä TA	2 819	13 160
2024 yli-/alijäämä TA	-1 591	11 569

TAULUKKO 56: TALOUSSUUNNITELMA 2022–2024

TALOUSSUUNNITELMA 2022 - 2024, 1000 €

	TP 2020	TA 2021+ muutokset	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	43 439	42 874	42 874	42 650	7 837	7 962
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-45 159	-45 564	-45 564	-45 246	-24 934	-25 558
Palvelujen ostot	-48 993	-50 609	-51 609	-49 624	-4 635	-4 737
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 758	-5 661	-5 661	-5 584	-4 158	-4 225
Avustukset	-4 741	-4 241	-4 241	-3 895	-780	-3 895
Muut toimintakulut	-1 427	-1 306	-1 306	-1 356	-120	-122
Toimintakate	-62 640	-64 508	-65 508	-63 054	-26 791	-30 574
Verotulot	29 583	29 772	31 247	30 806	18 172	17 270
Valtionosuudet	38 640	37 440	37 674	39 011	15 344	15 344
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	6	12	12	13	10	12
Muut rahoitustuotot	254	145	145	105	168	139
Korkokulut	-192	-250	-250	-200	-220	-231
Muut rahoituskulut	-2	-10	-10	-10	-7	-9
Vuosikate	5 649	2 602	3 311	6 671	6 676	1 951
Poistot ja arvonalentumiset	-3 584	-3 493	-3 493	-3 806	-3 857	-3 541
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	2 065	-891	-182	2 865	2 819	-1 591
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 065	-891	-182	2 865	2 819	-1 591

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	40,95	39,93	39,56	40,35	22,63	20,66
Vuosikate / Poistot, %	157,63	74,50	94,79	175,29	173,08	55,09
Vuosikate, euroa / asukas	591	275	351	710	718	212
Asukasmäärä 31.12.	9 562	9 445	9 445	9 400	9 300	9 200

7 HENKILÖSTÖSUUNNITELMAT

7.1 Keskushallinto

Hallinto ja talous	Tulosyksikkö Virka-/toiminimike	TA 2020	TA 2021	TA 2022	Muutokset +/- kpl
YLEISHALLINTO					
	Kaupunginjohtaja	1	1	1	0
HALLINTO JA TALOUS					
	Hallintojohtaja	1	1	1	0
	Arkistosihteeri	1	1	1	0
	Asuntosihiteeri	1	1	1	0
	Palvelusihteeri	0,4	0	0	0
	Toimistosihteeri	2	2	2	0
	Talusojohtaja	1	1	1	0
	Sisäinen tarkastaja/hallintosihteeri	1	1	1	0
	Taloussuunnittelija	1	1	1	0
	Henkilöstöjohtaja	1	1	1	0
	Henkilöstösihteeri	1	1	1	0
	Yleinen edunvalvoja	1	1	1	0
	Edunvalvontasihteeri	1	1	1	0
	Työllisyyskoordinaattori	1	0	0	0
	Viestintäkoordinaattori	0,8	0	0	0
TPD-toiminta					
	Työsuojeluvaltuutettu	0,8	0,8	0,8	0
	Työsuojelupäällikkö	0,8	0,8	0,8	-0,8
	Hallinto ja talous yhteensä:	16,8	14,6	14,6	-0,8

x) 1.4.1922 lukien

7.2 Perusturvalautakunta

Perusturvan henkilöstöluettelo TA2022

Tulosyksikkö	TA2019	TA2020	TA2021	Henkilöstö suunnitel ma htv	Henkilöstö määrä	Muutos +/- kpl
Virka-toiminimike	TA2019	TA2020	TA2021	TA2022	1.9.2021	TA2022
HALLINTO						
21012 Peruspalvelutoimisto						
Peruspalvelujohtaja	1,0	1,0	1,0	0,8	1,0	-0,3
Talouspäällikkö	1,0	1,0	1,0	0,6	1,0	-0,4
Toimistosihteeri	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	1,0
Tietojärjestelmä vastaava	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Tietosuojavastaava	0,1	0,1				
Yhteensä	4,1	4,1	4,0	4,4	5,0	
TUKIPALVELUT						
21021 Keskusvarasto						
Keskusvarastonhoitaja	1,0	2,0	1,0	1,0	1,0	
21022 Välinehuolto						
Välinehuoltaja	3,0	2,0	2,0	2,5	2,0	0,5
Yhteensä	4,0	4,0	3,0	3,5	3,0	
HALLINTO JA TUKIPALVELUT YHT	8,1	8,1	7,0	7,85	8,0	0,9

Henkilöstöluettelo TA2022

Tulosyksikkö				Henkilöstö- suunnitelma a htv	Henkilömäärä	Muutos +/- kpl
Virka-toiminimike	TA2019	TA2020	TA2021	TA2022	1.9.2021	TA2022
TERVEYSPALVELUT						
21900 Terveyspalvelujen hallinto						
Terveyspalvelujohtaja	0,25	0,25	0,25	0,25		
Hoitotyön johtaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	
Hygieniahoitaja	0,10	0,10	0,00	0,40	1,00	0,4
Toimistosihteer	2,00	2,00	1,00	1,00	1,00	
Vastaava hammaslääkäri	0,50	0,25	0,25	0,10		-0,2
Yhteensä	3,85	3,60	2,50	2,75	3,00	
VASTAANOTTOPALVELUT						
22400 Terveysasemat/Lääkäripalvelut						
Terveyspalvelujohtaja	0,75	0,75	0,75	0,75	1,00	
Terveyskeskuslääkäri	4,70	4,70	4,70	4,00	2,00	-0,7
Apulaisylilääkäri	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	
Yhteensä	6,45	6,45	6,45	5,75	4,00	
Palveluohjaaja	1,00	1,00	1,00	1,00	0,00	
Sairaanhoitaja	9,00	10,00	3,00	3,00	3,00	
Lähihoitaja	1,00	1,00	2,00	2,00	2,00	
Terveyskeskusavustaja	1,00			2,00	2,00	2,0
Toimistosihteer	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	
Yhteensä	15,00	15,00	9,00	11,00	10,00	
Yhteensä	21,45	21,45	15,45	16,75	14,00	
22405 Terveysasemat/Hoitajapalvelut						
Palveluohjaaja			1,00	0,0	0,00	-1,0
Terveydenhoitaja	4,50	4,00	3,00	2,0	2,00	-1,0
Sairaanhoitaja	6,00	7,00	7,00	7,0	7,00	
Debressiohoitaja	1,00	1,00	1,00	1,0	1,00	
Muistihoitaja				1,0	1,00	1,0
Yhteensä	11,50	12,00	12,00	11,0	11,00	
22016 Kiirevastaanotto						
Terveyskeskuslääkäri	2,00	2,00		0,00	0,00	
Sairaanhoitaja	3,00	4,00	8,00	8,00	8,00	
Toimistosihteer	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	
Varahenkilöstö						
Sairaanhoitaja			1,00	1,00	0,00	
Yhteensä	6,00	7,00	10,00	10,00	9,00	
VASTAANOTTOPALVELUT YHTEENSÄ	38,95	40,45	37,45	37,75	34,00	

TERVEYSNEUVONTA						
22018 Äitiysneuvola						
Lääkäri	0,20	0,20	1,00	0,65	1,00	-0,35
Terveydenhoitaja	1,80	1,80	1,50	1,50	1,00	
Fysioterapeutti				0,10		0,10
Yhteensä	2,00	2,00	2,50	2,25	2,00	
22019 Perhesuunnittelu						
Terveydenhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	
Yhteensä	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	
22020 Lastenneuvola						
Lääkäri	0,45	0,45	0,00	0,50	0,00	0,50
Terveydenhoitaja	4,00	3,50	2,50	2,00	2,00	-0,50
Yhteensä	4,45	3,95	2,50	2,50	2,00	
022022 Aikuisneuvola						
Terveydenhoitaja				1,00	0,00	1,00
Yhteensä				1,00	0,00	
22023 Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto						
Lääkäri	0,80	0,80	1,00	0,40	1,00	-0,60
Sairaanhoitaja			1,00			-1,00
Terveydenhoitaja	5,00	5,50	5,50	5,00	5,00	-0,50
Yhteensä	5,80	6,30	7,50	5,40	6,00	
TERVEYSNEUVONTA YHTEENSÄ	13,25	13,25	13,50	12,15	11,00	
SUUN TERVEYDENHUOLTO						
23505 JP hammashoitolat						
Vastaava hammaslääkäri	0,50	0,75	0,75	0,15	0,00	-0,6
Erikoishammaslääkäri			0,10	0,00	0,00	-0,1
Palveluvastaava			1,00	1,00	1,00	
Hammaslääkäri	5,50	5,50	7,00	5,40	6,00	-1,6
Vastaava hammashoitaja	1,00	1,00				
Hammashoitaja	8,00	8,00	8,00	8,50	8,00	0,5
Suuhygienisti	4,00	4,00	4,00	4,00	3,00	
SUUN TERVEYDENHUOLTO YHTEENSÄ	19,00	19,25	20,85	19,05	18,00	
TYÖTERVEYSPALVELUT						
23001 Työterveyshuolto						
Terveydenhoitaja	4,50					
Työterveyshoitaja						
Toimistosihteri	1,65					
Työfysioterapeutti	1,00					
Lääkäri	0,40					
TYÖTERVEYSPALVELUT YHTEENSÄ	7,55	0,00	0,00	0,0	0,0	

24700 Akuuttiosasto Alajärvi						
Palveluvastaava	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	
Terveyskeskuslääkäri amanuenssi(2014 +1	0,50	0,50	1,00	1,00	1,00	
Vastaava sairaanhoitaja			1,00	1,00	1,00	
Sairaanhoitaja	12,00	17,00	9,00	12,00	11,00	3,0
Lähihoitaja	9,00	9,00	9,00	8,00	9,00	-1,0
Toimistosihteeri	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	
Fysioterapeutti	1,00	0,80	0,80	1,00	1,00	0,2
Varahenkilöstö:						
Sairaanhoitaja	1,00	1,00		2,00	2,00	2,0
Lähihoitaja	3,00	4,00	4,00	3,00	3,00	-1,0
Yhteensä	28,50	34,30	26,80	30,0	30,0	
24701 Kotisairaala						
sairaanhoitaja			4,00	4,00	4,00	
Yhteensä	0,00	0,00	4,00	4,00	4,00	
Akuutti yhteensä	28,50	34,30	30,80	34,00	34,00	
KUNTOUTUSPALVELUT						
24740 Fysioterapia avopuoli						
Fysioterapeutti	4,00	5,00	4,60	4,00	4,00	-0,6
Yhteensä	4,00	5,00	4,60	4,00	4,00	
24753 Toimintaterapia						
Toimintaterapeutti	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	
Yhteensä	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	
KUNTOUTUSPALVELUT YHTEENSÄ	5,00	6,00	5,60	5,00	5,00	
TERVEYSPALVELUT YHTEENSÄ	82,60	76,55	74,30	110,70	105,00	0,0

Terveyspalvelut+uudet kustannuspaikat

116,10

116,90

110,70

Henkilöstöluettelo TA2022

Tulosyksikkö				Henkilöstösuunnitelma htv	Henkilömäärä	Muutos +/- kpl
Virka-toiminimike	TA2019	TA2020	TA2021	TA2022	1.9.2021	TA2022
HOIVA- JA HOITOPALVELUT						
26001 Hoivan- ja hoidon hallinto						
Ikäihmistien palvelujohtaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Hygieniahoitaja		1,0	1,0	0,4		-0,6
Toimistosihiteeri	1,8	1,8	1,8	1,8	2,0	
Yhteensä	2,8	3,8	3,8	3,2	3,0	
VANHUSNEUVOLA						
26024 Asiakasohjausyksikkö						
Kotihoidon palveluvastaava	1,0					
Palveluohjaaja	2,0					
Asiakasohjaaja	1,8	3,8	4,0	4,0	3,6	
Kotiutushoitaja	1,0	1,0	1,0			-1,0
Muistihoitaja	1,0	1,0	1,0			-1,0
Yhteensä	6,8	5,8	6,0	4,0	3,6	
KOTIHOITO						
26093 Kotihoito						
Kotihoidon palveluvastaava		1,0	1,0	1,0	1,0	
Vastaava sairaanhoitaja		1,0		1,0		1,0
Psykiatrinen sh		1,0	1,0	3,0	1,0	2,0
Sairanhoitaja	13,0	13,0	5,0	6,0	4,7	1,0
Lähihoitaja	60,5	60,5	60,0	60,0	53,8	
Fysioterapeutti	1,0					
Terveydenhoitaja	2,0	2,0	2,0	1,0	2,0	-1,0
Kotiavustaja	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	
Varahenkilöstö:						
Lähihoitaja	5,0	10,0	10,0	10,0	10,0	
Yhteensä	83,5	90,5	81,0	84,0	74,5	
026044 Kotikuntoutustiimi						
Fysioterapeutti		1,6	2,6	2,0	2,6	-0,6
Yhteensä	0,0	1,6	2,6	2,0	2,0	
PÄIVÄTOIMINTA						
26045 A/Kuntouttava päivätoiminta						
Lähihoitaja	1,8	0,6	1,2	1,2	1,0	
Kodinhoitaja	0,6	0,6				
Yhteensä	2,4	1,2	1,2	1,2	1,0	
26046 V/Kuntouttava päivätoiminta						
Lähihoitaja	0,6	0,8	1,0	0,6	1,0	-0,4
Fysioterapeutti	0,2	0,2	0,2			-0,2
Yhteensä	0,8	1,0	1,2	0,6	1,0	
26085 L/Kuntouttava päivätoiminta						
Lähihoitaja			0,4	0,0	0,0	-0,4
Yhteensä	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	
26085 La/Kuntouttava päivätoiminta						
Lähihoitaja			0,4	0,2		-0,2
Yhteensä	0,0	0,0	0,4	0,2	0,0	

26097 Päivätoiminta kaupinkartano						
Lähihoitaja		1,6	1,0	0,6	0,0	-0,4
Yhteensä	0,0	1,6	1,0	0,6	0,0	
21514 Psyk. Päivätoiminta Harjulanpirtti						
Sairaanhoidaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Lähihoitaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Yhteensä	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	
PÄIVÄTOIMINTA YHTEENSÄ	5,2	5,8	6,2	4,6	4,0	
KOTIHOITO JA PÄIVÄTOIMINTA YHT.	88,7	97,9	89,8	90,6	80,5	
TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN						
26104 Venla ja Väinö -koti						
Palveluvastaava	0,6	1,0	1,0	1,0	1,0	
Sairaanhoidaja	3,0	3,0	3,0	3,0	2,0	
Lähihoitaja	18,4	20,4	20,0	20,0	23,0	
Laitoshuoltaja	2,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Fysioterapeutti	0,2	0,2				
Varahenkilöstö:						
Lähihoitaja	3,0	4,0	4,0	4,0	3,6	
Yhteensä	27,2	29,6	29,0	29,0	30,6	
26058 Kaupinkartano						
Palveluvastaava	0,5	0,5				
Sairaanhoidaja	0,5	0,5				
Lähihoitaja	10,0	10,0				
Kodinhoitaja	2,0					
Varahenkilöstö:						
Lähihoitaja	3,0	3,0				
Yhteensä	16,0	14,0	0,0	0,0		
26061 Kultakämmen						
Palveluvastaava	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Sairaanhoidaja	4,0	4,0	4,0	4,0	3,2	
Lähihoitaja	21,5	21,5	22,0	22,0	20,8	
Kodinhoitaja	0,3	0,3				
Varahenkilöstö:						
Lähihoitaja	4,0	6,0	6,0	6,0	6,0	
Yhteensä	30,8	32,8	33,0	33,0	31,0	
26105 Wilhelmiina						
Palveluvastaava	0,6	0,6		0,5	1,0	0,5
Sairaanhoidaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Lähihoitaja	11,0	11,0	13,0	13,0	11,8	
Kodinhoitaja	0,1	0,1				
Hoitaja	2,0	2,0				
Varahenkilöstö:						
Lähihoitaja	2,0	3,0	3,0	3,0	2,8	
Yhteensä	16,7	17,7	17,0	17,5	16,6	0,5
26080 Intervalliosasto Vimpeli						
Palveluvastaava	0,4	0,5	1,0	0,5	1,0	-0,5
Sairaanhoidaja	2,0	2,0	2,0	4,0	2,0	2,0
Lähihoitaja	7,5	7,5	7,0	9,0	7,7	2,0
Fysioterapeutti	0,8	0,8	0,8	1,0	1,0	0,2
Laitoshuoltaja			1,0	1,0	1,0	
Varahenkilöstö:						
Lähihoitaja	2,0	2,0	3,0	3,0	3,0	
Yhteensä	12,7	12,80	14,8	18,5	15,7	
TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN YHT	103,4	106,9	93,8	98,0	93,9	
HOIVA- JA HOITOPALVELUT YHTEENSÄ	201,7	214,4	193,4	195,8	181,0	2,4

Henkilöstöluettelo TA2022

Tuloyksikkö				Henkilöstö suunnitel ma htv	Henkilömä ärä	Muutos +/- kpl
Virka-toiminimike	TA2019	TA2020	TA2021	TA2022	1.9.2021	TA2022
SOSIAALIPALVELUT						
25009 Hallinto/sosiaalipalvelut						
Sosiaalipalvelujohtaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Toimistosihteeri	2,2	2,7	2,8	3,0	3,0	0,2
Johtava sosiaalityöntekijä	0,5	0,5				
Hallinto yhteensä	3,7	4,2	3,8	4,0	4,0	
AIKUISTEN SOSIAALIPALVELUT						
Aikuisten psykososiaaliset palvelut						
21490 Mielenterveys avopalvelut						
Psykiatrinen sairaanhoitaja	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	1,0
Psyk.lähihoitaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Psyk Kotihoito/Päihde- ja mielenterveyspalveluiden palveluohjaaja				1,0	1,0	1,0
Yhteensä	2,0	2,0	2,0	4,0	4,0	
21535 Päihdetyöntekijä						
Päihdetyöntekijä Sairaanhoitaja/Päih	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Yhteensä	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Aikuisten psyk.sos.palvelut yhteensä	3,0	3,0	3,0	5,0	5,0	
AIKUISSOSIAALITYÖ						
25001 Sosiaalityö/Aikuissosiaalityö						
Johtava sosiaalityöntekijä	1,0	0,5	0,6	0,6	1,0	
Työllisyydenhoidon sosiaali-ohjaaja			1,0	0,0		-1,0
Sosiaali-ohjaaja	2,0	2,0	2,0	3,0	3,0	1,0
Sosiaalityöntekijä	0,5	0,5	0,5	1,0	1,0	0,5
yhteensä	3,5	3,0	4,1	4,6	5,0	
25020 Alajärvi/Työpajatoiminta						
Työpajaohjaaja	2,0	1,0	1,0			-1,0
Yksilövalmentaja				1,0	1,0	1,0
Työvalmentaja	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0	
Yhteensä	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	
25021 Vimpeli/Työpajatoiminta						
Työvalmentaja	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	
Yhteensä	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	
25056 Työllistymisen palvelut						
Sosiaali-ohjaaja				1,0	1,0	1,0
Yhteensä				1,0	1,0	
Aikuissosiaalityö yht.	8,5	8,0	9,1	10,6	11,0	
AIKUISTEN SOSIAALIPALVELUT YHT.	11,5	11,0	12,1	15,6	16,0	

PERHEPALVELUT						
25501 Lastensuojelun sosiaalityö						
Perhepalvelujen johtava sosiaalityöntekijä	0,5	0,5	0,5	0,5	1,0	
Sosiaalityöntekijä	3,0	3,0	2,0	2,0	2,0	
Yhteensä	3,5	3,5	2,5	2,5	3,0	
25529 Varhaisen tuen sosiaalityö						
Perhepalvelujen johtava sosiaalityöntekijä			0,1	0,1		
Sosiaalityöntekijä	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	
Sosiaaliohjaaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Yhteensä	2,0	2,0	3,1	3,1	3,0	
25538 Lapsiperheiden kotipalvelu						
Perhetyöntekijä	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	
Yhteensä	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	
25504 Varhaisen tuen perhetyö						
Johtava sosiaalityöntekijä			0,1	0,1		
Sosiaaliohjaaja, perhetyön vastaava			0,5	0,5	1,0	
Perheohjaaja	3,0	3,0	2,5	2,5	2,0	
Yhteensä	3,0	3,0	3,1	3,1	3,0	
25533 Lastensuojelun perhetyö						
Johtava sosiaalityöntekijä			0,1	0,1		
Sosiaaliohjaaja, perhetyön vastaava			0,5	0,5		
Perheohjaaja	3,0	3,0	2,5	2,5	1,0	
Yhteensä	3,0	3,0	3,1	3,1	1,0	
25570 Perheneuvola						
Johtava sosiaalityöntekijä			0,2	0,2		
Psykologi	4,5	4,5	4,0	4,0	3,0	
Sosiaalityöntekijä	0,5	0,5	0,5	0,5	1,0	
Perheneuvoja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Yhteensä	6,0	6,0	5,7	5,7	5,0	
25502 Puheterapia						
Johtava sosiaalityöntekijä			0,1	0,1		
Puheterapeutti	2,0	2,0	2,0	2,0	1,0	
Yhteensä	2,0	2,0	2,1	2,1	1,0	
25575 Lastenvalvoja						
Lastenvalvoja	0,5	0,5	0,5	0,5		
Yhteensä	0,5	0,5	0,5	0,5	0,0	
PERHEPALVELUT YHT.	23,0	23,0	23,0	23,0	19,0	
VAMMAISPALVELUT						
Vammaisten palvelut						
26505 Sosiaalityö ja palveluohjaus						
Johtava sosiaalityöntekijä		0,4	0,4	0,4		
Sosiaalityöntekijä	0,9	0,5	0,5	1,0	1,0	0,5
Sosiaaliohjaaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Yhteensä	1,9	1,9	1,9	2,4	2,0	

26565 A/Työtoiminta						
Palveluvastaava	0,5	0,3	0,5	0,5	1,0	
Vastaava ohjaaja	2,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Ohjaaja		1,0	1,0	1,0		
Ryhmäavustaja		1,0	1,0	1,0	1,0	
Yhteensä	2,5	3,3	3,5	3,5	3,0	
26566 L/Työtoiminta						
Palveluvastaava	0,5	0,5	0,1	0,1		
Vastaava ohjaaja	2,0	1,0	0,5	0,5	1,0	
Ohjaaja			1,0	1,0		
yhteensä	2,5	1,5	1,6	1,6	1,0	
26569 La/Työtoiminta						
Palveluvastaava		0,2	0,4	0,4		
Vastaava ohjaaja	1,0	1,0	1,0	1,0		
Ohjaaja	3,0	3,0	1,0	3,0	1,0	2,0
Ryhmäavustaja	1,0	1,0	1,0	0,0		-1,0
Yhteensä	5,0	5,2	3,4	4,4	1,0	
26568 Erityislasten kuntoutusohjaus						
Kuntoutusohjaaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Yhteensä	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Vammaisten avustukset						
26902 A/Henkilökohtainen avustaja						
Henkilökohtainen avustaja	0,7	0,7	1,0	0,4	1,0	-0,6
Yhteensä	0,7	0,7	1,0	0,4	1,0	
26904 V/Henkilökohtainen avustaja						
Henkilökohtainen avustaja			1,0	0,3	1,0	-0,7
Yhteensä	0,0	0,0	1,0	0,3	1,0	
Ohjattu asuminen						
26589 Alarinteen palveluasumisyksikkö						
Asuntolan hoitaja/Vastaava ohjaaja	1,0	0,5	0,5	1,0	1,0	0,5
Lähihoitaja	1,5		1,0	0,0	0,0	-1,0
Ohjaaja		2,0	1,0	1,5	1,0	0,5
Yhteensä	2,5	2,5	2,5	2,5	2,0	
26704 Rantakoti						
Vastaava ohjaaja	1,0	0,5				
Lähihoitaja	1,5		1,0	0,0	0,0	-1,0
Ohjaaja		2,0	1,5	2,5	1,0	1,0
Yhteensä	2,5	2,5	2,5	2,5	1,0	
26591 Sateenkaari Alajärvi						
Palveluvastaava	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Lähihoitaja	9,0	9,0	9,0	9,0	7,0	
Varahenkilöstö:						
Lähihoitaja			2,0	2,0	2,0	
Yhteensä	10,0	10,0	12,0	12,0	10,0	

26594 Tuulikello Vimpeli						
Palveluvastaava	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Sairaanhoitaja	1,0	1,0	1,0			-1,0
Lähihoitaja	6,0	6,0	6,0	7,0	6,0	1,0
Yhteensä	8,0	8,0	8,0	8,0	7,0	
VAMMAIS- JA KEHITYSVAMMAHUOLTO	36,6	36,6	38,4	38,6	30,0	
SOSIAALIPALVELUT YHTEENSÄ	74,8	74,8	77,3	81,2	69,0	3,9

PERUSTURVAN HENKILÖSTÖLUETTELO TA2022

	Tulosityksikkö	Henkilöstösuunnitelma htv		Henkilöstömäärä		Muutos +/- kpl
		TA2021	TA2022	01.09.2021	TA2022	
PERUS						
TURVA	Hallinto ja tukipalvelut	7,00	8	8		0,85
LTK	Terveyspalvelut	110,70	111	105		0,00
	Hoiiva- ja hoitopalvelut	193,40	196	181		2,40
	Sosiaalipalvelut	77,30	81	69		3,86
	Perusturva yht.	388	395,51	363		7,11

7.3 Sivistyslautakunta

ALAJÄRVEN KAUPUNKI 2020 - 2022		HENKILÖSTÖSUUNNITELMA Virat ja toimet suurtuotteittain			
Tulosityksikkö Virka-/toiminimike	TP 2020	TA 2021	Henki- löittäin TA 2022	Henkilö- työvuodet TA 2022	Muutokset +/-kpl TA 2022
SIVISTYSLAUTAKUNTA					
Alajärvi					
Varhaiskasvatuksen opettaja	12	12	15	15	3
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	21	21	27	27	6
Päivähoidon avustaja	5	5	5	5	
Perhepäivähoitaja	12	12	11	11	-1
Ryhmäperhepäivähoitaja	2	2	2	2	
Varhaiskasvatuksen alue-esimies	3	3	3	3	
Yhteensä	55	55	63	63	8
Vimpeli					
Varhaiskasvatuksen opettaja	3	3	3	3	
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	6,5	6,5	6,5	6,5	
Päivähoidon avustaja	1	1	1	1	
Perhepäivähoitaja	2	2	2	2	
Yhteensä	12,5	12,5	12,5	12,5	0
Lappajärvi 1.8.2022 alkaen					
Varhaiskasvatuksen opettaja	0	0	6	6	
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	0	0	7	7	
Päivähoidon avustaja	0	0	1	1	
Ryhmäperhepäivähoitaja	0	0	6	6	
Perhepäivähoitaja	0	0	1	1	
Yhteensä	0	0	21	21	0
Alajärven, Lappajärven ja Vimpelin yhteinen					
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	2	2	2	2	0
HALLINTO					
Alajärvi					
Sivistystoimenjohtaja	1	1	1	1	
Varhaiskasvatuspäällikkö	1	1	1	1	
Sivistystoimen talouspäällikkö	1	1	0,6	0,6	-0,4
Toimistosihteri	1	1	1	1	
Yhteensä	4	4	3,6	3,6	-0,4
KOULUT					
Alajärvi					
Alakoulut					
Rehtori	1	1	1	1	
Luokanopettaja	39	39	36	36	-3
Tuntiop. (luokanopetus)	2	2	3	3	1
Eriyisluokanopettaja	1	1	1	1	
Eriyisopettaja (laaja-alainen)	7	7	7	7	
Tuntiopettaja esikoulunopettaja	6	5	5	5	
Lehtori	2	2	2	2	
Tuntiopettaja (englanninopetus)	1	1	1	1	
Koulunkäynnin ohjaaja	25	25	29	20,26	4
Perhetyöntekijä	1	1	1	0,915	
Koulusihteri	1	1	1	1	
Yhteensä	86	85	87	78,175	2

	TP2020	TA2021	TA2022		Muutokset +/- kpl
Yläkoulu					
Rehtori	1	1	1	1	
Lehtori	19	19	19	19	
Tuntiopettaja (päätoiminen)	6	6	6	6	
Eriyisluokanopettaja	5	5	5	5	
Eriyisopettaja (laaja-alainen)	3	3	3	3	
Tuntiopettaja (eriyisluokanop.)	0	1	1	1	
Psykiatrinen sairaanhoitaja	1	1	1	0,915	
Koulunkäynnin ohjaaja	20	20	21	17,47	1
Koulusihteeri	1	1	1	1	
Yhteensä	56	57	58	54,385	1
Perusopetuksen ja lukion yhteiset opettajat					
Lehtori	5	5	5	5	0
Perusopetuksen ja Jamin yhteiset opettaja					
Lehtori	1	0	0	0	0
Lukio					
Rehtori	0,7	0,7	0,7	0,7	
Lehtori	9	9	9	9	
Tuntiopettaja	1	1	1	1	
Koulusihteeri	1	1	1	1	
Yhteensä	11,7	11,7	11,7	11,7	0
Lukion ja perusopetuksen yhteiset opettajat					
Lehtori	1	1	1		0
Vimpeli					
Perusopetus					
Rehtori	1	1	1	1	
Luokanopettaja	11	11	11	11	
Tuntiopettaja (luokanopetus)	1	1	1	1	
Lehtori	2	2	2	2	
Eriyisluokanopettaja	1	1	1	1	
Eriyisopettaja (laaja-alainen)	3	3	3	3	
Tuntiopettaja esikoulunopettaja	2	2	2	2	
Tuntiopettaja	3	3	3	3	
Koulunkäynnin ohjaaja	9	9	9	7,86	
Koulusihteeri	1	1	1	1	
Yhteensä	34	34	34	32,86	0
Perusopetuksen ja lukion yhteiset opettajat					
Lehtori	2	2	2	2	
Tuntiopettaja	4	4	3	3	-1
Yhteensä	6	6	5	5	-1
Lukion ja perusopetuksen yhteiset opettajat					
Lehtori	5	5	5	5	0
Lukion rehtori	0,3	0,3	0,3	0,3	0
OPPILASHUOLTO					
Kuraattori	3,5	3,5	4	4	0,5
Koulupsykologi	1	1	1	1	
Yhteensä	4,5	4,5	5	5	0,5

7.4 Tekninen lautakunta

TULOS- ALUE	Tulosyksikkö Virka-toiminimike	TP 2020	TA2021	TA 2022	TA 21/TA
					22 Muutos +/-
TELA	HALLINTO				
	Muu hallinto				
	Tekninen johtaja	1	1	1	
	Toimistosihiteeri	1,20	1,20	1,20	
	ma. Työmaavalvoja	1,00	0,00	0,00	
	Taluspäällikkö	0,00	0,00	0,40	0,40
	Yhteensä	3,20	2,20	2,60	
	Yhdyskuntasuunnittelu				
	Kaavoituspäällikkö	1,00	1,00	1,00	
	Maanmittausteknikko	1,00	1,00	1,00	
	Toimistosihiteeri	0,50	0,00	0,00	
	Yhteensä	2,50	2,00	2,00	
	Rakennustarkastus				
	Rakennustarkastaja	1,00	1,00	1,00	
	Toimistosihiteeri	1,00	1,00	1,00	
	yhteensä	2,00	2,00	2,00	
	Tilapalvelut				
	Kiinteistöpäällikkö	1,00	1,00	1,00	
	Rakennusmestari	0,33	0,33	0,33	
	Kiinteistöesimies	1,00	1,00	1,00	
	Ammattimies	6,00	6,00	5,00	
	Ravitse.työntekijä/laitoshuoltaja	0,50	0,50	0,00	
	Suurtalouskokki, Alakylä	0,03	0,03	0,03	
	Laitoshuoltaja, Alakylä	0,07	0,07	0,07	
	Ravitsesityöntekijä, Hoisko	0,00	0,00	0,00	
	Laitoshuoltaja, Myllykangas	0,07	0,07	0,07	
	Suurtalouskokki, Myllykangas	0,03	0,03	0,03	
	Tuntipalkkaiset				
	Kirvesmies	2,00	2,00	2,00	
	Putkiasentaja	0,00	0,00	0,00	
	Kiinteistöhuoltoesimies	1,00	1,00	1,00	
	Yhteensä	12,56	12,03	10,52	
	Puhdistuspalvelut				
	Palvelupäällikkö	0,50	0,50	0,50	
	Puhdistuspalveluesimies	1,00	1,00	1,00	
	Puhdistuspalveluohjaaja/laitoshuoltaja	1,00	1,00	1,00	
	Laitoshuoltaja	37,86	35,63	37,48	1,85
	Suurtalouskokki-laitoshuoltaja	0,30	0,30	0,20	-0,10
	Suurtalouskokki-laitoshuoltaja	0,50	0,50	0,00	-0,50
	Suurtalouskokki-laitoshuoltaja	0,13	0,13	0,13	
	Suurtalouskokki-laitoshuoltaja	0,13	0,13	0,13	
	Laitoshuoltaja-talonmies	0,86	0,86	0,86	
	Yhteensä	42,28	40,05	41,30	1,65

TULOS- ALUE	Tulosyksikkö Virka-toiminimike	TA2020	TA2021	TA 2022	Muutos
	Ravitsemispalvelut				
	Palvelupäällikkö	0,50	0,50	0,50	
	Ravitsemispalveluesimies	3,00	3,00	3,00	
	Vastaava suurtalouskokki	2,00	2,00	2,00	
	Suurtalouskokki	20,50	20,00	20,78	0,78
	Ruokapalvelutyöntekijä	1,17	1,75	1,75	
	Suurtalouskokki-laitoshuoltaja	0,50	0,50	0,00	-0,50
	Suurtalouskokki-talonmies	0,85	0,00	0,00	
	Suurtalouskokki-laitoshuoltaja	3,40	2,55	2,55	
	Ammattimies/ruokapalvelutyöntekijä	0,40	0,40	0,40	
	Yhteensä	32,32	30,70	30,98	
	Yleiset alueet				
	Kuntatekniikan päällikkö	0,50	0,50	0,50	
	Rakennusmestari	0,34	0,34	0,34	
	Puutarhuri	1,00	1,00	1,00	
	Liikuntapaikkavastaava	0,50	0,50	0,50	
	Liikuntapaikkajoen hoitaja	4,00	4,00	4,00	
	Tuntipalkkaiset				
	Yleisten alueiden esimies	1,00	1,00	1,00	
	Ammattimies	1,00	1,00	1,00	
	Yhteensä	8,34	8,34	8,34	
	Vesihuoltolaitokset				
	Kuntatekniikan päällikkö	0,50	0,50	0,50	
	Rakennusmestari	0,33	0,33	0,33	
	Toimistosihteer	0,30	0,30	0,30	
	Vesihuoltolaitoksen esimies	1,00	1,00	1,00	
	Ammattimies	2,00	2,00	2,00	
	Yhteensä	4,13	4,13	4,13	0,28
	Kaikki yhteensä	107,33	101,45	101,87	1,93

7.5 Maaseututoimi

MAASEUTUTOIMI	Tulosyksikkö	Ammattinimike	TP2020	Henkilöstö- määrä 1.9.2021	Henkilöstö- suunnitelma 2022	Henkilöstö 2022 Muutokset +/- kpl
	Maaseutupalvelut	maaseututoimenjohtaja	1	1	1	0
		maaseutuasiamies	2	2	2	0
		toimistosihteeeri	2	2	2	0
	Lomituspalvelut hallinto	lomatoimenjohtaja	1	1	0	-1
		lomatoimen sihteeeri	1	0,5	0	-0,5
		lomatoimenohjaaja	2	2	0	-2
	Lomituspalvelut kotieläintilat	maatalouslomittaja	41	40	0	-40
	Maaseututoimi yhteensä		50	48,5	5	-43,5

8 LIITTEET

8.1 Tuloslaskelma, ulkoinen 2022

s. 1-2

8.2 Tuloslaskelma, ulkoinen/sisäinen 2022

s. 3-4

8.3 Käyttötalousosa hallintokunnittain 2022, ulkoinen/sisäinen

s. 5-14

8.4 Rahoituslaskelma 2022-2024

s. 15

8.5 Investoinnit 2022-2024

s. 16-25

8.6 Vesihuoltolaitos, käyttötalous, ulkoinen/sisäinen

s. 26-30